

ÚZEMNÝ PLÁN OBCE (ÚPN - O)

U D I Č Á

KONCEPT

Júl 2022

OBSTARÁVATEĽ : O B E C U D I Č A

Adresa : Obec Udiča

Udiča č.302

018 01 Udiča

Starosta obce : Peter Chochlík

e-mail : obecudica@zoznam.sk,

telefón: 042/463 2937

www.obecudica.sk

Kód obce : 513 741

Kód katastra : 839 884 H3

Názov okresu : Považská Bystrica

Kód okresu : 306

Názov kraja : Trenčiansky

Kód kraja : 3

Odborne spôsobilá osoba pre obstaranie ÚPD : Ing. Marta Slámková

Spracovateľ : URBIZ, s.r.o.

Zodpovedný riešiteľ : Ing. arch. Zdenka Brzá

Grafické spracovanie : Marian Měrka

OBSAH ÚZEMNÉHO PLÁNU OBCE

TEXTOVÁ ČASŤ

ZÁKLADNÉ ÚDAJE

A. hlavné ciele riešenia a problémy, ktoré územný plán rieši	str. 6
B. vyhodnotenie doterajšieho územného plánu obce	str. 6
C. údaje o súlade riešenia územia so zadaním	str. 7

RIEŠENIE ÚZEMNÉHO PLÁNU OBCE

A. vymedzenie riešeného územia jeho geografický opis	str. 8
B. väzby vyplývajúce z riešenia a zo záväzných častí územného plánu regiónu	str. 10
C. základné demografické, sociálne a ekonomické rozvojové predpoklady obce	str. 16
D. riešenie záujmového územia a širšie vzťahy dokumentujúce začlenenie riešenej obce do systému osídlenia	str. 18
E. návrh urbanistickej koncepcie priestorového usporiadania	str. 20
F. návrh funkčného využitia územia obce	str. 28
G. návrh riešenia bývania, občianskeho vybavenia so sociálnou infraštruktúrou, výroby a rekreácie	str. 29
H. vymedzenie zastavaného územia obce.....	str. 38
I. vymedzenie ochranných pásem a chránených území podľa osobitných predpisov	str. 38
J. návrh riešenia záujmov obrany štátu, požiarnej ochrany, ochrany pred povodňami....	str. 42
K. návrh ochrany prírody a tvorby krajiny vrátane prvkov územného systému ekologickej stability a ekostabilizačných opatrení.....	str. 44
L. návrh verejného dopravného a technického vybavenia	str. 47
M. koncepcia starostlivosti o životné prostredie	str. 54
N. vymedzenie a vyznačenie prieskumných území, chránených ložiskových území a dobývacích priestorov	str. 56
O. vymedzenie plôch vyžadujúcich zvýšenú ochranu	str. 56
P. vyhodnotenie perspektívneho použitia poľnohospodárskeho pôdneho fondu a lesného pôdneho fondu na nepoľnohospodárske účely	str. 58
Q. hodnotenie navrhovaného riešenia najmä z hľadiska environmentálnych, ekonomických, sociálnych a územno-technických dôsledkov	str. 60

NÁVRH ZÁVÄZNEJ ČASTI ÚZEMNÉHO PLÁNU OBCE

SAMOSTATNÁ ČASŤ

- a) ZÁSADY A REGULATÍVY PRIESTOROVÉHO USPORIADANIA A FUNKČNÉHO VYUŽÍVANIA ÚZEMIA
- b) URČENIE PRÍPUSTNÝCH, OBMEDZUJÚCICH ALEBO VYLUČUJÚCICH PODMIENOK NA VYUŽITIE JEDNOTLIVÝCH PLÔCH, URČENIE REGULÁCIE VYUŽITIA JEDNOTLIVÝCH PLÔCH VYJADRENÝCH VO VŠEOBECNE ZROZUMITEĽNEJ LEGENDE
- c) ZÁSADY A REGULATÍVY UMIESTNENIA OBČIANSKEHO VYBAVENIA ÚZEMIA
- d) ZÁSADY A REGULATÍVY UMIESTNENIA VEREJNÉHO DOPRAVNÉHO A TECHNICKÉHO VYBAVENIA ÚZEMIA
- e) ZÁSADY A REGULATÍVY ZACHOVANIA KULTÚRNOHISTORICKÝCH HODNÔT, OCHRANY A VYUŽÍVANIA PRÍRODNÝCH ZDROJOV, OCHRANY PRÍRODY A TVORBY KRAJINY, VYTVÁRANIA A UDRŽIAVANIA EKOLOGICKEJ STABILITY VRÁTANE PLÔCH ZELENE
- f) ZÁSADY A REGULATÍVY STAROSTLIVOSTI O ŽIVOTNÉ PROSTREDIE
- g) VYMEDZENIE ZASTAVANÉHO ÚZEMIA OBCE
- h) VYMEDZENIE OCHRANNÝCH PÁSEM A CHRÁNENÝCH ÚZEMÍ PODĽA OSOBITNÝCH PREDPISOV
- i) PLOCHY NA VEREJNOPROSPEŠNÉ STAVBY, NA VYKONANIE DELENIA A SCEĽOVANIA POZEMKOV, NA ASANÁCIU A NA CHRÁNENÉ ČASTI KRAJINY
- j) URČENIE, NA KTORÉ ČASTI OBCE JE POTREBNÉ OBSTARAŤ A SCHVÁLIŤ ÚZEMNÝ PLÁN ZÓNY
- k) ZOZNAM VEREJNOPROSPEŠNÝCH STAVIEB

DOPLŇUJÚCE ÚDAJE

DOKLADOVÁ ČASŤ

GRAFICKÁ ČASŤ

ČÍSLO VÝKRESU	NÁZOV VÝKRESU	MIERKA
1.	VÝKRES ŠIRŠÍCH VZŤAHOV (Výrez z nadradenej dokumentácie - UPN VUC Trenčianskeho kraja)	1 : 50 000
2a.	KOMPLEXNÝ VÝKRES PRIESTOROVÉHO USPORIADANIA A FUNKČNÉHO VYUŽITIA ÚZEMIA, S VYZNAČENOU ZÁVÄZNOU ČASŤOU RIEŠENIA A VEREJNOPROSPEŠNÝMI STAVBAMI - variant A a variant B	1 : 10 000
2b.	KOMPLEXNÝ VÝKRES PRIESTOROVÉHO USPORIADANIA A FUNKČNÉHO VYUŽITIA ÚZEMIA, S VYZNAČENOU ZÁVÄZNOU ČASŤOU RIEŠENIA A VEREJNOPROSPEŠNÝMI STAVBAMI - variant B	1 : 10 000
3a.	VÝKRES RIEŠENIA VEREJNÉHO DOPRAVNÉHO VYBAVENIA	1 : 10 000
3b.	VÝKRES RIEŠENIA VEREJNÉHO DOPRAVNÉHO VYBAVENIA	1 : 10 000
4a.	VÝKRES RIEŠENIA VEREJNÉHO TECHNICKÉHO VYBAVENIA OBCE	1 : 10 000
4b.	VÝKRES RIEŠENIA VEREJNÉHO TECHNICKÉHO VYBAVENIA OBCE	1 : 10 000
5a.	VÝKRES BUDÚCEHO MOŽNÉHO POUŽITIA POĽNOHOSPODÁRSKEJ PÔDY A LESNEJ PÔDY NA NEPOĽNOHOSPODÁRSKE ÚČELY , OCHRANA PRÍRODY A TVORBY KRAJINY	1 : 10 000
5b.	VÝKRES BUDÚCEHO MOŽNÉHO POUŽITIA POĽNOHOSPODÁRSKEJ PÔDY A LESNEJ PÔDY NA NEPOĽNOHOSPODÁRSKE ÚČELY , OCHRANA PRÍRODY A TVORBY KRAJINY	1 : 10 000

ZÁKLADNÉ ÚDAJE

A) Hlavné ciele riešenia a problémy, ktoré územný plán rieši

Podľa §1 stavebného zákona, územným plánovaním sa sústavne a komplexne rieši priestorové usporiadanie a funkčné využívanie územia, určujú sa jeho zásady, navrhuje sa vecná a časová koordinácia činností ovplyvňujúcich životné prostredie, ekologickú stabilitu, kultúrno-historické hodnoty územia, územný rozvoj a tvorbu krajiny v súlade s princípmi trvalo udržateľného rozvoja.

V zmysle §8 územný plán obce je základným nástrojom územného rozvoja a starostlivosti o životné prostredie obce. Odvetvové koncepcie ústredných orgánov štátnej správy a iné stratégie a programy týkajúce sa hospodárskeho, sociálneho alebo kultúrneho rozvoja musia byť v súlade so záväznými časťami územnoplánovacej dokumentácie.

V súlade so Zadaním pre vypracovanie Územného plánu obce Udiča, bude ÚPN-O podľa §2 odst.1 a odst.2 stavebného zákona nástrojom pre:

- zabezpečenie podmienok územného rozvoja obce,
- získanie aktuálneho, právne záväzného dokumentu, usmerňujúceho rozvoj obce,
- stanovenie zásad funkčného využitia územia obce,
- stanovenie limitov využitia plôch katastrálnych území v súlade s prírodnými danosťami a potrebou vytvoriť podmienky pre udržiavanie, obnovovanie a racionálne využívanie prírodných zdrojov, záchranu prírodného dedičstva, charakteristického vzhladu krajiny, dosiahnutie a udržanie ekologickej stability,
- stanovenie regulatívov, zabezpečujúcich vytváranie harmonického prostredia v zastavanom území a vo voľnej krajine,
- vytvorenie podmienok pre vzájomnú koordináciu činností v území, zabezpečujúcu účelné a perspektívne vynakladanie prostriedkov na technickú infraštruktúru,
- vytvorenie nových funkčných plôch na zastavanie.

Návrhové obdobie ÚPN obce Udiča je rok 2045.

B) Vyhodnotenie doterajšieho územného plánu obce

ÚPN-Z UDIČA

Územný plán obce bol vypracovaný v roku 1987, ktorý bol schválený R-ONV v Považskej Bystrici uznesením č. 9/88 zo dňa 12.1.1988. Jednalo sa o územný plán sídelného útvaru obce Udiča a územný plán zóny Udiča. Tento bol dopracovaný v roku 1994 a schválený Obecným zastupiteľstvom v Udiči uznesením č. 103/94 zo dňa 27.10.1994, v roku 2000 bol prehodnotený doplnkom a schválený Obecným zastupiteľstvom Udiča č. 13/E/2 ako platný územnoplánovací dokument, ÚPN - O Udiča . Následne v rokoch 2003 až 2018 bolo vypracovaných celkom 9 zmien a doplnkov, čím sa stala územnoplánovacia dokumentácia neprehľadnou.

Koncept ÚPN-O Udiča preberá odsúhlasené návrhy na rozšírenie zastavaného územia obce a dopĺňa nové plochy pre výstavbu.

C) ÚDAJE O SÚLADE RIEŠENIA ÚZEMIA SO ZADANÍM

Obec Udiča ako obstarávateľ územného plánu zabezpečuje obstarávanie územnoplánovacej dokumentácie pre obec Udiča a jej miestne časti. Odborne spôsobilá osoba na obstarávanie územnoplánovacej dokumentácie (v zmysle §2a stavebného zákona č. 50/1976 Zb. a jeho noviel) je Ing. Marta Slámková, reg.č.288, dátum vydania 23.04.2012 a reg. č. 459 zo dňa 20.4.2022, ktorá dňa 20. 4. 2022 prevzala odbornú garanciu nad vypracovaním predmetného diela.

Zadanie pre vypracovanie územného plánu obce Udiča bolo spracované v textovej forme, v decembri 2017. Návrh zadania bol v zmysle § 20 ods.2, 3 a 4 zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v znení neskorších predpisov verejne prerokovaný.

Následne obec Udiča ako obstarávateľ územnoplánovacej dokumentácie požiadala podľa §20 odst. 5 písm. c) Okresný úrad Trenčín o posúdenie súladu obsahu Zadania so záväznou časťou schválenej územnoplánovacej dokumentácie vyššieho stupňa a súladu obsahu Zadania a postupu jeho obstarania a prerokovania s príslušnými právnymi predpismi.

Okresný úrad Trenčín, Odbor výstavby a bytovej politiky, oddelenie územného plánovania, listom číslo OU-TN-OVBP1-2017/001108-006/JQ zo dňa 23. februára 2018 vydal stanovisko v zmysle §20 ods.5. Zadanie pre územný plán obce Udiča bolo schválené uznesením OZ obce Udiča číslo 6/2018 zo dňa 22.2.2018 a uznesením č. 4/2019 zo dňa 27. februára 2019.

Koncept územného plánu obce Udiča je vypracovaný v súlade so schváleným Zadaniem pre vypracovanie územného plánu obce Udiča.

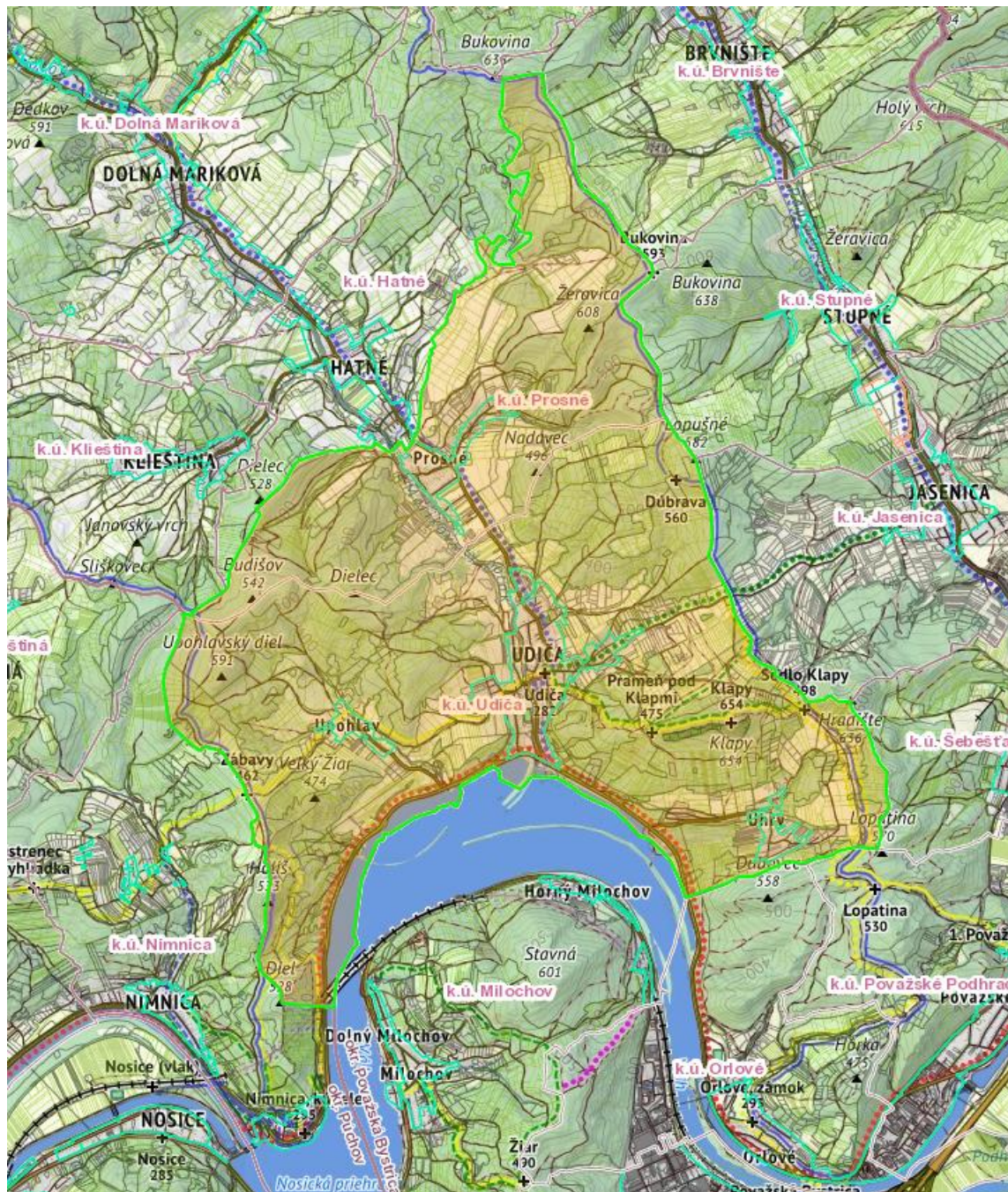
Návrhové obdobie Územného plánu obce Udiča je rok 2045.

RIEŠENIE ÚZEMNÉHO PLÁNU OBCE - KONCEPT

A) VYMEDZENIE RIEŠENÉHO ÚZEMIA A JEHO GEOGRAFICKÝ OPIS

Obec Udiča sa nachádza v Trenčianskom kraji, regióne Horné Považie, v okrese Považská Bystrica, pri ústí Marikovského potoka do rieky Váh v dolnej časti Marikovskej doliny.

Riešeným územím pre spracovanie konceptu územného plánu obce Udiča je administratívno-správne územie obce Udiča, tvorené katastrálnymi územiami Udiča a Prosné.

Zdroj: zbgis.skgeodesy.sk

Katastrálne územie Udiča zahŕňa miestne časti Malá Udiča, Veľká Udiča a urbanisticky samostatné sídelné celky Upohlav a Uhry. Uhry boli osadou Veľkej Udiče, Upohlav bol samostatnou obcou. Obyvateľov vstupnej Okrutskej ulice tvoria prevažne presídlení obyvatelia obce Okrut, ktorá zanikla v roku 1955 výstavbou Priehrady mládeže.

Katastrálne územie Prosné tvorí severnú časť obce. Zastavané územie miestnej časti Prosné sa rozprestiera okolo Marikovského potoka, vzdialené od centra Udiče približne 2 km.

Územie obce Udiča, kopcovitého a pahorkatinného rázu má celkovú výmeru 2 214,3394 ha (22,14 km). Z toho katastrálne územie Udiča 1 541,1297 ha a katastrálne územie Prosné 673,2097ha.

Celkový počet obyvateľov je 2 218 (k 31.12. 2016).

Podľa SODB k 1.1. 2021 spolu 2247 z toho muži 1127 (50,16%) a ženy 1120 (48,

Počtom obyvateľov 2 247 (SODB 2021) je druhou najväčšou obcou okresu Považská Bystrica.

Územie obce Udiča hraničí s nasledovnými obcami a ich katastrálnymi územiami :

- na severe .....s obcou Klieština, Hatné a Brvnište;
- na východe .....s obcami Stupné a Jasenica;
- na juhovýchode s mestom Považská Bystrica (k.ú.: Šebeštanová, Podhradie, Orlové, Milochovej)
- na juhozápade ..... s obcou Nimnica a mestom Púchov.

Dostupnosť do obce k D1 a najbližšiemu diaľničnému privádzacu je 9 km, blízkosť diaľnice 7,9 km. Okresné mesto Považská Bystrica je vzdialené 8 km. Krajské mesto Trenčín je vzdialené 57,8 km s časovou dostupnosťou po diaľnici D1 - 38 minút.

GEOGRAFIA

Katastrálne územie Udiče leží v doline stredného toku Váhu, severnej časti lľavskej kotliny na rozhraní Javorníkov a Strážovských vrchov. Okolie Udiče patrí ku karpatskej horskej sústave a to k Západným Karpatom.

Podľa regionálneho geomorfologického členenia je riešené územie začlenené do nasledovných geomorfologických jednotiek (Mazúr, Lukniš 1986, Atlas krajiny SR 2002):

Geomorfologické jednotky v katastrálnom území obce Udiča

Sústava	Podsústava	Provincia	Subprovincia	Oblasť	Celok
Alpsko-himalájska	Karpaty	Západné Karpaty	Vonkajšie Západné Karpaty	Slovensko - moravské Karpaty	Javorníky

POLOHA

Obec sa nachádza v Považskom Podolí na predhorí Javorníkov, na pravom brehu rieky Váh. Leží pri ústí Marikovského potoka, ktorý tvorí prírodnú os Marikovskej doliny. Popri ňom vedie cesta III/ 1976 na ktorú sa postupne viažu sídelné útvary (smerom od ústia k prameňu): Udiča, Prosné, Hatné, Dolná Mariková a Horná Mariková.

Obec z juhu - pri ústí potoka Marikovka ohraničuje vodná nádrž Nosice, cez ktorú preteká rieka Váh. Najdlhšiu katastrálnu hranicu zdieľa obec na severozápade: k.ú. Prosné (Udiča) a k.ú. Hatné . Smerom na západ je to najkratšia hranica: k.ú. Prosné (Udiča) a k.ú. Klieština.

Juhozápad obce hraničí s k.ú. Nimnica, táto hranica je zároveň hranicou medzi okresmi Považská Bystrica a Púchov.

Na juhu prebieha hranica medzi katastrálnymi územiami Udiča a Milochovej cez vodný tok Váh a Priehradu mládeže. Na juhovýchode hraničí obec s mestom Považská Bystrica, konkrétne s k.ú. : Orlové, Považské Podhradie, Šebeštanová.

Zo severovýchodu sú to obce Papradnianskej doliny : k.ú. Jasenica, k.ú. Stupné a k.ú. Brvnište. Stupné čiastočne a Brvnište v plnej dĺžke hranice susedí s k.ú. Prosné.

ROZLOHA

Udiča sa rozprestiera na území 22,14 km, so stredom obce v nadmorskej výške 291 m n. m.

V katastrálnom území Udiča sa v zastavanom území (ZÚO) nachádza 107 ha, mimo ZÚO 1434 ha.

V katastrálnom území Prosné sa v zastavanom území (ZÚO) nachádza 28 ha, mimo ZÚO 645 ha.

Prehľad úhrnných hodnôt druhov pozemkov obce Udiča (júl/2022)

Druh pozemku	Druh poľnohospodárskej pôdy	k.ú. PROSNÉ celková výmera v_ha	k.ú. UDIČA celková výmera v_ha	OBEC UDIČA celková výmera v_ha	% z celkovej výmery
PP celkom		236	572	808	36,50
Poľnohospodárska pôda (PP), v tom:	Orná pôda	109	91	110	-
	Záhrady	11	34	45	-
	Ovocné sady	0	1	1	-
	Trvalé trávne porasty	116	446	562	-
Lesné pozemky		386	745	1131	51,08
Vodné plochy		5	62	67	3,03
Zastavané plochy a nádvoría		28	90	118	5,32
Ostatné plochy		18	72	90	4,07
CELKOM		673	1541	2214	100

NAJVYŠŠÍ BOD: VRCH KLAPY 654 METROV NAD MOROM

Chotár obce Udiča, zväčša kopcovitý, pahorkatinný.

Základným typom reliéfu, ktorý prevažuje v riešenom území sú silne členité vrchoviny. Na geomorfologickom vývoji územia, ako aj na jeho súčasnom stave sa prevažnou mierou podieľali erózne a erózne - akumulačné procesy.

B) VÄZBY VYPLÝVAJÚCE Z RIEŠENIA A ZO ZÁVÄZNÝCH ČASTÍ ÚZEMNÉHO PLÁNU REGIÓNU

Záväznou Územnoplánovacou dokumentáciou vyššieho stupňa pre spracovanie Územného plánu obce Udiča je :

Územný plán regiónu Trenčianskeho kraja (ÚPN VÚC Trenčiansky kraj), schválený vládou dňa 14.4. 1998 uznesením č.284/1998, ktorého záväzná časť bola vyhlásená Nariadením vlády SR č. 149/1998 Z.z. zo 14.04.1998,

Zmeny a doplnky č.1 ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja, schválené Zastupiteľstvom Trenčianskeho samosprávneho kraja dňa 23.6. 2004 uznesením č. 259/2004 , záväzná časť bola vyhlásená Všeobecne záväzným nariadením Trenčianskeho samosprávneho kraja č.7/2004 zo 23.06.2004

Zmeny a doplnky č.2 ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja, schválené Zastupiteľstvom Trenčianskeho samosprávneho kraja dňa 26.10. 2011 uznesením č. 297/2011 , záväzná časť bola vyhlásená Všeobecne záväzným nariadením Trenčianskeho samosprávneho kraja č.8/2011 zo 25.11.2011 .

Zmeny a doplnky č.3 ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja, schválené Zastupiteľstvom Trenčianskeho samosprávneho kraja dňa 25. 5. 2018 uznesením č. 98/2018. Záväznú časť Zmien a doplnkov č. 3 Územného plánu Trenčianskeho kraja schválilo Zastupiteľstvo Trenčianskeho samosprávneho kraja

dňa 28.05.2018 uznesením č. 97/2018. Vyhlásená bola Všeobecne záväzným nariadením Trenčianskeho samosprávneho kraja č. 7/2018 s účinnosťou od 28. 06. 2018.

Na riešenie územnoplánovacej dokumentácie „ ÚPN-O Udiča“ sa bezprostredne vzťahujú záväzné regulatívy funkčného a priestorového usporiadania, vyplývajúce z nadradenej územnoplánovacej dokumentácie :

I. ZÁVÄZNÉ REGULATÍVY FUNKČNÉHO A PRIESTOROVÉHO USPORIADANIA ÚZEMIA

1. V oblasti usporiadania územia, osídlenia a rozvoja sídelnej štruktúry

- 1.14 Podporovať rozvoj centier osídlenia lokálneho významu v sídlach, ktoré zabezpečujú komplexné základné vybavenie pre obyvateľov bezprostredného zázemia. Ide o sídla:
- 1.14.6 v okrese Považská Bystrica: Horná Mariková, Dolná Mariková, Papradno, Udiča, Plevník-Drienové, Brvnište, Pružina, Domaniža a Svarepec,
- V týchto centrách podporovať predovšetkým rozvoj následných zariadení:
- a) základných škôl,
  - b) predškolských zariadení,
  - c) zdravotníckych zariadení všeobecných lekárov, zubných lekárov a lekární,
  - d) stravovacích zariadení s možnosťou ubytovania,
  - e) pôšt,
  - f) zariadenia opravárenských a remeselníckych služieb na pokrytie základnej potreby,
  - g) nákupných zariadení na pokrytie základnej potreby,
  - h) zariadení voľného času a rekreácie s dostatočnými plochami zelene,
- 1.15 podporovať rozvoj vidieckeho osídlenia aj mimo priestorov ťažísk osídlenia s cieľom vytvoriť rovnocenné životné podmienky pre všetkých obyvateľov so zachovaním špecifických druhov osídlenia,
- 1.15.1 podporovať vzťah urbánnych a rurálnych území v novom partnerstve založenom na integrácii funkčných vzťahov mesta a vidieka a kultúrno-historických a urbanisticko-architektonických daností
- 1.15.3 pri rozvoji vidieckych oblastí zohľadňovať ich špecifické prírodné a krajinné prostredie a pri rozvoji jednotlivých činností dbať na zamedzenie, resp. obmedzenie možných negatívnych dôsledkov týchto činností na krajinné a životné prostredie vidieckeho priestoru
- 1.15.4 vytvárať podmienky dobrej dostupnosti vidieckych priestorov k sídelným centrá, podporovať výstavbu verejného dopravného a technického vybavenia obcí, moderných informačných technológií tak, aby vidiecke priestory vytvárali kultúrne a pracoviskovo rovnocenné prostredie voči urbánnym priestorom a dosiahnuť tak skĺbenie tradičného vidieckeho prostredia s požiadavkami na moderný spôsob života

2. V oblasti rekreácie a cestovného ruchu

- 2.1 Podporovať predovšetkým rozvoj tých foriem rekreácie a cestového ruchu, ktoré majú medzinárodný význam. Sú to : kúpeľníctvo, rekreácia pre pobyt pri vodných plochách, vodná turistika (na Váhu), cykloturistika, poľovníctvo, poznávací kultúrny turizmus (návšteva pamätihodností, podujatí), kongresový cestovný ruch a výstavníctvo, tranzitný cestovný ruch. Podporovať nenáročné formy cestovného ruchu (agroturistika, vidiecky turizmus) hlavne v kopaničiarskych oblastiach s malým dopadom na životné prostredie.
- 2.3 usmerňovať rozvoj rekreácie a cestovného ruchu do vhodných obcí a rekreačných lokalít, najmä v okrese:
- 2.3.6 Považská Bystrica: Horná Mariková, Papradno, Udiča - Nosická priehrada, Manínska úžina a Považská Bystrica-Vrbie,
- 2.12 na celom území Trenčianskeho kraja podporovať a usmerňovať využitie územia pre rozvoj rekreácie a cestovného ruchu v súlade s rešpektovaním prírodných hodnôt územia

- 2.16 Cyklistické cesty na lesných pozemkoch a na pozemkoch v ochrannom pásme lesa zriaďovať ako doplnkovú funkciu týchto pozemkov, aby boli prioritne zabezpečené hlavné funkcie lesov a hospodárenie v nich.

3. V oblasti sociálnej infraštruktúry

3.1 Školstvo

- 3.1.1 rozvíjať školstvo na všetkých stupňoch a zabezpečiť územnotechnické podmienky

3.2 Zdravotníctvo

- 3.2.1 Zabezpečiť dostupnosť zdravotnej starostlivosti pre obyvateľov Trenčianskeho kraja a napĺňanie verejnej minimálnej siete poskytovateľov zdravotnej starostlivosti.

3.3 Sociálna starostlivosť

- 3.3.1 Dodržiavať maximálny počet prijímateľov sociálnej služby na jedného zamestnanca a minimálny percentuálny podiel odborných zamestnancov na celkovom počte zamestnancov¹

Optimalizovať kapacity v súlade s rozhodnutiami Regionálnych úradov verejného zdravotníctva vzhľadom na priestorové možnosti (dodržiavať 8m² na občana)

Dodržiavať štandardy kvality v súlade s Národnými prioritami rozvoja sociálnych služieb na roky 2014 - 2020. Dodržiavať iné národné programy a Dohovor OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím

- 3.3.2 Podporovať a aktívne rozvíjať sieť sociálnych služieb v súlade s prechodom inštitucionálnej starostlivosti na komunitný spôsob poskytovania sociálnych služieb (deinštitucionalizácia, transformácia) Podporovať napĺňanie myšlienky univerzálneho navrhovania v poskytovaní sociálnych služieb Podporovať transformáciu zariadení sociálnych služieb z veľkokapacitných na malokapacitné zariadenia sociálnych služieb - komunitné zariadenia sociálnych služieb

- 3.3.3 Podporovať vytváranie a vytvárať ambulantné formy sociálnych služieb Vytvárať dostupnú a prepojenú sieť sociálnych služieb v súlade s napĺňaním potrieb prijímateľov sociálnej služby - občanov

- 3.3.4 Usmerňovať a podporovať obce a mestá v zriaďovaní druhov sociálnych služieb ako zariadenie pre seniorov, zariadenie opatrovateľskej služby, denný stacionár a pod., pre osoby v poproduktívnom veku vzhľadom k demografickému vývoju v územnom obvode Trenčianskeho samosprávneho kraja

4. V oblasti usporiadania územia z hľadiska kultúrno-historického dedičstva

- 4.3 uplatňovať a rešpektovať typovú a funkčnú profiláciu jednotlivých mestských a vidieckych sídiel

- 4.4 rešpektovať dominantné znaky typu krajinného prostredia

- 4.6 Zohľadňovať a revitalizovať v územnom rozvoji kraja:

- 4.6.3 známe a predpokladané lokality archeologických nálezísk,

- 4.6.6 historické technické diela

- 4.6.8 pamätihodnosti, ktorých zoznam vedú jednotlivé obce.

5. V oblasti usporiadania územia z hľadiska ochrany prírody a krajiny, ochrany poľnohospodárskej pôdy a lesných pozemkov a v oblasti vytvárania a udržania ekologickej stability

- 5.1 rešpektovať poľnohospodársky pôdny fond a lesný pôdny fond ako faktor limitujúci urbanistický rozvoj kraja, definovaný v záväznej časti územného plánu;

- 5.2 realizovať systémy správneho využívania poľnohospodárskych pôd a ich ochranu pred eróziou, zaburinením, nadmernou urbanizáciou, necitlivým riešením dopravnej siete a pred všetkými druhmi odpadov

- 5.3 pri obnovách lesných hospodárskych plánov potrebných k obhospodarovaniu lesov zohľadňovať požiadavky ochrany prírody

- 5.8 vytvárať podmienky pre zastavenie procesu znižovania biodiverzity v celom území kraja,

- 5.11 postupne riešiť problematiku budovania spevnených a nespevnených lesných ciest tak, aby nedochádzalo k erózii pôd na svahoch,

- 5.15 uplatňovať opatrenia na zlepšenie stavu kvality ovzdušia na území TSK, ktoré vyplývajú z aktuálnej platnej legislatívy v tejto oblasti (Programy na zlepšenie kvality ovzdušia, Akčné plány)
5.15.4 pri návrhu výstavby priemyselných areálov na dotyku s obytnou zónou zabezpečiť ochranu vnútorného prostredia budov a príslušného vonkajšieho chráneného územia pred hlukom z vonkajšieho prostredia
- 5.16 Rešpektovať pri organizácii, využívaní a rozvoji územia význam a hodnoty jeho prírodných daností a najmä v osobitne chránených častiach prírody a krajiny (v zmysle územnej ochrany, sústavy NATURA 2000 a pod.), biotopov európskeho a národného významu, „prvkoch územného systému ekologickej stability, NECONET, zvlášť biotopoch osobitne chránených a ohrozených druhov bioty, mokradí a voľne žijúcich živočíchov. Využívanie územia zosúladiť s funkciou ochrany prírody a krajiny.
- 5.17 podporovať alternatívne poľnohospodárstvo v chránených územiach podľa zákona o ochrane prírody a krajiny, v ochranných pásmach vodárenských zdrojov,
- 5.19 odstrániť skládky odpadov lokalizované v chránených územiach prírody
- 5.21 v spolupráci s orgánmi ochrany prírody revitalizovať upravené vodné toky, kompletizovať sprievodnú vegetáciu výsadbou pásu domácich druhov drevín a krovín pozdĺž tokov zvýšením podielu trávnych porastov na plochách okolitých mikrodepresií, čím vzniknú podmienky na realizáciu navrhovaných biokoridorov pozdĺž tokov
- 5.24 usmerniť v súlade s ochranou životného prostredia, poľnohospodárskej pôdy a vodohospodárskymi záujmami, ťažbu štrkopieskov v alúviu Váhu s uprednostnením ťažby vo vodných nádržiach alebo v korytách tokov oproti ťažbe z porasteného terénu
- 5.28 dopĺňať sprievodnú vegetáciu výsadbou pásov pôvodných domácich druhov drevín a krovín pozdĺž vodných tokov; budovať zatieňovacie pásy zelene pozdĺž odkrytých vodných tokov,
- 5.29 rešpektovať zaplavované pobrežné pozemky neohrádzovaných vodných tokov, ochranné pásma hrádzí a tokov, inundačné územia, kde podľa okolností uplatňovať predovšetkým trávne, travinno-bylinné porasty,
- 5.30 podporovať revitalizáciu vodných tokov, upravených vodných tokov a príslušných pobrežných pozemkov z dôvodov vodohospodárskych, ekostabilizačných, krajínovorných a estetických funkcií,
- 5.31 Zamedziť vzniku prívalových vôd v území napr:
- navrhovať systémy poldrov, záchytných priekop, retenčných nádrží v krajine a vhodné systémy terénnych úprav
  - minimalizovať výstavbu spevnených plôch v krajine
- 5.32 Podporovať zadržiavanie zrážkových vôd v území, formou prírodných retenčných nádrží, jazierok, budovaním občasných vodných plôch plnených len zrážkami, dopĺňaním plôch zelene
- 5.34 zvyšovať mieru zastúpenia prírodných prvkov v zastavaných územiach najmä vo verejných priestoroch; rozvíjať krajinnú zeleň v zastavaných územiach i vo voľnej krajine.
- 5.35 Územnoplánovacími nástrojmi presadzovať realizáciu adaptačných opatrení na zmenu klímy v zastavaných územiach obcí

6. V oblasti usporiadania územia z hľadiska hospodárskeho rozvoja

- 6.1 vytvárať podmienky pre zlepšenie výkonnosti a efektívnosti hospodárstva a harmonicky využívať celé územie kraja,
- 6.2 nové podniky lokalizovať predovšetkým do disponibilných plôch v intraviláne obcí v existujúcich hospodárskych areáloch, prípadne uvažovať s možným využitím uvoľnených areálov poľnohospodárskych dvorov,

7. V oblasti rozvoja nadradenej dopravnej infraštruktúry

7.1 Cestná infraštruktúra

- 7.1.1 rešpektovať lokalizáciu existujúcej cestnej infraštruktúry a vyplývajúce obmedzenia v jej ochranných pásmach

7.1.13 Homogenizovať stavebné parametre cesty v koridore danom osou a ochranným pásmom existujúcej trasy cesty II/507 (regionálneho významu),

7.3 Infraštruktúra vodnej dopravy

7.3.1 Zabezpečiť územnú rezervu pre modernizáciu vodnej cesty Vážska vodná cesta na triedu Va. vodných ciest v koridore danom osou a ochranným pásmom vodnej cesty AGN č. E81 lokalizovanej v trase a úsekoch: • existujúceho Vážskeho elektrárenského kanálu, • vodných nádrží a prirodzeného koryta rieky Váh

7.6 Hromadná doprava

7.6.1 V návrhovom období, v aglomeráciách Stredného Považia a Hornej Nitry, vybudovať integrované systémy hromadnej prepravy osôb s koordinovanou tarifnou politikou.

8. V oblasti nadradenej technickej infraštruktúry

8.1 Energetika

8.1.11 vytvárať podmienky pre postupnú plynofikáciu obcí kraja

8.2 Vodné hospodárstvo

8.2.1 Rešpektovať ochranné pásma vodárenských zdrojov, chránených vodohospodárskych oblastí (Strážovské vrchy, Beskydy-Javorníky) a pásma ochrany vodovodných a kanalizačných potrubí

8.2.3 Na úseku verejných vodovodov realizovať rekonštrukcie verejných vodovodov s nevyhovujúcim technickým stavom na celom území Trenčianskeho kraja:

V okrese Považská Bystrica, Ilava a Púchov:

c) dobudovanie prívodu vody zo skupinového vodovodu Považská Bystrica pre obce Papradnianskej a Maríkovskej doliny,

8.2.4 Na úseku verejných kanalizácií :

v súlade s Plánom rozvoja verejných vodovodov a verejných kanalizácií pre územie Slovenskej republiky a Koncepciou vodohospodárskej politiky Slovenskej republiky a v súlade s plánom rozvoja verejných vodovodov a verejných kanalizácií pre územie Trenčianskeho kraja:

b) zabezpečiť zodpovedajúcu úroveň odvádzania a sekundárneho (biologického) čistenia komunálnych odpadových vôd z aglomerácií s produkciou organického znečistenia v aglomeráciách od 2 000 EO do 10 000 EO (v zmysle prílohy č. 4.1 Vodného plánu Slovenska),

l) zabezpečiť výstavbu alebo dobudovanie kanalizačných systémov a rekonštrukcií ČOV v aglomeráciách od 2 000 do 10 000 ekvivalentných obyvateľov:

12. Aglomerácia Udiča,

8.2.5 Na úseku odtokových pomerov povodí: v súlade s požiadavkami ochrany prírody a odporúčaniami Rámcovej smernice o vodách a Plánu manažmentu povodňového rizika v čiastkovom povodí Váhu, Nitry a Myjavy

a) vykonávať na upravených tokoch údržbu za účelom udržiavania vybudovaných kapacít,

b) zlepšovať vodohospodárske pomery na malých vodných tokoch a v povodí zásahmi smerujúcimi k stabilizácii pomerov v extrémnych situáciách tak povodňových, ako aj v období sucha,

8.2.7 V oblasti protipovodňovej ochrany :

8.2.7.1 rešpektovať záplavové čiary, vyplývajúce z máp povodňového ohrozenia a povodňového rizika, hlavne v oblastiach, v ktorých možno predpokladať pravdepodobný výskyt významného povodňového rizika

9.1 V oblasti odpadového hospodárstva

9.1.1 Rešpektovať vypracované platné programy odpadového hospodárstva na úrovni štátu a Trenčianskeho kraja

9.1.2 Podporovať separovaný zber využiteľných zložiek s cieľom znížiť množstvo komunálneho odpadu ukladaného na skládky,

- 9.1.3 Podporovať zakladanie a rozvoj kompostární v obciach
- 9.1.4 Podporovať zariadenia na spaľovanie odpadov, používajúce šetrné technológie a moderné odlučovacie zariadenia na znižovanie emisií a celkovo uprednostňovať energetické alebo termické zhodnocovanie odpadu pred skládkovaním,
- 9.1.5 Podporovať zmapovanie a odstránenie vo voľnej krajine rozptýleného odpadu a nelegálnych skládok odpadu a následne revitalizáciu týchto plôch,
- 9.1.6 Podporovať aktivity vedúce k uzatváraniu banských diel a lomov s využitím odpadov - predovšetkým výkopových zemín vznikajúcich pri stavebnej činnosti
- 9.1.7 Podporovať efektívne využívanie areálov existujúcich regionálnych skládok odpadov: • Skládky odpadov Dežerice II (k.ú. Dežerice), Luštek (k.ú. Dubnica nad Váhom), Lieskovec (k.ú. Dubnica nad Váhom), Doliny (k.ú. Kostolné), Pod Bradlom (k.ú. Brezová pod Bradlom), Skládky TKO Brodzany (k.ú. Brodzany), Livinské Opatovce-Chudá Lehota (k.ú. Livinské Opatovce), Dvorníky nad Nitricou (k.ú. Nitrica), Vyšehradné (k.ú. Nitrianske Pravno), Skládky stabilizátu (k.ú. Zemianske Kostolany), Podstránie - Lednické Rovne (k.ú. Lednické Rovne), Zájelšie-Lysiny (k.ú. Horná Breznica), Považská Bystrica (k.ú. Považská Bystrica)
- 9.1.8 Minimalizovať množstvo kalov z ČOV ukladaných na skládky.

VEREJNOPROSPEŠNÉ STAVBY

3 Infraštruktúra vodnej dopravy

- 3.1 Vážska vodná cesta lokalizovaná v trase a úsekoch Vážskeho elektrárenského kanálu, vodných nádrží a v prirodzenom koryte rieky Váh.

Verejnoprospešné stavby v oblasti vodného hospodárstva

1 Oblasť zásobovania pitnou vodou

- 1.3 Prívod vody zo skupinového vodovodu Považská Bystrica pre obce Papradnianskej a Maríkovskej doliny,

2 Oblasť odvádzania a čistenia odpadových vôd

- Verejné kanalizácie v jednotlivých aglomeráciách 5 :
25. Aglomerácia Udiča

Riešenie Konceptu Územného plánu obce Udiča je v súlade s dokumentami:

- Stratégia, zásady a priority štátnej environmentálnej politiky SR,
- Regionálny územný systém ekologickej stability okresov Púchov a Považská Bystrica,
- Stratégia adaptácie SR na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy - aktualizácia; (MŽP SR, 2018),
- Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Trenčianskeho samosprávneho kraja 2013 - 2023 (2015),
- Akčný plán udržateľného energetického rozvoja TSK 2013 - 2023 (2015),
- Stratégia rozvoja vidieka 2013 - 2023 (2015),
- ÚPN - M Považská Bystrica v znení zmien a doplnkov,
- ÚPN - O Udiča v znení zmien a doplnkov,
- ÚPN - M Púchov
- ÚPN - O Nimnica
- Národná stratégia rozvoja cyklistickej dopravy a cykloturistiky v SR (uzn. vlády SR č.223/2013),
- DÚR „Zlepšenie cyklistickej infraštruktúry v TSK“
- Strategický plán rozvoja dopravnej infraštruktúry SR do roku 2020
- Predbežné hodnotenie povodňového rizika v čiastkovom povodí Váhu
- Výsledky SODB 2021
- Predbežné hodnotenie povodňového rizika v čiastkovom povodí Váhu - aktualizácia 2018 (MŽP SR, 2018)

C) ZÁKLADNÉ DEMOGRAFICKÉ, SOCIÁLNE A EKONOMICKÉ ROZVOJOVÉ PREDPOKLADY OBCE

DEMOGRAFIA

Demografia zaznamenáva hlavné trendy populačného vývoja na určitom území a hľadá všeobecne platné zákonitosti. Populácia je skupina ľudí, v rámci ktorej dochádza k reprodukcii. Pojem populácie sa v kontexte demografie mierne líši od pojmu obyvateľstvo, ktorý v demografii označuje skupinu ľudí žijúcich na určitom území.

Uvádzané údaje sa týkajú obce Udiča ako celku. Počet obyvateľov jednotlivých miestnych častí nie je sledovaný a štatisticky vyhodnocovaný.

Počet obyvateľov podľa pohlavia

Územná jednotka	Spolu	Muži		Ženy	
		Abs.	%	Abs.	%
Udiča	2 247	1 127	50,16	1 120	49,84

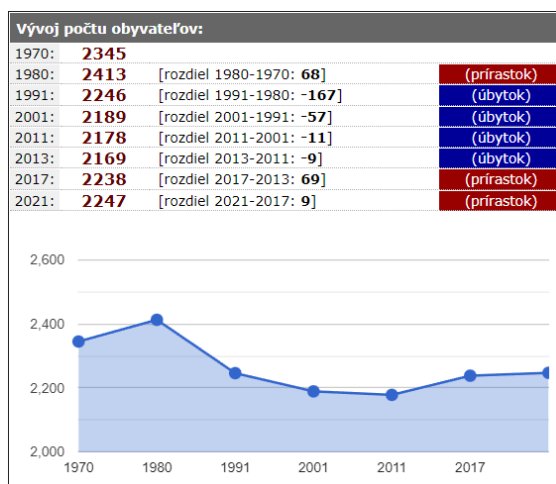
Zdroj : www.scitanie.sk

Obec Udiča nevybočuje z celoslovenského trendu, ktorý predstavuje znižovanie počtu narodených detí. Avšak obec je zaujímavá pre nové rodiny a tak migračné saldo je od roku 2013 vždy v kladných hodnotách. Celkový prírastok je od roku 2013 taktiež v kladnom horizonte, preto možno povedať, že obec Udiča má veľký rozvojový potenciál ako obec vhodná pre život obyvateľov všetkých vekových kategórií.

Celkový prírastok / úbytok obyvateľstva

Prirodzený prírastok, resp. úbytok obyvateľstva je rozdiel medzi narodenými a zomretými obyvateľmi v obci. Celoslovenský trend je spojený s vyššou mierou úmrtnosti ako pôrodnosti. Migračné saldo je rozdiel medzi počtom prisťahovaných a odťahovaných v obci. Celkový prírastok je súčet prirodzeného prírastku a prírastku sťahovaním.

Zo štatistického prehľadu počtu obyvateľov a jeho grafického vyjadrenia vyplýva, že v poslednom období (od roku 2013) počet obyvateľov postupne narastá, početnosť obyvateľstva má rastúci trend. Predpokladá sa, že okrem prirodzeného prírastku priaznivo pôsobí aj migračné saldo, čo však zatiaľ nie je v rámci základných výsledkov SODB 2021 vyhodnoteného.

Zdroj: www.sodbtn.sk

Štruktúra obyvateľstva podľa rodinného stavu

Územná jednotka	Spolu	Slobodný, slobodná		Ženatý, vydatá		Rozvedený, rozvedená		Vdovec, vdova	
		Abs.	%	Abs.	%	Abs.	%	Abs.	%
Udiča	2 247	978	43,52	968	43,08	117	5,21	183	8,14

Zdroj : www.scitanie.sk**Veková štruktúra obyvateľstva**

Veková štruktúra obyvateľstva vyjadruje rozdelenie obyvateľstva podľa veku do jednoročných alebo viacročných skupín. Hlavné vekové skupiny sú vymedzené podľa vzťahu obyvateľstva k ekonomickej aktivite vekovými hranicami vyjadrujúcimi potenciálny začiatok a potenciálny koniec ekonomickej aktivity. Na základe uvedených kritérií sa rozlišuje:

- predproduktívny vek (obyvatelia 0 - 14 roční) je vek, v ktorom obyvateľstvo ešte nie je ekonomicky aktívne;
- produktívny vek (obyvatelia 15 - 64 roční) je vek, v ktorom je väčšina obyvateľstva ekonomicky aktívna;
- poproduktívny vek (obyvatelia vo veku 65+) je vek, v ktorom väčšina obyvateľstva už nie je ekonomicky aktívna.

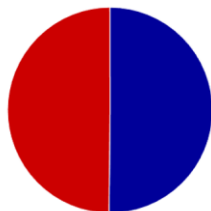
Podľa výsledkov SODB 2021 žilo v obci Udiča a jej miestnych častiach celkom 2 247 obyvateľov. V tom 346 obyvateľov bolo v predproduktívnom veku (0 - 14 rokov), čo predstavuje 15,4 % podiel.

V produktívnom veku (15 - 64 rokov) bolo celkom 1 494 obyvateľov, čo sa rovná 66,49% podielu.

V poproduktívnom veku (65 a viac rokov) bolo 407 obyvateľov s 18,11%-ným podielom vo vekovej štruktúre obyvateľstva. V súčasnosti počet obyvateľov obce narastá prirodzenou menou.

Obyvateľstvo podľa pohlavia

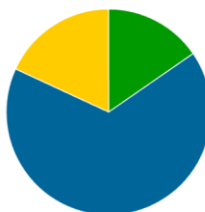
poohlavie	počet	podiel (%)
1.) muži	1127	50,16
2.) ženy	1120	49,84
3.) spolu	2247	

Highcharts.com

Základné vekové kategórie

veková kategória	poohlavie	počet	podiel (%)
1.) Predproduktívny vek (0-14)		346	15,4
2.) Produktívny vek (15-64)		1494	66,49
2.) Poproduktívny vek (65+)		407	18,11
3.) spolu		2247	

Highcharts.com

Zdroj : www.scitanie.sk

Demografické prognózy sa opierajú okrem iného o tzv. index starnutia populácie. Predstavuje podiel počtu obyvateľov v poproduktívnom veku (65+) k počtu obyvateľov v predproduktívnom veku (0-14) násobený 100. Ak na 100 detí vo veku do 14 rokov pripadá menej ako 99 osôb 65 ročných a starších, môžeme hovoriť o progresívnom type populácie. V opačnom prípade sa jedná o starnutie populácie.

Tab. : Index starnutia - 2001, 2011, 2021.

Kraj, okres, obec	Index starnutia		
	SODB 2001	SODB 2011	SODB 2021
Trenčiansky kraj	65,9	103,7	133,7
okres Považská Bystrica	52,7	88,3	114,7
Udiča	74,6	97,0	117,7

Zdroj : www.sodbtn.sk

V roku SODB 2011 v okrese Považská Bystrica na 100 detí pripadalo iba 88 seniorov. Čo predstavovalo najpriaznivejšiu situáciu medzi okresmi v celom Trenčianskom kraji, aj keď

v porovnaní s rokom SODB 2001 výsledky predznamovali smerovanie k starnutiu populácie. V roku 2021 na 100 detí pripadalo iba 114 seniorov v okrese Považská Bystrica. V Udiči na 100 detí v pripadalo 117 seniorov.

Index rastu 2021/2011:

Mesto Považská Bystrica - 93,70

Obec Udiča - s hodnotou indexu rastu 2021/2011 = 103,17 postupne zmiernuje rozpor medzi indexom starnutia a rastom počtu obyvateľov obce.

Obce v okrese Považská Bystrica s najvyšším indexom rastu 2021/2011 obyvateľov : Jasenica 113,32; Sverepec 120,00; Horný Lieskov 116,04 sú obce, ktoré v uplynulom desaťročí vytvorili dobré priestorové a legislatívne podmienky pre výstavbu rodinných domov a stabilizáciu mladého obyvateľstva v obci.

Ukazuje sa, že generácia Mileniálov kladie vysoké požiadavky na kvalitu bývania a životného prostredia a aj v budúcnosti sa môže očakávať pokračovanie trendu presunu časti obyvateľstva z miest na vidiek, čo potvrdzuje aj značná rozostavanosť rodinných domov v Udiči.

Ekonomická aktivita obyvateľstva

Ekonomická aktivita je údaj o postavení obyvateľa na trhu práce k rozhodujúcemu okamihu sčítania. Dôležitým údajom je odvetvie ekonomickej činnosti a tiež spôsob dopravy do zamestnania, prípadne školy.

Viac ako polovica ekonomicky aktívneho obyvateľstva obce dochádza do zamestnania do blízkych okresných miest Považská Bystrica, Púchov s výraznou priemyselnou produkciou. Najviac obyvateľov obce je zamestnaných v priemyselnej výrobe - približne 26%. Druhým najčastejším zamestnaním je veľkoobchod, maloobchod a servisné služby - 12 % obyvateľov.

8% obyvateľov je zamestnaných v stavebníctve a rovnaké % sa venuje doprave.

Vo verejnej správe pracuje 6% obyvateľov, v školstve 4% a rovnaké 4% sú zamestnané v zdravotníctve a sociálnej starostlivosti. V poľnohospodárstve je zamestnaných približne 2% obyvateľov, v lesníctve 1%.

Z celkového počtu 1215 ekonomicky aktívnych obyvateľov odchádzalo v roku 2011 za prácou 770 obyvateľov, čo predstavovalo 63,4%.

V návrhovom období sa predpokladá vytvorenie nových pracovných miest v školstve, zdravotníctve v sociálnej starostlivosti, v reštauračných službách a v priemysle na pôde obce. V súvislosti so zavedením spôsobu práce „home office“ koncept sa sústreďuje na tvorbu podmienok pre kvalitné životné prostredie, komplexnosť základných služieb obyvateľom.

D) RIEŠENIE ZÁUJMOVÉHO ÚZEMIA A ŠIRŠIE VZŤAHY DOKUMENTUJÚCE ZAČLENENIE RIEŠENEJ OBCE DO SYSTÉMU OSÍDLENIA

SÍDELNÁ ŠTRUKTÚRA

Sídelná štruktúra osídlenia Slovenskej republiky je definovaná v Konceptii územného rozvoja Slovenska KURS 2001 v znení ZaD č.1. Chápe sa ako sústava prírodných a civilizačných podmienok pre udržateľný rozvoj sídiel.

Udiča leží v Trenčianskom kraji v okrese Považská Bystrica. Okres Považská Bystrica má rozlohu 463,15 km² s výrazne formovaným reliéfom okolo nivy Váhu : po ľavej strane Váhu Strážovskými vrchmi, po pravej strane Váhu Javorníkmi. K 1.1.2022 tu žilo celkom 61 617 obyvateľov, 38 641 (62,7%) obyvateľov okresu žilo v okresnom meste.

Z hľadiska hodnotenia štruktúry osídlenia SR podľa KURS sa Udiča nachádza v prímestskom pásme ťažisk druhej úrovne osídlenia, ktoré zahŕňajú jadrové a prímestské pásmo. Územne leží v centre bipolárneho ťažiska osídlenia Považská Bystrica-Púchov.

Je centrom osídlenia lokálneho významu, ktoré zabezpečuje komplexné vybavenie so všetkým štandardom základnej sociálnej, občianskej, dopravnej a technickej vybavenosti pre obyvateľov bezprostredného zázemia.

V záväznej časti UPN VUC Trenčianskeho kraja sa určuje prioritne v týchto centrách podporovať predovšetkým rozvoj nasledovných zariadení občianskej vybavenosti :

- predškolských zariadení a základných škôl,
- zdravotníckych zariadení všeobecných lekárov, zubných lekárov a lekární,
- stravovacích zariadení s možnosťou ubytovania,
- pôšt,
- zariadení opravárenských a remeselníckych služieb na pokrytie základnej potreby,
- nákupných zariadení na pokrytie základnej potreby,
- zariadení voľného času a rekreácie s dostatočnými plochami zelene.

ŠIRŠIE VZŤAHY

Obec Udiča sa nachádza v severovýchodnej časti Trenčianskeho kraja, v okrese Považská Bystrica v regióne Horné Považie, v strede medzi bipolárnymi centrami osídlenia - ktorými sú okresné mestá Považská Bystrica a Púchov.

Od okresného mesta Považská Bystrica je vzdialená 8 km, od mesta Púchov 10 km. Krajské mesto Trenčín je vzdialené 58 km, dostupné za 38 minút, vzhľadom na blízkosť diaľničných privádzačov diaľnice D1 v Považskej Bystrici a v Púchove. Južnou hranicou obce prechádza cesta II/507 (Gabčíkovo - Trenčín - Nemšová - Púchov - Považská Bystrica - Bytča - Žilina), ktorá je hlavnou prístupovou cestou do Marikovskej doliny.

Marikovská dolina sa tiahne od ústia Marikovského potoka do Váhu smerom na sever v dĺžke cca 20 km. V súbehu s Marikovským potokom vedie cesta III/1976, ktorá tvorí urbanizačnú os nielen obce Udiča a miestnej časti Prosné, ale aj obcí Hatné, Dolná Mariková a Horná Mariková. Upohlav je prístupný po ceste III/1975, Uhry cestou III/1981, ktoré sa na cestu II/507 pripájajú samostatnými križovatkami.

Pri riešení UPN-O Udiča sa rešpektovali existujúce dopravné, technické, prírodné väzby na okolité obce - nielen obce Marikovskej doliny, ale aj Papradňanskej doliny - zvlášť na obec Jasenica.

Najdlhšiu katastrálnu hranicu zdieľa obec na severozápade: k.ú. Prosné (Udiča) a k.ú. Hatné . Smerom na západ je to najkratšia hranica: k.ú. Prosné (Udiča) a k.ú. Klieština.

Juhozápad obce hraničí s k.ú. Nimnica, táto hranica je zároveň hranicou medzi okresmi Považská Bystrica a Púchov.

Na juhu prebieha hranica medzi katastrálnymi územiami Udiča a Miločov cez vodný tok Váh a Priehradu mládeže. Na juhovýchode hraničí obec s mestom Považská Bystrica, konkrétne s k.ú. : Orlové, Považské Podhradie, Šebešťanová.

Zo severovýchodu sú to obce Papradňanskej doliny : k.ú. Jasenica, k.ú. Stupné a k.ú. Brvnište. Stupné čiastočne a Brvnište v plnej dĺžke hranice susedí s k.ú. Prosné.

Z hľadiska záujmového územia sú v Koncepte UPN-O Udiča rešpektované nasledovné skutočnosti:

- územie európskeho významu Klapa SKUEV0581, ktoré je zároveň prírodnou rezerváciou s piatym stupňom ochrany prírody,
- územie obce sa nachádza v chránenej vodohospodárskej oblasti - CHVO,
- v Ústrednom zozname pamiatkového fondu SR v registri nehnuteľných národných kultúrnych pamiatok sú v obci Udiča evidované objekty vyhlásené za národná kultúrna pamiatku :
  - 779/1 Rímskokatolícky kostol sv. Matúša
  - 780/1 Rímskokatolícka fara
  - 3251/1 Pamätník padlých

- ochranné pásmo vzletového a približovacieho priestoru letiska Žilina určené rozhodnutím Dopravného úradu č. 2452/2017/ROP-120-OP/9575 zo dňa 29.03.2017,
- ochranné pásma hygienickej ochrany vodárenských zdrojov (Klapy),
- cesta II/507,
- navrhovaný vodovod Udiča - Jasenica s umiestnením vodojemu
- kanalizačné stoky - návrh trasovania
- návrh ČOV v časti Udiča
- vodná cesta AGN - výhľad

E) NÁVRH URBANISTICKEJ KONCEPCIE PRIESTOROVÉHO USPORIADANIA URBANISTICKÁ KONCEPCIA ROZVOJA OBCE

Územie obce Udiča tvoria dve katastrálne územia a súbor urbanizovaných častí:

a) katastrálne územie Udiča (1541 ha) :

- Udiča - tvorená z pôvodných miestnych častí Veľká Udiča, Malá Udiča, Okrut
- Uhry - územne oddelená, malá osada ležiaca pod vrchom Klapy vzdialená od centra obce asi 3 km smerom na Považskú Bystricu
- Upohlav - samostatne urbanizovaná miestna časť vzdialená od centra obce asi 2 km smerom na Púchov,

b) katastrálne územie Prosné (673 ha) - miestna časť vzdialená od centra obce asi 2 km smerom na Dolnú Marikovú.

Navrhovaná urbanistická koncepcia usporiadania funkčných celkov v obci Udiča vychádza zo základných faktorov rozvoja obce :

- historicko-kultúrne danosti a spoločenský vývoj obce a jej osobitne urbanizovaných území miestnych častí
- antropogénne a prírodné hodnoty územia
- limity rozvoja územia
- rozvojové zámery v území

Navrhovaná urbanistická koncepcia sídla a jeho miestnych častí rešpektuje nasledovné požiadavky na urbanistickú kompozíciu obce :

- rešpektuje historicky založenú urbanistickú kompozíciu sídla založenú na princípe prístenej dediny s ustálenou urbanistickou štruktúrou;
- rešpektuje hlavnú kompozičnú os, za ktorú je považovaný dopravný koridor cesty III/1976 smer Horná Mariková;
- posilňuje význam Marikovského potoka ako výrazného prírodného formotvorného prvku s možnosťou intenzívnejšieho zapojenia do urbanizovanej štruktúry obce;
- navrhuje revitalizáciu a regeneráciu prostredia formou dotvárania uzlových priestorov (centrá spoločenských aktivít) pri zachovaní všetkých kultúrno-historických hodnôt prostredia a jednotlivých objektov architektúry;
- Navrhované urbanizované prostredie v jednotlivých urbanistických celkoch Malá Udiča, Veľká Udiča, Upohlav, Uhry, Prosné koncipuje s rešpektovaním prírodných daností krajinného reliéfu a využívaním výhľadov a priehľadov na fenomény krajiny - prírodného prostredia;
- urbanizované prostredie rieši s ohľadom na krajiny-prírodné prostredie vo všetkých sídelných častiach obce Udiča;
- rešpektuje, zachováva a podporuje funkciu verejnej zelene v obci;
- navrhuje trasovanie nových komunikácií s ohľadom na ich formotvornú funkciu nového urbanizovaného prostredia.

PRIESTOROVÁ A FUNKČNÁ CHARAKTERISTIKA

Koncept územného plánu obce nadväzuje na existujúce funkčné a priestorové usporiadanie, rešpektuje súčasnú urbanistickú štruktúru. Obstarávateľ územného plánu obce nepredpokladá zásadnú zmenu v usporiadaní a využívaní územia obce.

UDIČA

Obec Udiča leží na severozápade Slovenska na pravom brehu Váhu pri ústí Marikovského potoka na rozhraní Javorníkov a Strážovských vrchov v Púchovskom prelome. Je prvou dedinou v Marikovskej doline, ktorá je najdlhšia v okrese Považská Bystrica.

Obec tvorí niekoľko miestnych častí - kedysi samostatných obcí.

Samotná Udiča sa skladá z bývalej Velkej Udiče na ľavom brehu Marikovského potoka, Malej Udiče na jeho pravom brehu, na brehu Váhu smerom na Považskú Bystricu a bývalej obce Okрут, ktorá zanikla v roku 1955 výstavbou Priehrady mládeže, pričom väčšinu jej obyvateľov presídlili do Udiče. Okрут dnes predstavuje časť pobrežia Váhu smerom na Púchov.

PROSNÉ

(k Udiči patrí od 60-tych rokov 20.stor.), rozvíja sa v k.ú. Prosné, v Marikovskej doline okolo cesty III/1976 v nadväznosti na k.ú. Udiča. Medzi centrom obce Udiča a urbanizovaným priestorom Prosného je vzdialenosť približne 2 km, ktorá je postupne zaplňaná výstavbou rodinných domov a je predpoklad, že časom tieto urbanizované časti splynú. Pôvodní obyvatelia sa zaoberali prevažne poľnohospodárstvom - čo sa doteraz prejavuje v krajinej štruktúre pozemkov v okolí sídla. Údolie je tu rovinaté a najširšie z Marikovskej doliny. Práca súčasných obyvateľov je značne diverzifikovaná a poznačená odchádzkou do zamestnania.

UHRY

Uhry, malá osada ležiaca pod vrchom Klapy, asi 3 km od miestnej časti Udiča smerom na Považskú Bystricu. Leží medzi horami, terén je značne členitý. Prví obyvatelia prišli z juhu Slovenska, aby sa tu uchýlili pred Tatármi, ktorí v 13. st. plienili Uhorsko. Domáci ich pomenovali Uhri. Zaoberali sa obchodom a pltníctvom. Urbanizovaná je časť okolo cesty III/1981, ktorá má celkovú dĺžku 1,094 km. Po ľavej strane cesty sa nachádza záhradkárská osada, ďalej sa okolo cesty nachádzajú rodinné domy. Od centra miestnej časti terén prudko stúpa ku kaplnke Povýšenie svätého križa.

V centre sa nachádza autobusová zastávka. Vo vyšších polohách je územie využívané prevažne na rekreačné účely formou záhradkárčenia, chatovej a chalupníckej rekreácie. Z vyšších polôh terénu poskytuje nádherné výhľady na okolitú prírodu a hladinu vodnej nádrže.

V poslednom období je záujem o výstavbu rodinných domov. Koncept celú túto miestnu časť rieši ako územie obytnej a rekreačnej funkcie, keďže je ťažko identifikovať zámery investorov na využitie pozemkov. Mnohí ostávajú hospodáriť na pôde.

UPOHLAV

Upohlav je miestnou časťou obce Udiča so samostatne vymedzeným zastavaným územím. Hranica zastavaného územia je vymedzená ohraničením k 1.1.1990.

K Udiči patrí od 60-tych rokov 20.stor., je prístupný cestou III/1975 (odbočkou z cesty II/507) asi 2 km smerom na Púchov od centrálnej časti Udiča. Urbanizovaný je pomerne úzky pás okolo cesty III. triedy (v celkovej dĺžke 1,093 km), ktorá je hlavnou ubanizačnou osou územia. Pôvodní usadlíci sa zaoberali poľnohospodárstvom, pasienkárstvom a ovocinárstvom. Nachádza sa tu : Centrum sociálnych služieb „Riviéra“ zariadenie pre seniorov, ktoré slúži aj pre obyvateľov širšieho okolia.

Koncept riešenia posilňuje rozvoj miestnych častí Uhry a Upohlav a rešpektuje osobitosť miestnej časti Prosné.

ZÁSADY OCHRANY A VYUŽITIA KULTÚRNO-HISTORICKÝCH HODNÔT

Najstaršia písomná zmienka o obci Udiča pochádza z roku 1321.

V Udiči sa našli praveké výrobky - jaspisové a pazúrikové nástroje pravdepodobne z neolitu, keramika lužickej a púchovskej kultúry. V bývalej Malej Udiči, na východnom úpätí návršia Háj, boli nájdené z doby rímskej aj zvyšky staroslovanského osídlenia a v časti bývalej Veľkej Udiče boli na vrchu Klape objavené črepy z doby sťahovania národov. Významné sú i nálezy zo zaniknutej obce Okrut, ktorá zmizla pod Priehradou mládeže.

Kultúrne pamiatky

V katastrálnom území obce Udiča sa nachádzajú nasledovné objekty, ktoré sú zapísané v Ústrednom zozname pamiatkového fondu SR v registri nehnuteľných národných kultúrnych pamiatok :

Národná kultúrna pamiatka	Č.ÚZPF NNKP	Unifikovaný názov NNKP
Rímskokatolícky kostol sv. Matúša	779/1	kostol
Rímskokatolícka fara	780/1	fara
Pamätník padlých	3251/1	pamätník

Na uvedené národné kultúrne pamiatky sa vzťahujú ustanovenia zákona NR SR č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov a úprav a sú predmetom pamiatkového záujmu a ochrany.

V zmysle § 27 odsek 2 pamiatkového zákona, podľa ktorého v bezprostrednom okolí kultúrnej pamiatky nemožno vykonávať stavebnú činnosť ani inú činnosť, ktorá by mohla ohroziť pamiatkové hodnoty vyššie uvedených kultúrnych pamiatok je priestor v okruhu desiatich metrov od nehnuteľnej kultúrnej pamiatky (desať metrov sa počíta od obvodového pláštia stavby, ak nehnuteľnou kultúrnou pamiatkou je stavba alebo od hranice pozemku, ak je nehnuteľnou kultúrnou pamiatkou pozemok).

Dotknutým orgánom štátnej správy v konaniach podľa stavebného zákona je Krajský pamiatkový úrad Trenčín.

Archeologické náleziská

V katastrálnom území obce Udiča nie sú evidované archeologické lokality, ktoré by boli vyhlásené za národnú kultúrnu pamiatku, je tu však predpoklad, že pri zemných prácach spojených so stavebnou činnosťou môže dôjsť k archeologickým situáciám, resp. archeologickým nálezom. V obci doposiaľ evidujeme len niekoľko archeologických lokalít. Na hranici katastrov Nimnica a pôvodnej obce Okrut (dnes vodná nádrž), na prechodoch dvoch vetiev ciest prechádzajúcich strmými horskými chrbtami vrchov Diel 528 a Holiž 532, sa identifikovali praveké sídliská - lužisko-púchovské sídlisko z obdobia staršej a mladšej doby železnej.

Zaujímavé nálezy pochádzajú z katastra Prosného, poloha Uhliská. V polohe Uhliská bolo archeologickým výskumom zachytené obetisko (kultové miesto) (Pieta, Moravčík 1980). Tieto nálezy sa spájajú s etnikom Keltov, s datovaním do mladšej doby železnej. Rozsiahly komplex sídlisk z doby železnej bol objavený v priestore Uhry-Udiča-Jasenica s bohatými nálezmi. Vznikli tu historické náučné chodníky : Zlatý kôň (hradisko Žeravica) a Obetisko (Uhliská).

Pri tvorbe konceptu UPN-O bolo prihliadané na :

- skutočnosť, že v doline, v ktorej sa obec Udiča nachádza sú evidované archeologické nálezy z viacerých historických období a teda pri realizácii stavieb v rámci ÚPN možné, že pri zemných prácach budú zistené archeologické situácie, kedy podmienkou pre vydanie stavebného povolenia bude v oprávnených prípadoch požiadavka na zabezpečenie archeologického výskumu a

podmienkou pre vydanie územného rozhodnutia a stavebného povolenia bude vydanie záväzného stanoviska podľa § 30 ods. 4 pamiatkového zákona,

- v prípade zistenia nálezov je potrebné postupovať podľa § 41 odseku 4 zákona NR SR č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov a § 127 zákona číslo 50/1967 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku,
- v zmysle ustanovenia § 14 ods. 4 pamiatkového zákona, obec môže rozhodnúť o utvorení a odbornom vedení evidencie pamätihodností obce (info na: [www. culture.gov.sk](http://www.culture.gov.sk)).

ZÁSADY OCHRANY A VYUŽITIA PRÍRODNÝCH HODNÔT, OCHRANA PRÍRODY A PRÍRODNÝCH ZDROJOV

Zákon NR SR č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny definuje územnú a druhovú ochranu a ochranu drevín. Cieľom zákona je zamedziť a predchádzať nežiadúcim zásahom, ktoré by nejakým spôsobom ohrozili, poškodili alebo zničili podmienky a formy života, biodiverzitu a ekologickú stabilitu. Prvky ochrany prírody sú preto významným limitujúcim podkladom pre rozvoj činností v záujmovom území.

Obec Udiča sa nachádza na území s prvým stupňom ochrany, podľa §12 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon o ochrane prírody a krajiny).

V katastrálnom území obce Udiča sa nachádza:

- **PR Prírodná rezervácia Klapy** (654 m n. m.), o výmere 6,2 ha. Bola vyhlásená Vyhláškou MŽP SR č.83/1993 z 23. marca 1993. Platí v nej 5. stupeň ochrany podľa §16 zákona o ochrane prírody a krajiny a 100m smerom von od hranice PR platí tretí stupeň ochrany podľa §14 uvedeného zákona. Na identickom území (parcela KN-C č. 2356) a rovnakým stupňom ochrany sa nachádza ako súčasť sústavy **Natura 2000** navrhované územie európskeho významu **SKUEV0581 Klapy**.

Chránené územia podľa medzinárodných dohovorov a NATURA 2000

- Na území PR Klapy (parcela KN-C č. 2356) a s rovnakým stupňom ochrany sa nachádza ako súčasť sústavy **Natura 2000** navrhované územie európskeho významu **SKUEV0581 Klapy**.

ÚZEMNÝ SYSTÉM EKOLOGICKEJ STABILITY

V nadradených dokumentáciách ÚSES (Generel nadregionálneho územného systému **ekologickej stability, Regionálny územný systém ekologickej stability**) sa z **vyčlenených** prvkov kostry ÚSES v predmetnom území nachádza:

Nadregionálny biokoridor Váh - staré koryto, vrátane VN Nosice - vedie údolím Váhu. Má interkontinentálny význam z hľadiska migrácie vodnej fauny a avifauny.

Ochrana drevín

V predmetnom území sa nenachádzajú chránené stromy vyhlásené podľa zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny.

Pri všeobecnej ochrane drevín je potrebné dodržiavať legislatívne opatrenia, podľa ktorých je zakázané bez súhlasu orgánu ochrany prírody, dreviny rastúce mimo les rúbať, alebo inak poškodzovať. Kompetencie ochrany prírody v prípade ochrany drevín vykonáva obec.

Ochrana vodných zdrojov

Katastrálnym územím obce Udiča preteká vodohospodársky významný vodný tok Marikovský potok (spravovaný SVP, š.p.) s dvomi ľavostrannými prítokmi, ďalej dva bezmenné prítoky vodnej nádrže Nosice a okrajovo na južnej hranici k.ú. zasahuje časť vodnej plochy VS Nosice. Taktiež sa v k.ú. nachádzajú vodné toky, ktoré sú v správe organizácie Lesy SR, š.p. Banská Bystrica.

Chránená vodohospodárska oblasť (CHVO) Beskydy a Javorníky je územie, ktoré svojimi prírodnými podmienkami tvorí významnú prirodzenú akumuláciu vôd. Z tohto dôvodu je možné plánovať

a vykonávať činnosti v tomto území, len ak sa zabezpečí všestranná ochrana povrchových a podzemných vôd.

Pre zásobovanie obyvateľov pitnou vodou slúžia vodné zdroje:

Názov OP vodárenského zdroja	Typ ochranného pásma	Stanovenie OP vod. zdroja
Vodný zdroj „Udiča - Studňa“	I. stupňa II. stupňa vnútorná časť III. stupňa vonkajšia časť	OÚ ŽP-792/1992-405 zo dňa 03.8.1993
Vodný zdroj „Udiča - Klapy“	I. stupňa II. stupňa vnútorná časť	OÚ ŽP 1213/95-405 zo dňa 26.7.1995

Povrchové vody

Územie obce Udiča spadá do povodia rieky Váh, ktorá odvádza všetky povrchové vody z riešeného územia. Jej najväčším - v smere toku pravostranným prítokom - je vodohospodársky významný vodný tok Marikovský potok. Má dva ľavostranné prítoky, ďalej dva bezmenné prítoky vodnej nádrže Nosice. Južný okraj územia obce sa nachádza v dotyku s veľkou vodnou plochou vodnej nádrže Nosice. V katastrálnych územiach obce sa nachádzajú vodné toky v správe Lesy SR, š.p. Banská Bystrica.

Podzemné vody

Územie obce po hydrogeologickej stránke charakterizuje rajón Q 040 - Paleogén a mezozoikum bradlového pásma Javorníkov a SV časti Bielych Karpát. Pozostáva z dielčieho rajónu pohoria budovaného flyšovými horninami vonkajšieho flyšového pásma a dielčieho rajónu vonkajšieho bradlového pásma ktoré je geologicky zaradené do myjavsko-žilinského úseku v ktorom vápence vytvárajú morfológicky vystupujúce bradlá z obalových flyšových hornín. Vodárenská hodnota týchto rajónov je veľmi malá, bradlá majú malú rozlohu a tým aj malú infiltračnú oblasť. Oblasť Javorníkov je chudobná na podzemné vody.

Minerálne pramene

V Udiči sa nachádza Kyselka na pasienku prameň PB-20 Veľká Udiča a Kyselka v lese I. prameň.

Ochrana pôdných zdrojov

Medzi chránené poľnohospodárske pôdy patria pôdy zaradené podľa kódu do bonitovanej pôdno-ekologickej jednotky (BPEJ) v zmysle zákona č. 57/2013, ktorým sa dopĺňa zákon č. 220/2004 Z.z., o ochrane

Katastrálne územie	Chránené BPEJ
Udiča	0702002, 0703003, 0763212, 2076322, 0763412, 0763422, 0763442, 0763512, 0764423, 0769412, 0778462, 0787443, 0863412, 0863442, 0863542, 0864423, 0864513
Prosné	0702002, 0703003, 0706012, 0763222, 0763422, 0763442

Ochrana lesných zdrojov

Ochranné lesy sú lesy, ktoré boli za také vyhlásené a ktorých funkčné zameranie vyplýva z prírodných podmienok. V týchto lesoch sa musí hospodáriť tak, aby plnili účel, na ktorý boli vyhlásené. Táto kategória teda zahŕňa porasty, ktorých hlavnou funkciou je chrániť pôdu (pôdu pod porastom, v prípade vetrolamov aj vedľa porastu), brehovú čiaru alebo nižšie (po svahu) položené porasty. Dlhé roky prevažovala tendencia ponechávať tieto porasty úplne bez zásahu. Tieto porasty sú ochrancami prírody často považované za akési neoficiálne prírodné rezervácie. V mnohých prípadoch je však potrebné aj v týchto porastoch zasahovať, jednak z dôvodu nepriaznivých zmien životného prostredia alebo z dôvodu nevhodnej štruktúry a drevinového zloženia (ako dôsledku hospodárenia v minulosti), jednak z dôvodu udržať štruktúru porastov vhodnú pre plnenie ochranných funkcií.

Hlavným cieľom hospodárenia v týchto porastoch nikdy nie je produkcia, ale vždy zabezpečenie trvalého plnenia ochrannej funkcie. Toto je možné len prostredníctvom trvalej existencie porastu, neprerušovanej ani krátkym odkrytím väčšej súvislej plochy. V niektorých prípadoch je nežiaduci aj pokles zakmenenia, pokles transpirácie a p. Z pohľadu ochranných funkcií sú krajne nežiaduce lesné požiare, hospodárske zásahy by teda mali smerovať k znižovaniu rizika požiarov (znižovanie množstva suchého mŕtveho dreva, prevencia odumierania porastov) a uľahčovaniu prípadných protipožiarnych zásahov.

Ochranné lesy vyhlasuje, alebo ruší orgán štátnej správy na základe návrhu stanovíštného prieskumu.

Zdroj : forestportal.sk

URBANISTICKÁ KONCEPCIA USPORIADANIA ÚZEMIA

Navrhovaná urbanistická koncepcia rozvoja obce Udiča rieši a primerane rozvíja všetky sídelné časti, každú podľa jej špecifických potrieb. Rešpektuje charakter potočnej dediny s prístennou zástavbou a obhospodarovanou krajinou s prechodom ku horskému krajinnému prostrediu Javorníkov. Marikovský potok pretekajúci územím zo severozápadu na juh sa chápe ako hlavná prírodná urbanizačná os, ktorá viaže na seba ťažiskové priestory obce v k.ú. Udiča a v k.ú. Prosné. Na základe požiadaviek obce sa vytvárajú predpoklady pre rozvoj bývania, občianskej vybavenosti, rekreácie, športu a výroby.

V návrhu rozvojových plôch sú premietnuté tie plochy z pôvodného (aktuálne platného ÚPN O), ktoré sa preukázali ako rozvojaschopné, resp. bolo na nich zahájené územné konanie, resp. už prebiehali úkony smerujúce k získaniu rozhodnutia na umiestňovanie stavieb či využívanie územia, resp. došlo k úprave vlastníckych vzťahov podľa smerovania rozvoja v zmysle doteraz platného územného plánu, vrátane jeho zmien a doplnkov.

Všetky rozvojové lokality nadväzujú na skutočne zastavané územie, využívajú sa nezastavané plochy, ktoré sa postupom vývoja dostali do vnútra hmotovo-priestorovej štruktúry obce, resp. sú prirodzeným pokračovaním jej rozvoja.

Riešenie konceptu územného plánu obce v oboch variantoch zohľadňuje princípy:

- vytvoriť podmienky pre kvalitné obytné prostredie;
- vytvoriť podmienky pre rozvoj a skvalitnenie občianskej vybavenosti obce, diverzifikovať zariadenia občianskej vybavenosti;
- navrhnuť spôsob využitia rekreačného potenciálu územia,
- vytvoriť rovnocenné územné podmienky pre zlepšenie dopravnej a technickej obslužnosti zastavaných častí územia obce;
- stanoviť podmienky pre základný štandard kvality životného prostredia

Koncept územného plánu je spracovaný v dvoch variantoch.

Variant A predstavuje rozvoj územia hlavne obytnou funkciou v územiach, ktoré priamo nadväzujú na zastavané územie obce, vytvára územné podmienky pre rovnomerné zásobovanie technickou a dopravnou vybavenosťou.

Variant B vychádza z požiadaviek obyvateľov obce a predstavuje maximálne využitie územia.

Spoločné princípy rozvoja obce Udiča uplatnené v obidvoch variantoch:

- Udiča je riešená ako centrum osídlenia lokálneho významu, ktoré zabezpečuje komplexné vybavenie so všetkým štandardom základnej sociálnej, občianskej, dopravnej a technickej vybavenosti najmä pre obyvateľov sídelných častí obce: Malá Udiča, Veľká Udiča, Prosné, Upohlav, Uhry.
- Konceptia rozvoja obce rešpektuje ako hlavnú prírodnú os územia Marikovský potok
- Za hlavnú kompozičnú os sa považuje dopravný koridor cesty III/1976, ktorý vedie v súbehu s Marikovským potokom od križovatky s cestou II/507 smerom do Hornej Maríkovej.
- Centrálna časť obce sa podporuje umiestnením prírodného amfiteátra pre príležitostné vystúpenia v obci.
- Rozvoj obce sa podporuje stabilizáciou výroby a vytváraním nových pracovných miest v oblasti služieb verejného sektora.
- Navrhuje sa rekonštrukcia obecného úradu, Materskej školy, vytvorenie domu dôchodcov prestavbou nevyužívaných obecných budov, aj v miestnych častiach a pod. .
- Bytové domy sa umiestňujú v priestore bývalej farskej záhrady vo Veľkej Udiči a v časti Bunker nad školou.
- Podporuje sa vytváranie podmienok pre diverzifikáciu služieb turistom a rekreatantom Marikovskej doliny (okrem iného výstavba čerpacej stanice pohonných hmôt).
- V rámci širšej obecnej spolupráce sa vytvárajú podmienky pre intenzívnejšie spojenie Marikovskej a Papradňanskej doliny nielen v oblasti rekreácie, ale najmä rozvoja technickej infraštruktúry (vodovod, miestna komunikácia v časti Medzikružie).
- Rozvoj rekreácie a športu denného typu sa navrhuje v polohách :
  - po pravej strane potoka Marikovka v k.ú. Prosné v časti Lúčky
  - po ľavej strane v časti Pod dúbavy, kde kedysi stála prvá škola v území;
  - športové ihriská medzi školou a bytovkami, oproti Šafranici
- Rozvoj priemyselnej funkcie sa navrhuje prioritne na území bývalého areálu poľnohospodárskeho dvora prestavbou a modernizáciou existujúceho stavebného fondu.

Variant A

Variant A predstavuje rozvoj obce so zvážením potenciálnych možností územia a požiadaviek obce. Vyhraňované zastavané územie obce s priaznivými geografickými a technickými parametrami je vo veľkej miere zastavané. Variant A akceptuje intenzívny záujem o ďalšiu výstavbu rodinných domov najmä v Malej Udiči v častiach Šafranica, Poddubyčie, Potoky a Medzikružie, kde v súčasnosti prebieha výstavba viacerých rodinných domov.

Posilňuje centrum obce plochami pre občiansku vybavenosť - výstavbu amfiteátra a prestavbu obecného úradu s konferenčnou sálou, revitalizáciou zelene.

Rozvoj športu orientuje do areálu základnej školy formou dostavby telocvične a tiež doplnením plôch pre komplexné vybavenie zázemia futbalového ihriska.

Variant B

Variant B predstavuje rozvoj obce na základe požiadaviek obce a jednotlivých obyvateľov. Maximálne využíva potenciál územia najmä rozšírením obytných plôch mimo zastavaného územia obce na disponibilných plochách po oboch stranách zastavaného územia. Intenzívne rozvíja výstavbu popri ceste smerom na Jasenicu a v samostatne urbanizovanej časti Upohlav rozvíja okrem bývania a rekreácie aj agroturistiku.

- Navrhované urbanizované prostredie v jednotlivých urbanistických celkoch Udiča, Prosné, Upohlav, Uhry sa koncipuje s rešpektovaním prírodných daností krajinného reliéfu a využívaním výhľadov a priehľadov na fenomény krajiny - prírodného prostredia (meander Váhu).

Pri tvorbe novej urbanistickej štruktúry sa rešpektujú nasledovné požiadavky na urbanistickú kompozíciu obce :

- Samostatne urbanizovaná miestna časť Upohlav prístupná cestou III/1975 je navrhnutá na územný rozvoj formou
  - rodinného bývania s príslušnými záhradami a sadmi
  - obnovou a revitalizáciou centrálnej časti s vodným tokom a so zachovaním zvoničky, so zachovaním výškového zónovania objektov rodinných domov postavených okolo námestia, aby sa zachovala a nenarušila ľudská mierka a charakteristika priestoru námestia a plne sa rešpektovala historicky založená urbanistická štruktúra
  - prestavbou požiarnej zbrojnice a revitalizáciou príslušných priestorov s využitím pre verejnoprospešné činnosti
  - dostavbou technickej infraštruktúry: individuálnych vodovodných prípojok
  - pre odkanalizovanie rodinných domov sa okrem nepriepustných žump uvažuje s umiestnením koreňovej čističky pod cestou III/1975 na ploche medzi zástavbou a domom sociálnych služieb
  - rozvojom individuálnej chatovej rekreácie medzi cestou II/507 a domovom sociálnych služieb
- Samostatná sídelná časť Uhry prístupná cestou III/1981 je navrhnutá na územný rozvoj formou
  - rodinného bývania s príslušnými záhradami a sadmi
  - individuálnej rodinnej rekreácie (prípadne víkendového bývania)
  - agroturistiky
  - vybudovaním turistickej infraštruktúry - náučné chodníky, informačné tabule, odpočívadlá, turistická rozhľadňa v časti Záklapie
  - rešpektovaním existujúcej záhradkárskej osady
- Posilňuje sa význam Marikovského potoka ako výrazného prírodného formotvorného prvku s možnosťou intenzívnejšieho zapojenia do urbanizovanej štruktúry obce, najmä v plochách navrhovanej rekreácie
- Navrhuje sa revitalizácia a regenerácia prostredia jednotlivých sídelných celkov obce formou dotvárania uzlových priestorov (centrá spoločenských aktivít) pri zachovaní všetkých kultúrno-historických hodnôt prostredia a jednotlivých objektov architektúry,
- Navrhuje sa trasovanie nových komunikácií s ohľadom na ich formotvornú funkciu nového urbanizovaného prostredia s cieľom zabezpečiť rovnomerný a rovnocenný prístup pre všetky objekty v území .
- Navrhuje sa dobudovanie technickej infraštruktúry obce, najmä verejného vodovodu pre zásobovanie obyvateľov pitnou vodou (zachytenie vrtov, vybudovanie vodojemu v časti Prosné) a verejnej kanalizácie s vyústením do ČOV, ktorá bude vybudovaná pri vtoku potoka Marikovka do Priehrady Mládeže.

V rámci koncepčného riešenia rozvoja obce sa neuvažuje s celoplošnými prestavbami a asanáciami častí ani v obci, ani v jej samostatných sídelných častiach. Návrh počíta s obnovou a modernizáciou existujúceho domového fondu.

F) NÁVRH FUNKČNÉHO VYUŽITIA ÚZEMIA OBCE

Funkčné využitie územia sa zaoberá organizáciou využitia územia, Funkčnými (prevádzkovými a komunikačnými) väzbami v riešenom území.

Obec Udiča ako celok plní najmä obytnú funkciu. Obytné územie má výrazný podiel na celkovej výmere zastavaného územia obce. V rámci tohto územia sa nachádzajú plochy pre občianske a technickú vybavenosť - najmä v častiach obce Prosné, Upohlav a Uhry. Čiastočne aj v Udiči, tu sa však výraznejšie vyprofilovalo centrum obce, ktoré sa v návrhu posilňuje s vlastnou charakteristikou ako územie občianskej vybavenosti.

Jednotlivé priestorovo oddelené sídelné časti obce Udiča si nesú každá svoju charakteristiku aj vzhľadom na prevládajúce funkčné využite.

Funkčné a priestorovo homogénne územia sú vymedzené na základe charakteristiky jestvujúceho stavu (zastavané územie) a navrhovaného stavu (mimo zastavaného územia).

Obstarávateľ územného plánu obce nepredpokladá zásadnú zmenu v usporiadaní a využívaní územia obce. Koncept v princípe nadväzuje na existujúce funkčné a priestorové usporiadanie.

V OBCI UDIČA SÚ DEFINOVANÉ FUNKČNO-PRIESTOROVO HOMOGENNE JEDNOTKY:

Funkčno- priestorovo homogénne jednotky predstavujú územia, ktoré svojou rozlohou, počtom a rozsahom v území obce prevažujú, určujú jeho základné charakteristické využívanie.

- OBYTNÉ ÚZEMIA
- ÚZEMIA OBČIANSKEJ VYBAVENOSTI
- REKREAČNÉ ÚZEMIA
- VÝROBNÉ ÚZEMIA

OBYTNÉ ÚZEMIA

Sú plochy s prevahou plôch pre samostatne stojace rodinné alebo bytové domy. Obytné územie je určené aj pre verejné dopravné a technické vybavenie územia, zeleň, detské ihriská, zariadenia prislúchajúce k obytnej funkcii - parkoviská a garáže. Zástavba musí zodpovedať vidieckemu charakteru sídla, rázu krajiny a zabezpečovať zdravé bývanie. Hustota, členenie a výška stavieb musia umožňovať dodržanie odstupov a vzdialeností potrebných na oslnenie a presvetlenie bytov, na zachovanie súkromia bývania, na požiaru ochranu a CO a na vytváranie zelene.

Na územia bývania nie je možné umiestňovať zariadenia, ktoré majú negatívny dopad na životné prostredie, obťažujú hlukom, exhalátmi, prašnosťou. Tiež zariadenia, ktoré majú špecifické nároky na prevádzku (napr. výrazne zvýšená preprava nákladov a pod.).

ÚZEMIA OBČIANSKEJ VYBAVENOSTI

Sú plochy na občianske vybavenie, na ktorých sa v súlade s významom a potrebami obce môžu umiestňovať stavby pre školstvo, kultúru, cirkevné účely, pre zdravotníctvo a sociálnu pomoc, spoje, menšie prevádzky a služby verejné stravovanie, dočasné ubytovanie, telesnú výchovu, správu a riadenie, verejnú hygienu a požiaru bezpečnosť. Základné občianske vybavenie skladbou a kapacitou závisí od veľkosti a funkcií obce a potrebám jej záujmového územia.

ÚZEMIA REKREÁCIE

Predstavujú územia pre zabezpečenie požiadaviek každodennej, víkendovej a pobytovej rekreácie obyvateľov. Umiestňujú sa tu športoviská, ihriská, doplnkové zariadenia pre šport a rekreáciu (napr. šatne, sklady športového náradia, sociálne zariadenia, príležitostného občerstvenia a pod.)

Podstatnú časť rekreačných zón musí tvoriť zeleň, najmä lesy a sady, ovocné sady, záhrady a záhradkárske osady, trávne plochy a prípadne aj vodné toky a iné vodné plochy. Na územia rekreácie nie je možné umiestňovať zariadenia, ktoré majú negatívny dopad na životné prostredie.

VÝROBNÉ ÚZEMIA

PLOCHY POĽNOHOSPODÁRSKEJ VÝROBY A AGROTURISTIKY

sa zriaďujú v obciach v súlade s rozvojom osídlenia a v súlade s podmienkami kapacitného a druhového rozvoja poľnohospodárskej produkcie; vo vidieckych sídlach sa na tejto ploche umiestňujú všetky stavby a zariadenia rastlinnej a živočíšnej poľnohospodárskej výroby, ak ich prevádzka nemá negatívny vplyv na životné prostredie.

PLOCHY PRIEMYSELNEJ VÝROBY

sú plochy určené pre prevádzkové budovy a zariadenia, ktoré na základe charakteru prevádzky sú neprípustné v obytných, rekreačných a zmiešaných územiach.

SKLADOVÉ HOSPODÁRSTVO, PREVÁDZKOVÉ BUDOVY A ZARIADENIA

sú plochy prevádzkových budov pre obchodné a skladové procesy, zariadenia, ktoré na základe charakteru prevádzky sú neprípustné v obytných, rekreačných a zmiešaných územiach.

G) NÁVRH RIEŠENIA BÝVANIA, OBČIANSKEHO VYBAVENIA SO SOCIÁLNOU INFRAŠTRUKTÚROU, VÝROBY A REKREÁCIE

NÁVRH RIEŠENIA BÝVANIA

Bývanie tvorí charakteristickú funkciu v obci. Prevládajúcou formou je tradičná zástavba rodinnými domami, zväčša jednopodlažnými zastrešenými krovom.

K 1.1.2021, ku dňu sčítania obyvateľov, domov a bytov SODB 2021 - mala obec 863 rodinných domov, ktoré tvoria 91,71 % z celkového počtu obytných budov. Bytové domy boli v obci 3 s percentuálnym zastúpením 0,32 %.

Štruktúra domov podľa obdobia výstavby

Územná jednotka	Spolu	Obdobie výstavby							
		do roku 1945		1946 - 1960		1961 - 1980		1981 - 2000	
		Abs.	%	Abs.	%	Abs.	%	Abs.	%
UDIČA	941	156	16,58	215	22,85	270	28,69	152	16,15

Zdroj: www.scitanie.sk

Najviac, 270 obývaných domov pochádza z doby výstavby v období rokov 1961 až 1980.

Pomerne vysoké percento domov pochádza z obdobia do roku 1945. Jedná sa prevažne o pôvodné drevenice, ktoré už prešli rekonštrukciou. Murované domy z neskorších období sú postupne rekonštruované s cieľom zlepšiť stavebno-technické vlastnosti objektov a znížiť energeticke potreby. V súčasnosti stúpa počet novostavieb a rozostavaných domov.

Podľa SODB 2021 sa väčšina bytových jednotiek nachádza v rodinných domoch, menšia časť bytového fondu sa nachádza v bytových domoch. Z celkového počtu 962 bytov, sa 866 (90,02%) nachádza v rodinných domoch.

Územná jednotka	Spolu	Bytové jednotky v rodinnom dome		Bytové jednotky v rodinnom dome		Ostatné budovy na bývanie	
		Abs.	%	Abs.	%	Abs.	%
Udiča	962	866	90,02	21	2,18	46	4,76

K dátumu 1.1.2021 bolo pred kolaudáciou 18 novostavieb rodinných domov.

Zásobovanie pitnou vodou z verejnej siete využíva 385 (40,91 %) domov. Bez prípojky bolo 89 domov, čo predstavuje 9,46 % z celkového počtu domov. Ostatné rodinné domy sú zásobované pitnou vodou z vlastných studní.

Obec je odkanalizovaná len čiastočne v časti obce Malá Udiča. Kompletné riešenie je v štádiu finančnej prípravy. 561 domov odpadové vody zhromažďuje v žumpách, alebo septikoch. Domácu čističku má 33 domov a prípojku na kanalizačnú sieť 159 domov.

Obec je plne elektrifikovaná.

Rozvojové plochy obytných území

Koncept UPN-O rieši ďalší rozvoj obce s rešpektovaním historicky vytváraného typu osídlenia prístej dediny. Z urbanistického hľadiska koncepcia rozvoja obce vychádza z prírodných podmienok územia, akými sú výrazná morfológia územia a prítomnosť viacerých zosuvných území, ktorým sa prispôbuje.

Územný plán sa vo všeobecnosti (zo zákona) nezaobrá majetkoprávnymi pomermi. Pre požiadavky stavebníkov na výstavbu rodinných domov vzhľadom ku predpokladanému rozvoju obce je potrebné navrhnuť dostatočne veľké územie. Zo skúseností je totiž známe, že veľká časť navrhnutých pozemkov - najmä pre IBV je dlhodobo majetkoprávne nevysporiadateľná. Z tohto dôvodu je potrebné územia pre výstavbu nových rodinných domov primerane nadhodnotiť.

Pozitívne vplyvy na nárast bytového fondu :

- obec dobrú dostupnosť do okresných miest Púchov a Považská Bystrica (cesta II/507) a výhodné dopravné napojenie na nadradenú cestnú dopravu (D1)
- obec má dobré väzby na kvalitné životné prostredie
- obec plní funkciu obytného satelitu k obom okresným mestám
- obec má dlhodobo kladné migračné saldo
- rozvoj bytového fondu vyplýva z požiadavky na kvalitné bývanie a s tým súvisiace znižovanie priemernej obľožnosti bytových jednotiek

S ohľadom na charakter existujúcej zástavby obce sú možnosti výstavby v zastavanom území, ktoré je vymedzené hranicou k 1.1.1990 obmedzené, a nepostačujú pre krytie potrieb novej výstavby s ohľadom na predpokladaný rozvoj obce. Z uvedených dôvodov sa väčšina navrhovaných plôch bývania situuje na doposiaľ nezastavané územie vo väzbe na súčasne zastavané územie obce.

Obyvatelia podľa tradície a prieskumov majú záujem prevažne o samostatne stojace rodinné domy. Na základe tejto skutočnosti sa rozvoj obce zameriava najmä na vytvorenie nových plôch pre rozvoj bývania - formou rodinných domov, v menšej miere v pre výstavbu nájomných obecných bytov v bytových domoch.

Obec pripravuje podmienky pre diverzifikovanie bytovej výstavby prostredníctvom nájomných bytov

Prepočet : 1 RD = 1 200 m²

Obľožnosť = 2,72 osoby/ byt

k.ú.	Variant A		Variant B	
	Počet domov	Počet obyvateľov	Počet domov	Počet obyvateľov
Udiča	317	862	455	1237
Prosné	152	413	174	473
Obec Udiča spolu	469	1 276	629	1711

Navrhované plochy bývania v rodinných domoch podľa sídelných útvarov :

Katastrálne územie	Urbanizovaná časť	Variant A		Variant B	
		Počet domov	Počet obyvateľov	Počet domov	Počet obyvateľov
Udiča	Malá Udiča	40	109	87	236
	Veľká Udiča	219	596	310	843
	Upohlav	23	63	35	95
	Uhry	35	95	23	63
Prosné	Prosné	152	413	174	473

Navrhované plochy bývania v bytových domoch :

Katastrálne územie	Urbanizovaná časť Lokalita	Variant A		Variant B	
		Počet bytových domov	Počet bytových jednotiek	Počet bytových domov	Počet bytových jednotiek
Udiča	Malá Udiča Pod Farou	4	32	-	-
	Veľká Udiča Záskalčie	5	120	-	-
Počet obyvateľov		413		-	

V lokalite Pod farou sú riešené 2 bytové domy, každý so 4 bytovými jednotkami, ktoré budú postavené na mieste v súčasnosti nevyhovujúcej budovy. V tej istej časti, smerom k ihrisku sú riešené ďalšie dva bytové domy - 3 NP + podkrovia, každý s počtom bytových jednotiek 12 (b.j.).

V lokalite Záskalčie sa navrhuje 5 bytových domov, každý s 24 b.j.

Plochy bytových domov sa navrhujú vo variante A.

Pre rozvoj bývania sa v Konceptii UPN-O stanovujú tieto princípy:

- rešpektuje sa predpokladaná KOB TN kraj 2,72 obyvateľa na 1 bytovú jednotku
- priemerná veľkosť stavebného pozemku vrátane pozemku pre technickú infraštruktúru a záhradu 1 200m²
- predpoklad 1 rodinný dom = 1 byt
- index zastavanosti pozemkov 0,35
- pre výstavbu na lokalitách s počtom RD viac ako 3 treba vypracovať urbanistickú štúdiu
- bytovú výstavbu usmerňovať a realizovať v súlade s existujúcim vidieckym charakterom zástavby
- venovať zvýšenú pozornosť bytovej výstavbe ako nosnej funkcii obce, s cieľom vytvárať podmienky pre stabilizáciu mladších vekových skupín v obci
- v rámci novo navrhovaných plôch bývania riešiť novú komunikačnú sieť vrátane peších chodníkov, spolu s inžinierskymi sieťami, dostatočný počet parkovacích miest pre motorové vozidlá a plochy verejnej zelene.

OBČIANSKE VYBAVENIE SO SOCIÁLNOU INFRAŠTRUKTÚROU

Obec Udiča je sídlom nasledovných úradov a inštitúcií: Obecný úrad Udiča, Rímsko-katolícky farský úrad, Slovenská pošta. V obci Udiča sa nachádza Spoločenský dom, Miestna ľudová knižnica, Klub dôchodcov, rímskokatolícky kostol i v miestnej časti Prosné a Upohlav sa nachádza Spoločenský dom.

Obec Udiča má vybudovanú sieť maloobchodných predajní potravinárskeho a nepotravinárskeho tovaru. V obci sú prevádzkované dve stravovacie zariadenia (PIZZERIA PIETRO a POHOSTINSTVO ČERTOV MLYN). Ubytovacie zariadenie sa v Udiči nenachádza, v obci sa nachádza tržnica.

Z hľadiska zastúpenia a štruktúry občianskej vybavenosti nie je v súčasnosti v obci vyhovujúci stav.

V záväznej časti UPN VUC Trenčianskeho kraja sa určuje prioritne v týchto centrách podporovať predovšetkým rozvoj nasledovných zariadení občianskej vybavenosti :

- predškolských zariadení a základných škôl,
- zdravotníckych zariadení všeobecných lekárov, zubných lekárov a lekární,
- stravovacích zariadení s možnosťou ubytovania,
- pôšt,
- zariadení opravárenských a remeselníckych služieb na pokrytie základnej potreby,
- nákupných zariadení na pokrytie základnej potreby,
- zariadení voľného času a rekreácie s dostatočnými plochami zelene.

Koncepcné princípy riešenia občianskeho vybavenia:

- rozvíjať základnú vybavenosť s cieľom poskytnúť obyvateľom potrebné služby, aby nemuseli za nimi dochádzať do okresného mesta
- doplniť základnú športovú vybavenosť v jednotlivých miestnych častiach
- štruktúru navrhovanej občianskej vybavenosti riešiť vo vzťahu k potrebám rozvoja obytného územia, výroby a rekreácie v návrhovom roku 2040 - riešiť doplnenie maloobchodnej siete a nevýrobných služieb v súvislosti s potrebami obyvateľov,
- uvažovať s rekonštrukciou verejných priestorov pri existujúcich predajniach,
- vytvoriť územné podmienky pre výstavbu ubytovacích zariadení rodinného typu (agropenzión, gazdovský dvor),
- podporiť funkciu sociálnej a občianskej vybavenosti prestavbou, rekonštrukciou, nadstavbou existujúcich objektov a zástavbou prelúk,
- verejné priestranstvá dotvoriť a posilniť ich centrotvornú funkciu podľa hierarchie verejných priestorov,
- orientovať sa na zvýšenie kvalitatívnej úrovne jednotlivých druhov občianskej vybavenosti.

KONCEPCIA ROZVOJA SOCIÁLNEJ INFRAŠTRUKTÚRY

ZDRAVOTNÍCTVO

Základnú zdravotnú starostlivosť v obci Udiča zabezpečuje ambulancia praktického lekára pre dospelých. V obci je k dispozícii obyvateľom jedna lekárka.

Špecializovanú odbornú zdravotnícku starostlivosť poskytujú zdravotnícke zariadenia:

- okresná Nemocnica s poliklinikou Považská Bystrica;
- Nemocnica s poliklinikou Zdravie - NsP Púchov,
- Fakultná nemocnica - FN Trenčín.

Pre zdravotnícke služby sa nová plocha nerieši. Potrebné ordinácie všeobecných lekárov a jedného zubného lekára je možné umiestniť v rámci obytných území.

OPATROVATEĽSKÁ SLUŽBA

Obec Udiča poskytuje opatrovateľskú službu v prirodzenom domácom prostredí. Opatrovateľskú službu vykonávajú dve pracovníčky formou terénnej práce. Prestárlym občanom stravovacie služby poskytuje školská kuchyňa, obec zabezpečuje rozvoz stravy pre dôchodcov.

V miestnej časti Upohlav sa nachádza súkromné zariadenie sociálnej starostlivosti „Riviera“ zo 111 lôžkami, ktoré poskytuje svoje služby aj pre obyvateľov blízkych okresných miest.

Navrhuje sa riešiť objekt pre umiestnenie sociálnych služieb miestneho významu ale aj regionálneho významu, vo väzbe na obytné územie (senior centrum, stacionár, hospic) s využitím vhodných objektov a priestorov v obci v rámci existujúcich obytných plôch, alebo na navrhovaných plochách.

KONCEPCIA ROZVOJA OBČIANSKEJ VYBAVENOSTI

ŠKOLSTVO

Zriaďovateľom školských inštitúcií v Udiči je Obec Udiča. Od 1. januára 2006 sa výrazne zmenilo postavenie školy. Stala sa spojenou školou s názvom Základná škola s materskou školou Udiča.

Súčasť školy

- základná škola - 10 tried, prvý a druhý stupeň
- materská škola - tri triedy
- školský klub detí - dve oddelenia
- školská jedáleň a kuchyňa pri základnej škole
- jedáleň a výdajná školská kuchyňa pri materskej škole

V roku 2010 sa začalo s rozsiahlou rekonštrukciou, dnes je budova ZŠ zrekonštruovaná, nachádza sa tu i školská jedáleň, ktorá začala prevádzku na základe rozhodnutia MŠ SR o zaradení do siete škôl dňom 1. januára 2006. V súčasnosti MŠ navštevuje 56 detí. Počet žiakov v ZŠ je 174.

Od 1. septembra 2011 je sídlo Materskej školy v kmeňovej budove Základnej školy. Priestory nepostačujú, preto v návrhovom období sa rieši prestavba a dostavba v súčasnosti nevyužívanej materskej školy. Vzhľadom na predpokladaný zvýšený počet mladých rodín sa navrhuje zriadiť v návrhovom období materskú školu na území určenom pre funkciu bývania v zrekonštruovaných, alebo nových objektoch v objeme rodinného domu.

Navrhuje sa usporiadanie verejných priestorov okolia základnej školy, vybudovanie miestnej okružnej komunikácie a parkovacích miest, doplnenie športovísk na školskom dvore.

KULTÚRA

V centre obce sa nachádza kultúrny dom, ktorý slúži občanom na rôzne kultúrne podujatia, oslavy a spoločenské zábavy. V budove sídli aj obecný úrad, obecná knižnica a pošta. Obecná knižnica je kultúrnou, informačnou a vzdelávacou inštitúciou, zriaďovateľom je obec, výpožičný čas 2x týždenne.

V časti obce Malá Udiča sa nachádza lokalita Ostrovek, na ktorej prebiehajú kultúrne podujatia. Pre obec slúži rímsko-katolícky farský úrad farnosť Udiča, Kostol Svätého Matúša, ktorý sa nachádza v centre obce v miestnej časti Malá Udiča. Ku kostolu patrí aj budova fary za kostolom. V blízkosti kostola je umiestnený Pamätník padlých v druhej svetovej vojne. Všetky tri objekty sú zapísané v zozname Národných kultúrnych pamiatok a majú stanovené ochranné pásmo 10m od obvodového múru stavby .

V centre obce sa nachádza kultúrny dom, ktorý slúži občanom na rôzne kultúrne podujatia, oslavy a spoločenské zábavy.

V strede obce sa nachádza verejné priestranstvo - park, kde sú umiestnené lavičky v obkolesení zelene.

V návrhu sa vytvárajú územné predpoklady pre výstavbu amfiteátra v centre obce, aby zázemie pre kultúrny dom bolo využívané aj ako zázemie amfiteátra.

ŠPORT

Rieši sa doplnenie súčasného areálu futbalového ihriska - doplnenie ihrísk pre mládež, malý futbal, prípadne iných atraktivít prednostne pre deti a mládež. V jednotlivých sídelných útvaroch v rámci obytných súborov sú navrhnuté areály športových ihrísk pre loptové hry, preliezačky pre deti, ... s doplnením drobnou architektúrou.

KOMERČNÁ VYBAVENOSŤ

Maloobchod (aj veľkoobchod)

Sieť maloobchodných predajní je v súčasnosti primeraná veľkosti obce. Obchodnú sieť v obci reprezentujú prevádzky nachádzajúce sa na území obce, a to:

- 4 predajne potravín a zmiešaného tovaru
- predajňa textil a drogéria.
- UPN-O v rámci regulatívov pre občiansku vybavenosť vytvára predpoklady na rekonštrukciu verejných priestorov pri predajniach.

Stravovacie služby a služby občerstvenia

Stravovacie zariadenia v obci využívajú najmä obyvatelia obce, zamestnanci, návštevníci obce a turisti. Medzi najvýznamnejšie patria :

- Pohostinstvo Čertov mlyn v centre obce,
- Pizzeria

Ubytovacie zariadenia

V obci sa nachádza ubytovacie zariadenie Penzión Zuzka.

Zberné miesto na komunálny triedený odpad

Nachádza sa v areáli bývalého poľnohospodárskeho družstva v Udiči. Otvorené je v utorok a štvrtok poobede, v sobotu doobeda. Služi pre obec Udiča vrátane miestnych častí Prosné, Upohlav a Uhry.

Slovenská pošta, a.s.

Pobočka sídli v priestoroch obecného úradu Udiča. Hodiny pre verejnosť sú v pondelok až piatok od 8,00 do 15.45, v stredu do 17:00 hod.

Lekáreň Heliantus

Sídlí v priestoroch Domu služieb Udiča - slúži obyvateľom od utorok do piatku v poobedňajších hodinách.

Okrem uvedených, Obec Udiča zabezpečuje služby: vývoz komunálneho odpadu, vývoz fekálií, autodoprava, hasenie požiarov.

Okrem obce Udiča poskytujú služby pre obyvateľov súkromní podnikatelia v odboroch : autodoprava, autoservis, pneuservis, stolárske práce, tesárske práce, zámočnícke, murárske, maliarske a natieračské práce.

Kvetinárstvo INGA,

Kaderníctvo PETI

Predajňa - rozličný tovar

Predajňa - textil, galantéria, papiernictvo, kozmetika, drogéria, kuchynka- elektrospotrebiče, kopírservis.

Predajne potravín COOP Jednota Čadca - COOP Supermarket Udiča a KORUNA s.r.o. sú otvorené sedem dní v týždni.

Širokú ponuku syrových, mliečnych, mäsových výrobkov a sudových i fľaškových vín ponúka Drevenička na rázcestí.

Čerpacia stanica pohonných hmôt

Marikovská dolina je dlhá 20 km, pomerne husto osídlená, ukončená rekreačnou krajinou, ktorá je využívaná miestnymi, ale aj zahraničnými turistami a rekreantmi. Pre zabezpečenie komplexných služieb sa navrhuje umiestniť vo vstupnej časti čerpaciu stanicu pohonných hmôt pre osobné automobily.

Verejná správa a administratíva

Zariadenia verejnej správy a administratívy v obci reprezentuje obecný úrad, spoločenský dom a pošta. Všetky sa nachádzajú v centre obce pod jednou strechou. Počet zamestnancov obecného úradu je 8.

Koncepčné princípy:

- vytvoriť územné predpoklady pre prestavbu a dostavbu obecného domu Udiča pre využívanie verejnosťou,
- umiestniť parkoviská pri zariadeniach občianskej vybavenosti,
- uvažovať s prestavbou a revitalizáciou obecných budov s prípadnou zmenou funkčného využitia

Pohrebiská

Obec spravuje päť pohrebísk a štyri domy smútku. Počet a rozmiestnenie vyplýva z postupného vývoja urbanizácie územia .

- Pohrebisko vo Veľkej Udiči s domom smútku sa nachádza juhozápadne od centra časti Veľká Udiča, má osvetlenie a prívod pitnej vody. Navrhuje sa rozšírenie územia pohrebiska južným smerom a vyčlenenie plôch pre parkovanie minimálne siedmich osobných automobilov.
- Pohrebisko s domom smútku v Malej Udiči leží na exponovanom svahu na východ od centra Udiče, smerom na Šafranice. Navrhuje sa rozšírenie o nové plochy pre umiestnenie urnového hája, dobudovanie oplotenia. Navrhuje sa rekonštrukcia domu smútku, revitalizácia zelene s doplnením prvkov drobnej architektúry ktorá podporí pietny charakter územia pohrebiska.
- Hlavné pohrebisko v Prosnom s cintorínskou kaplnkou sa nachádza po pravej strane cesty III/1976 smerom do centra miestnej časti. Navrhuje sa prepojiť priestor námestíčka pred obchodom COOP Jednota a územie pohrebiska chodníkom pre peších v minimálnej šírke 2,5m. V záujme bezpečnosti obyvateľov je nevyhnutné, aby chodník viedol oddelene od cesty III/1976, po vrchnej hrane medze, ktorá susedí s pravou stranou cesty. Navrhuje sa doplnenie a revitalizácia zelene, vybudovanie 3 parkovacích miest.
- Pohrebisko v Prosnom (pôvodné) sa nachádza po ľavej strane cesty III/1976 smerom do centra miestnej časti. Navrhuje sa kompletná revitalizácia zelene, vysadenie zeleného plota od cesty (minimálne) a vyriešenie celého priestoru ako pietneho parku.
- V časti zaniknutej školy v Prosnom (na vršku smerom k Tučníkovcom) existovalo v minulosti pôvodné pohrebisko, ktoré je v súčasnosti už ťažko identifikovať. Miesto tohto pôvodného pohrebiska sa navrhuje zachovať bez výstavby s umiestnením informačnej tabule, prípadne miesta pre meditáciu.
- Pohrebisko s domom smútku sa v Upohlave nachádza po ľavej strane cesty III/1975 smerom do centra miestnej časti. Jeho výmera postačuje pre návrhové obdobie.

Ochranné pásma pohrebísk v obci Udiča sú vyhlásené Všeobecne záväzným nariadením VZN obce Udiča č. 1/2021 o ochranných pásmach pohrebísk na území obce Udiča, ktoré nadobudlo účinnosť 15.12. 2021.

NÁVRH RIEŠENIA REKREÁCIE

Športové zariadenia v obci reprezentuje jeden športový areál - futbalové ihrisko a štyri detské ihriská a tenisové kurty pri Centre sociálnych služieb RIVIERA, n.o. v miestnej časti Upohlav.

Doplnkové športové plochy a zariadenia sa nachádzajú aj pri základnej škole. V roku .... k nim pribudlo multifunkčné ihrisko.

Vodná nádrž Nosice ponúka vodné športy ako je rybolov.

Koncepčné princípy:

- navrhuje sa dobudovať telocvičňu pre základnú školu;
- navrhuje sa umiestniť ihriská medzi školou a bytovkami;

- v športovom areály futbalového ihriska pri vstupe do miestnej časti Udiča sa navrhuje dobudovanie športovísk pre najmladšie a najstaršie vekové kategórie obyvateľov; plochy malého futbalového ihriska,
- jednotlivé miestne časti obce doplniť o vybavenie detských ihrísk, preliezačiek, outdoorových ihrísk a fitnes prvkov;
- akceptuje sa existujúci areál vodných športov na ostrove zasahujúcom do rieky Váh, rozvoj areálu sa nenavrhuje;
- v miestnej časti Prosné okolo Maríkovky sa umiestňuje oddychovo-rekreačnú zónu,
- komplexne sa riešia športoviská, vrátane adekvátnej statickej dopravy, peších prístupov

CESTOVNÝ RUCH

Obec Udiča sa nachádza v krásnom podhorskom prostredí Javorníkov. V spojení s blízkosťou Nosickej priehrady má veľký potenciál na rozvoj cestovného ruchu. Krajinnou dominantou obce je Prírodná rezervácia PR Klapy. Vodná nádrž VS Nosice je zatiaľ málo využívaná pre vodné športy, - väčšinou pre rybolov, má však predpoklady k tomu, aby sa stala centrom cestovného ruchu na Považí zameraného na vodné športy.

Koncepčné princípy:

- vytvára územné predpoklady pre rozvoj vidieckej turistiky a agroturistiky, pre ktoré je potrebné dobudovať sieť komplexných služieb a vybavenosti,
- vytvára územné predpoklady pre rozvoj záhradkárskych osád,
- podporuje rozvoj rekreačno - športovo - oddychovej funkcie v obci,
- stabilizuje a rozvíja existujúce plochy športovísk vo väzbe na okolité funkčné plochy,
- v území sa podporuje predovšetkým cestovný ruch orientovaný a rozvoj cykloturistiky, pešej turistiky a agroturistiky, v súlade s princípmi trvalej udržateľnosti,
- rešpektované sú miestne turisticky atraktívne trasy, cyklotrasy a náučné chodníky (Zlatý kôň...), ktoré sa navrhujú dovybaviť prvkami drobnej architektúry (turistický mobiliár)
- vytvoriť podmienky pre vodné športy,
- vytvárajú sa územné podmienky pre výstavbu miestnej rozhľadne v časti obce Záklapie na úpätí postavať Rozhľadňu.

Súčasťou výhodných lokalizačných predpokladov pre rekreačné aktivity cestovného ruchu je vhodná členitosť terénu, mierne klimatické podmienky a zachovalé prírodné prostredie. Atraktívne sú najmä Súľovské vrchy, Vršatské bralá a Manínska tiesňava.

NÁVRH RIEŠENIA VÝROBY

VÝROBA

Výrobné funkcie sú v obci zastúpené:

- v priemyselnej zóne na konci miestnej časti Udiča,
- v areáli pôvodného JRD sa nachádzajú plochy pre rozvoj výroby a skladov, plochy pre zriadenia kompostárne a zberný dvor
- pri ceste II/507 oproti odbočke do miestnej časti Uhry - sa nachádza Štrkovňa Udiča ťažba štrkopieskov (Slovenské štrkopiesky, s.r.o.).

V obci sa nachádzajú prevažne prevádzky drobného charakteru ako je: výroba nábytku, výroba kakaa, čokolády a cukrovíniok, oprava a údržba motorových vozidiel, kaderníctvo, sklady logistiky a olejov (PAGANIK OIL DISTRIBUTOR), prevádzky poskytujúce služby súvisiace s lesníctvom, (MI-LANO).

Výrobné územie v obci predstavujú plochy pre poľnohospodársku živočíšnu prvovýrobu a priemyselnú výrobu, plochy skladov, logistiky s vyššími objemami výroby a z toho vyplývajúcimi priestorovými nárokmi, nárokmi na obsluhu, prepravu materiálu a osôb, statickú dopravu.

Výrobné územia sú v obci považované za stabilizované, keďže všetky plochy výroby sú v kontakte s obytným územím, stabilizovaným resp. rozvojovým, je potrebná ich ustavičná kvalitatívna premena pre zachovanie hygienickej a zdravotnej nezávadnosti a vylúčenie negatívnych dopadov na obyvateľstvo obce.

Koncept riešenia nenavrhol nové plochy pre rozvoj výroby, zväžil, že areál poľnohospodárskeho družstva, v ktorom sa nachádza drobná výroba je dostačujúci na budúcu intenzifikáciu výroby.

V obci sa nachádza zberný dvor vo výrobnom území s postačujúcou kapacitou pre návrhové obdobie. Živočíšna výroba - chov oviec - je lokalizovaná mimo obytného územia obce Udiča v areáli bývalého poľnohospodárskeho družstva, o smernej maximálnej kapacite do 200 ks oviec.

POLNOHOSPODÁRSTVO

Poľnohospodársky areál je situovaný v okrajovej severnej časti zastavaného územia. V areáli PD sa nachádza ovčia farma (SALAŠ UDIČA) s 3 zamestnancami. Zaoberá sa výrobou ovčieho syra, bryndze a žinčice, chov oviec je v počte 200 ks.

Koncepčné princípy:

- využívať existujúce územné podmienky pre stabilizáciu a rozvoj podnikateľského prostredia, revitalizovať bývalý areál PD
- nové rozvojové plochy pre podnikateľské aktivity sa nenavrhujú, prednostne sa výrobné prevádzky umiestňujú do areálu bývalého družstva, kde prestavbou existujúceho stavebný fond dávajú prostrediu novú vyššiu kvalitu stavebnú aj estetickú, navrhuje sa v tomto trende pokračovať
- rovnako plochy skladového hospodárstva, nevýrobných a výrobných servisných a opravárenských služieb sa navrhuje umiestniť do areálu bývalého PD po revitalizácii stavieb a prostredia,
- umiestniť potravinársku výrobu (pálenicu, muštáreň, sušiareň ovocia),
- navrhnuť územné rezervy pre rozvoj poľnohospodárskej výroby a agrovýroby v obci v spojení s rozvojom agroturistiky,
- stanoviť pásma hygienickej ochrany poľnohospodárskej výroby a plánovať rozvoj obytného územia tak, aby sa vylúčila kolízia medzi týmito dvomi funkciami,
- vytvárať ochranné izolačné pásy zelene od susediaceho obytného územia.

H) VYMEDZENIE ZASTAVANÉHO ÚZEMIA OBCE

SÚČASNÉ ZASTAVANÉ ÚZEMIE

Zastavané územie obce Udiča tvorí viac priestorovo oddelených zastavaných území (Udiča, Prosné, Upohlav, Uhry) v súbore katastrálnych území (Udiča, Prosné) v správe obce. Hranice súčasne zastavaného územia boli vymedzené k 1.1.1990, sú znázornené v grafickej časti dokumentácie.

Zastavané územie je súbor

- a) stavebných pozemkov, zastavaných plôch, dvorov a susedných parcel, ktoré sa užívajú na účel, na ktorý boli stavby uskutočnené;
- b) poľnohospodárskych pozemkov a vodných plôch obkolesených parcelami uvedenými v písmene a);
- c) pozemkov ostatných plôch;

- d) pozemkov vhodných na zastavanie vymedzených na tento účel schváleným územným plánom obce;
- e) pozemkov, ktoré podľa schváleného územného plánu obce sú určené na umiestnenie stavieb na účel uspokojovania voľnočasových a rekreačných potrieb obyvateľstva (rekreácie).

Podľa § 139a odst.(8) Zákona 50/1976 Zb. (stavebný zákon)

NAVRHOVANÉ ÚZEMIE NA ZÁSTAVBU

Koncept územného plánu obce Udiča navrhuje rozšírenie hraníc zastavaného územia jednotlivých urbanizovaných častí v zmysle grafickej dokumentácie - výkresy č.2 a 2A Komplexný výkres priestorového usporiadania a funkčného využitia územia, s vyznačenou záväznou časťou riešenia a verejnoprospešnými stavbami a č.5 Výkres budúceho možného použitia poľnohospodárskej pôdy a lesnej pôdy na nepoľnohospodárske účely .

I) VYMEDZENIE OCHRANNÝCH PÁSEM A CHRÁNENÝCH ÚZEMÍ PODĽA OSOBITNÝCH PREDPISOV

VYMEDZENÉ OCHRANNÉ PÁSMA

V koncepte sú premietnuté záväzné ochranné pásma, ktoré sa vyskytujú v území obce s limitujúcim vplyvom na zástavbu :

OCHRANNÉ PÁSMA CIEST

Ochranné pásma ciest sa určujú v zmysle zákona č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách (cestný zákon) v znení neskorších predpisov.

Hranicu cestných ochranných pásiem určujú (v zmysle Vyhlášky č. 35/1984 Zb. v §15) zvislé plochy vedené po oboch stranách komunikácie vo vzdialenosti :

- 25 m od osi vozovky mimo zastavaného územia obce pri ceste II triedy č. 507
- 20 m od osi vozovky mimo zastavaného územia obce pri cestách III. triedy
- 15 m od osi vozovky miestnej komunikácie.

V cestných ochranných pásmach je zakázaná alebo obmedzená činnosť, ktorá by mohla ohroziť diaľnice, cesty alebo miestne komunikácie alebo premávku na nich; príslušný cestný správny orgán povoľuje v odôvodnených prípadoch výnimky z tohto zákazu alebo obmedzenia.

Príslušný cestný správny orgán môže nariadiť vlastníkovi, správcovi alebo užívateľovi nehnuteľností alebo zariadenia, aby v cestnom ochrannom pásme odstránil alebo upravil stavbu alebo zariadenie, stromy, kry alebo iné porasty, prípadne aby upravil povrch pôdy.

OCHRANNÉ PÁSMA LETISKA ŽILINA

Časť katastrálneho územia obce Udiča sa nachádza v ochranných pásmach Letiska Žilina, určených rozhodnutím Dopravného úradu č. 2452/2017/ROP-120-OP/9575 zo dňa 29.03.2017, z ktorých vyplývajú nasledovné obmedzenia:

Výškové obmedzenie stavieb, zariadení, stavebných mechanizmov, porastov a pod. je stanovené:

- ochranným pásmom vzletového a približovacieho priestoru (sklon 2 % - 1:50) s výškovým obmedzením 588 - 609,5 m n.m.Bpv.

Nad túto výšku je zakázané umiestňovať akékoľvek stavby a zariadenia bez predchádzajúceho súhlasu Dopravného úradu. Terén v časti katastrálneho územia už presahuje výšky stanovené ochrannými pásmami Letiska Žilina (tzn. tvorí leteckú prekážku).

Ďalšie obmedzenia sú stanovené:

- kritickým ochranným pásmom proti laserovému žiareniu. V tomto ochrannom pásme sa zakazuje najmä umiestňovať, prevádzkovať a používať laserové zariadenie, ktorého úroveň vyžarovania je vyššia ako $50 \mu\text{W}/\text{cm}^2$, ak by takéto zariadenie mohlo spôsobiť doznievanie zrkovného vnemu alebo oslepenie prudkým jasom pilota a mohla byť ohrozená bezpečnosť leteckej prevádzky.
- Výškové obmedzenie stavieb, zariadení stavebných mechanizmov, porastov a pod. je stanovené: V zmysle ust. § 28 ods. 3 a ust. § 30 zákona č. 143/1998 Z. z. o civilnom letectve (letecký zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov je Dopravný úrad dotknutým orgánom štátnej správy v povoloňacom procese stavieb a zariadení nestavebnej povahy v ochranných pásmach letísk a leteckých pozemných zariadení ako aj pri ďalších stavbách, ktoré by mohli ohroziť bezpečnosť leteckej prevádzky, na základe čoho je potrebné požiadať Dopravný úrad o súhlas pri stavbách a zariadeniach:
  - ktoré by svojou výškou, prevádzkou alebo použitím stavebných mechanizmov mohli narušiť vyššie popísané ochranné pásma Letiska Žilina,
  - stavby a zariadenia vysoké 100 m a viac nad terénom (§ 30 ods.1, písmeno a) leteckého zákona),
  - stavby a zariadenia vysoké 30m a viac umiestnené na prírodných alebo umelých vyvýšeninách, ktoré vyčnievajú 100 m a viac nad okolitú krajinu (§ 30 ods.1, písmeno b) leteckého zákona),
  - zariadenia, ktoré môžu rušiť funkciu leteckých palubných prístrojov a leteckých pozemných zariadení, najmä zariadenia priemyselných podnikov, vedenia VVN 110 kV a viac, energetické zariadenia a vysielacie stanice (§ 30 ods.1, písmeno o) leteckého zákona),
  - zariadenia, ktoré môžu ohroziť let lietadla, najmä zariadenia na generovanie alebo zosilňovanie elektromagnetického žiarenia, klamlivé svetlá a silné svetelné zdroje (§ 30 ods.1, písmeno d) leteckého zákona).

OCHRANNÉ PÁSMA TECHNICKEJ INFRAŠTRUKTÚRY

Ochranné pásmo je priestor v bezprostrednej blízkosti zariadenia sústavy, ktorý je určený na zabezpečenie spoľahlivej a plynulej prevádzky a na zabezpečenie ochrany života a zdravia osôb a majetku.

OCHRANNÉ PÁSMA VEDENIA ELEKTRICKEJ ENERGIE

V ÚPN-O Udiča sú rešpektované OP elektroenergetických zariadení v zmysle zákona č.251/2012 Z.z.. Ochranné pásmo je priestor v bezprostrednej blízkosti zariadenia sústavy, ktorý je určený na zabezpečenie spoľahlivej a plynulej prevádzky a na zabezpečenie ochrany života a zdravia osôb a majetku. Pri líniových trasách technickej infraštruktúry je ich ochranné pásmo závislé od druhu, veľkosti a intenzity prenosu.

OP vonkajšieho nadzemného elektrického vedenia:

- pre napätie od 1 kV do 35 kV nasledovne:
- pre vodiče bez izolácie 10 m; v súvislých lesných priesekoch 7m na obe strany;
- vodiče so základnou izoláciou 4 m; v súvislých lesných priesekoch 2m
- pre NN sieť je OP - 1 m od vodičov
- stĺpová trafostanica má OP s priemerom 10 m;
- kiosková trafostanica 1m od objektu.

V ochrannom pásme vonkajšieho elektrického vedenia a pod vedením je okrem iného zakázané:

- zriaďovať stavby, konštrukcie a skládky,
- vysádzať a pestovať porasty s výškou presahujúcou 3 m, vo vzdialenosti presahujúcej 5 m od krajného vodiča vzdušného vedenia možno porasty pestovať do takej výšky, aby sa pri páde nemohli dotknúť vodiča elektrického vedenia,
- uskladňovať ľahko horľavé alebo výbušné látky,
- vykonávať činnosti ohrozujúce bezpečnosť osôb a majetku.

OP vonkajšieho podzemného elektrického vedenia:

- 1m pri napätí do 110kV vrátane vedenia riadiacej regulačnej a zabezpečovacej techniky
- 3m pri napätí nad 110 kV

OCHRANNÉ PÁSMA VODÁRENSKÝCH VEDENÍ A ZARIADENÍ

V zmysle zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách § 32 Ochranné pásma vodárenských zdrojov a Vyhlášky č. 398/2002 o podrobnostiach určovania ochranných pásiem vodárenských zdrojov a o opatreniach na ochranu vôd je potrebné rešpektovať: • ochranné pásmo vodárenského zdroja s názvom „Udiča - Studňa“ v centre obce s vymedzeným ochranným pásmom I stupňa a II. stupňa vnútorná časť II. stupňa vonkajšia časť, ochranné pásmo bolo vyhlásené rozhodnutím OÚ ŽP-792/1992-405 zo dňa 03.08.1993. Vodný zdroj „Udiča - Klapy“ s vymedzením ochranného pásma I. stupňa bolo vyhlásené rozhodnutím OÚ ŽP 1213/95-405 zo dňa 26.7.1995.

Na ochranu **verejných vodovodov** a **verejných kanalizácií** pred poškodením sa vymedzuje podľa § 19 zákona č. 442/2002 Z.z. o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách a o zmene a doplnení zákona č. 276/2001 Z.z. o regulácii v sieťových odvetviach pásmo ochrany:

- 1,5 m na obidve strany od vonkajšieho obrysu potrubia pri verejnom vodovode a verejnej kanalizácii do priemeru 500 mm;
- 2,5 m pri priemere nad 500 mm.

OCHRANNÉ PÁSMA VODNÝCH TOKOV A VODNÝCH STAVIEB

Podľa § 49 ods.2 zákona č.364/2004 Z. z. (Vodný zákon) a vykonávacej normy STN 75 2120 sa rešpektujú :

- Marikovský potok - ochranné pásmo vodohospodársky významného vodného toku v šírke min. 6 m od brehovej čiary a jeho prítokov v šírke min. 4 m obojstranne
- Vodná nádrž VS Nosice - ochranné pásmo v šírke min. 10 m od max. prevádzkovej hladiny, ktorá je manipulačným poriadkom stanovená na kóte 279,60 m n.m.
- Drobné vodné toky - ochranné pásmo v šírke min. 4 m obojstranne od brehovej čiary

V ochrannom pásme, ktoré je potrebné ponechať bez trvalého oplotenia, nie je prípustná orba, stavanie objektov, zmena reliéfu ťažbou, navážkami, manipulácia s látkami škodiacimi vodám, výstavba súbežných inžinierskych sietí. Tiež je nutné zachovať prístup mechanizácie správcu vodného toku k pobrežným pozemkom z hľadiska realizácie opráv, údržby a povodňovej aktivity.

POBREŽNÉ POZEMKY

Podľa § 49 ods.2 zákona č.364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) pri výkone správy vodného toku a správy vodných stavieb alebo zariadení môže správca vodného toku užívať pobrežné pozemky. Pobrežnými pozemkami v závislosti od druhu opevnenia brehu a druhu vegetácie. V obci sa nachádza vodohospodársky významný vodný tok Váh a Marikovský potok, ktorého sú pozemky do 10 m od brehovej čiary a pri drobných vodných tokoch do 5 m od brehovej čiary ochranným pásmom; pri ochrannej hrádzi vodného toku do 10 m od vzdušnej a návodnej päty hrádze.

Pre uskutočnenie, zmenu alebo odstránenie stavieb, zariadení a na činnosti vykonávané na pobrežných pozemkoch a v inundačnom území vodného toku je potrebný súhlas orgánu štátnej vodnej správy podľa §27 vodného zákona.

OCHRANNÉ PÁSMO VODNEJ STAVBY VODNÁ NÁDRŽ NOSICE

Stanovené v šírke min. 10 m od zátopovej čiary vodnej nádrže pri maximálnej prevádzkovej hladine 279,60 m.n.m. v zmysle vyhlášky č.29/2005 Z.z.

OCHRANNÉ PÁSMA POHREBISKA

Ochranné pásma pohrebísk v obci Udiča sú vyhlásené Všeobecne záväzným nariadením VZN obce Udiča č. 1/2021 o ochranných pásmach pohrebísk na území obce Udiča, ktoré nadobudlo účinnosť 15.12. 2021.

Šírka ochranného pásma pohrebiska je :

- pre cintorín vo Veľkej Udiči na parcele registra „KN- C“ č. 944 o výmere 8368 m² - 5 m
  - pre cintorín v Malej Udiči na parcele registra „KN- C“ č.184/1 o výmere 2876 m² a 184/2 o výmere 1321 m² - 5 m
  - pre cintorín v Prosnom na parcele registra „KN- C“ č. 738/1 o výmere 2600 m² - 5 m
  - pre cintorín v Prosnom na parcele registra „KN- C“ č. 101 o výmere 1424 m² - 5 m
  - pre cintorín v Upohlave na parcele registra „KN- C“ č. 1710/1 o výmere 3497 m² - 5 m
- od hranice pozemku každého pohrebiska umiestneného na území obce Udiča

V ochrannom pásme sa nesmú povoľovať a ani umiestňovať budovy okrem budov, ktoré poskytujú služby súvisiace s pohrebíctvom.

OCHRANNÉ PÁSMA LESOV

Zákon č. 326/2005 Z. z. o lesoch

Podľa §10 zákona o lesoch ochranné pásma lesov tvoria pozemky do vzdialenosti 50 m od hranice lesných pozemkov; na vydanie rozhodnutia o umiestnení stavby a o využití územia v ochrannom pásme lesa sa vyžaduje aj záväzné stanovisko orgánu štátnej správy lesného hospodárstva,

- stavby v ochrannom pásme lesa umiestňovať v súlade so záväzným stanoviskom orgánu štátnej správy lesného hospodárstva,
- v zmysle ustanovenia § 24 ods. 2 zákona o lesoch, obhospodarovateľ lesa alebo nákupca dreva je v odôvodnených prípadoch oprávnený použiť cudzie pozemky na činnosti súvisiace s ťažbou a prepravou dreva v nevyhnutnom rozsahu,
- na hranici s lesnými pozemkami platí zákaz výstavby murovaných oplotení.

OCHRANNÉ PÁSMA POĽNOHOSPODÁRSKEJ VÝROBY :

- ochranné pásma poľnohospodárskeho družstva je vymedzené 50 m od objektu chovu hospodárskych zvierat (oviec).

CHRÁNENÉ ÚZEMIA PODĽA OSOBITNÝCH PREDPISOV

Chránená vodohospodárska oblasť (zák.č.364/2004 Z. z. o vodách)

Riešené územie patrí do vodohospodárskej oblasti CHVO Beskydy - Javorníky.

Minerálne pramene

V Udiči sa nachádza Kyselka na pasienku prameň PB-20 Veľká Udiča a Kyselka v lese I. prameň.

Chránené územia podľa medzinárodných dohôrov a NATURA 2000

ÚZEMNÝ SYSTÉM EKOLOGICKEJ STABILITY (ÚSES)

V nadradených dokumentáciách ÚSES (Generel nadregionálneho územného systému ekologickej stability, Regionálny územný systém ekologickej stability) sa z vyčlenených prvkov kostry ÚSES v predmetnom území nachádza:

Nadregionálny biokoridor Váh - staré koryto, vrátane VN Nosice - vedie údolím Váhu. Má interkontinentálny význam z hľadiska migrácie vodnej fauny a avifauny.

J) NÁVRH RIEŠENIA ZÁUJMOV OBRANY ŠTÁTU, POŽIARNEJ OCHRANY, OCHRANY PRED POVODŇAMI

NÁVRH OBRANY ŠTÁTU

Podľa dostupných informácií na riešené územie ÚPN - O Udiča neboli a nie sú uplatňované žiadne požiadavky z hľadiska záujmov obrany štátu (MO SR).

CIVILNÁ OCHRANA OBYVATEĽSTVA

Podľa zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku, v aktuálnom znení (stavebný zákon) a vyhlášky MŽP SR č. 55/2001 Z. z. o územnoplánovacích podkladoch a územnoplánovacej dokumentácii sa na úrovni územného plánu obce (ÚPN-O) samostatná doložka CO nespracováva.

Riešené územie spadá pod územný obvod Okresného úradu Považská Bystrica. Ukrytie obyvateľstva, varovanie obyvateľstva a vyrozumenie osôb v katastri obce je potrebné zabezpečiť v súlade s:

- vyhláškou Ministerstva vnútra SR č. 532/2006 Z. z. o podrobnostiach na zabezpečenie stavebno-technických požiadaviek a technických podmienok zariadení CO,
- vyhláškou MV SR č. 388/2006 Z. z. o podrobnostiach na zabezpečovanie technických a prevádzkových podmienok informačného systému civilnej ochrany.

POŽIARNA OCHRANA

Požiarne ochrana na území obce je zabezpečovaná predovšetkým cez Okresný hasičský a záchranný zbor v Považskej Bystrici.

Popri ňom sú v obci organizované dobrovoľné hasičské zbory :

- Dobrovoľný hasičský zbor Udiča - DHZ skupiny B, naviazaný na jestvujúcu hasičskú zbrojnicu v obci, vybavený protipožiarňým vozidlom IVECO a protipovodňovým vozíkom.
- Obnovený Dobrovoľný hasičský zbor Prosné - DHZ skupiny C, vybavený protipožiarňým vozidlom IVECO. Požiarna zbrojnica sa nachádza v centre miestnej časti - za kaplnkou, navrhuje sa na prestavbu.
- Obnovený Dobrovoľný hasičský zbor Upohlav - DHZ skupiny C, vybavený protipovodňovým vozíkom. Jestvujúca požiarna zbrojnica sa navrhuje na prestavbu.

Z hľadiska súčasného stavu potreba vonkajšej požiarnej vody je v dostatočnom množstve. Náhradným zdrojom požiarnej vody je vodný tok Marikovský potok pre Udiču a Prosné, pre Upohlav je to potok v Upohlave. Pre Uhry je náhradným zdrojom vodná nádrž Nosice.

Vnútornú potrebu požiarnej vody majú všetky objekty riešené podľa platnej legislatívy. Odborné miesta na krytie požiarnej potreby budú zriadené a označené aj v navrhovaných rozvojových plochách v zmysle požiadaviek vyhlášky č.699/2004 Z.z. o zabezpečení stavieb vodou na hasenie požiarov.

Miestne komunikácie musia spĺňať základné parametre pre dostupnosť zásahových vozidiel a techniky na prípadný protipožiarňý zásah.

Požiadavky vyplývajúce zo záujmov požiarnej ochrany je potrebné riešiť v súlade so zákonom NR SR č. 314/2001 Z. z. o ochrane pred požiarňmi v znení neskorších predpisov a so súvisiacimi predpismi a s Vyhláškou č. 94/2004 Z. z., ktorou sa ustanovujú technické požiadavky na protipožiarňu bezpečnosť pri výstavbe a užívaní stavieb a príslušnými STN.

OCHRANA PRED POVODŇAMI

Potenciálne povodňové ohrozenie predstavuje Marikovský potok (ID - 4-21-07-3159); plocha povodia 102,409 km²; dĺžka 21,64 km. Podľa spracovanej mapy povodňového rizika (2015) by bolo povodňou ohrozených 119 obyvateľov Udiče. Hĺbka záplavy by bola prevažne 0,5 metra . V súčasnosti sa mapy

povodňového ohrozenia a povodňového rizika prehodnocujú.

Smerom od prameňa preteká územím obcí Horná Mariková, Dolná Mariková, Hatné, Udiča (Prosné) a cez obec Udiča vteká do Váhu vo vodnej nádrži Nosice.

V záujme zabezpečenia ochrany územia obce Udiča pred povodňami musia byť rozvojové aktivity v súlade so Zákonom č.7/2010 Z. z. o ochrane pred povodňami v aktuálnom znení.

Pri realizácii rozvojových zámerov v území :

- rešpektovať realizované opatrenia na vodných tokoch z hľadiska ochrany pred povodňami - úpravy pred vybrežovaním veľkých vôd a zabezpečenie stability koryta na tokoch:
  1. optimalizovať spôsobu obrábania pôdy a optimalizovať spôsoby a druhovú skladbu výsadby pre spomalenie prívalového odtoku vody z povodia,
  2. úpravy a opatrenia v lesoch aj mimo lesov podporujúce prirodzenú akumuláciu vody,
  3. permanentne udržiavať v dobrom stave systémy kanálov na zachytávanie a odvádzanie povrchovej vody v intravilánoch obcí. Systematicky venovať pozornosť udržiavaniu prietokovej kapacity vodných tokov, odstraňovať nánosy z koryt a nevhodné porasty z brehov (opatrenia na ochranu pred povodňami podľa § 4 ods. 2 písm. e) zákona č. 7/2010 Z. z. o ochrane pred povodňami),
  4. v rámci povodňových prehliadok vykonávaných podľa § 13 zákona č. 7/2010 Z. z. o ochrane pred povodňami sústavne venovať pozornosť objektom, ktoré obmedzujú plynulé prúdenie vody a zachytávajú vodou unášané predmety, čo máva za následok vytváranie bariér a vylievanie vody na územia vedľa vodných tokov,
  5. je nevyhnutné realizovať organizačné, agrotechnické, biologické a technické opatrenia na obmedzenie splavovania humusového horizontu z poľnohospodárskej a lesnej pôdy náchylnej k vodnej erózii a to nielen z dôvodu ochrany pred povodňami.
- rešpektovať zákon č. 364/2004 Z. z. o vodách a príslušné normy STN 73 6822 „Križovanie a súbehy vedení a komunikácií s vodnými tokmi“ a STN 75 2102 „Úpravy riek a potokov“,
- rešpektovať a zakresliť do územnoplánovacej dokumentácie záplavové čiary z map povodňového ohrozenia, výstavbu situovať nad hladinu Q_{100} -ročnej veľkej vody, mimo záplavové územie (súvislá zástavba, významné líniové stavby a objekty a pod.), stavby osádzať s úrovňou suterénu min. 0,5 m nad rastlým terénom, bez budovania pivničných priestorov,
- je potrebné obmedziť vypúšťanie dažďových vôd a vôd z povrchového odtoku do vodných tokov a realizovať opatrenia na zadržanie zrážok v území tak, aby odtok z daného územia nebol zvýšený voči stavu pred realizáciou navrhovanej zástavby a aby nebola zhoršená kvalita vody v recipiente (retencia dažďovej vody a jej využitie, infiltrácia dažďových vôd a pod),
- vytvárať podmienky a budovať potrebné protipovodňové opatrenia s dôrazom na ochranu intravilánov miest a obcí, podporovať inovačné postupy a technológie zabezpečujúce vsakovanie dažďovej vody do územia
- stavby protipovodňovej ochrany je potrebné zaradiť v územnoplánovacej dokumentácie medzi verejnoprospešné stavby,
- v rámci využitia územia nesmie dôjsť k významným zásahom do režimu povrchových vôd, vodných tokov a technických diel na nich,
- akúkoľvek investorskú činnosť a výstavbu porastov v blízkosti vodných tokov a ich ochranného pásma sa požaduje odsúhlasiť s vodohospodárskym podnikom, správcom vodných tokov
- rešpektovať Rozvojový program investícií na roky 2017 - 2022 v rámci ktorého vodohospodársky podnik uvažuje v k. ú. Obce Udiča s investičnou akciou - „Udiča - Prosné, úpravu vodného toku Marikovský potok“. Jedná sa o viacročný program a realizácia jednotlivých akcií záleží od zabezpečenia finančných zdrojov na ich realizáciu.

V ďalšom je potrebné zabezpečiť ochranu inundačného územia, zamedziť v nich výstavbu a iné nevhodné činnosti a vytvárať podmienky pre prirodzené meandrovanie vodných tokov a pre spomaľovanie odtoku povrchových vôd z predmetného územia.

K) NÁVRH OCHRANY PRÍRODY A TVORBY KRAJINY VRÁTANE PRVKOV ÚZEMNÉHO SYSTÉMU EKOLOGICKEJ STABILITY A EKOSTABILIZAČNÝCH OPATRENÍ

OCHRANA PRÍRODY A TVORBY KRAJINY

Zákon NR SR č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny definuje územnú a druhovú ochranu a ochranu drevín. Cieľom zákona je zamedziť a predchádzať nežiaducim zásahom, ktoré by nejakým spôsobom ohrozili, poškodili alebo zničili podmienky a formy života, biodiverzitu a ekologickú stabilitu. Prvky ochrany prírody sú preto významným limitujúcim podkladom pre rozvoj činností v záujmovom území.

Obec Udiča sa nachádza na území s prvým stupňom ochrany, podľa §12 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon o ochrane prírody a krajiny).

V katastrálnom území obce Udiča sa nachádza:

- **PR Prírodná rezervácia Klapy** (654 m n. m.), o výmere 6,2 ha. Bola vyhlásená Vyhláškou MŽP SR č.83/1993 z 23. marca 1993. Platí v nej piaty 5. stupeň ochrany podľa §16 Zákona o ochrane prírody a krajiny a 100m smerom von od hranice PR platí 3. tretí stupeň ochrany podľa §14 uvedeného zákona. Na identickom území (parcela KN-C č. 2356) s rovnakým stupňom ochrany sa nachádza ako súčasť sústavy **Natura 2000** navrhované územie európskeho významu **SKUEV0581 Klapy**.

ÚZEMNÝ SYSTÉM EKOLOGICKEJ STABILITY

Podľa G-NÚSES (Generel nadregionálneho územného systému ekologickej stability)

sa z **vyčlenených** prírodných prvkov v predmetnom území nachádza:

- **Nadregionálny biokoridor Váh** - staré koryto, má interkontinentálny význam z hľadiska migrácie vodnej fauny a avifauny. Lemuje južnú časť územia obce.
- **Regionálne biocentrum Rieka Váh**. Brehové porasty so súvislým zápojom sú vyvinuté v severnej a južnej časti trasy.

Podľa RÚSES okresu Považská Bystrica (1994) a jeho aktualizácie v roku 2005 v území boli vyčlenené ďalšie ekologicky významné časti krajiny:

- **Regionálne biocentrum Rbc 22 Klapy-Lopatina**, ktorého jadro tvorí PR Klapy. Z neho sa smerom na sever tiahne k **Rbc 14 Brusné** (mimo územia) **nadregionálny terestrický biokoridor**.
- **Regionálny hydrický biokoridor** lemuje Marikovský potok - navrhovaný.

NÁVRH EKOSTABILIZAČNÝCH OPATRENÍ

NÁVRHY POĽNOHOSPODÁRSKEHO VYUŽITIA ÚZEMIA

- intenzívne využívané plochy polí je možné naďalej obrábať doteraz používaným spôsobom;
- minimalizovať používanie pesticídov a umelých hnojív vo voľnej krajine, kde hrozí kontaminácia prostredia a znečistenie zdrojov minerálnych a liečivých vôd;
- zachovať mimolesnú drevinovú vegetáciu, ktorá z ekologického hľadiska zvyšuje biodiverzitu prostredia;
- priebežne obnovovať sady a chrániť pôvodné kultivary ovocných drevín;

- vhodné je naďalej pasienky extenzívne využívať (pastva oviec), pričom je nutné košariská prekladať a tým zabrániť erózii pôdy a šíreniu nitrofilných a konkurenčne silnejších druhov vo vegetácii,
- Pri extenzívnom a polointenzívnom pasení je dôležité striedať pasienky a ponechať im dostatočný čas na obnovu, čím sa taktiež zabráni šíreniu druhov nitrofilných a druhov znášajúcich zošľap.
- pastvu je vhodné kombinovať s kosením porastov, čím sa zabráni sukcesii vegetácie a nežiadúcemu šíreniu burinných druhov, ktoré nie sú spásané a šíria sa do voľnej krajiny,
- za účelom obmedzenia sukcesie vegetácie vo voľnej krajine sa doporučuje kosiť a vypásť aj plochy zarastené najmä s *Calamagrostis sp.* (smlz), čiže lokality s výskytom vysokobylinných druhov tráv
- je nutné zabrániť šíreniu nepôvodných, invázných druhov v rámci poľnohospodárskych pozemkov a systematicky ich porasty likvidovať biologickým spôsobom bez použitia chemikálií;
- nepoužívať alochtónne druhy tráv pri prípadných rekultiváciách, v takom prípade využiť nastieľanie z pôvodných druhov tráv,
- redukovať prípadné šírenie náletu drevín a tým zabrániť zarastaniu územia;
- nenarušovať vodný režim v krajine.

NÁVRHY LESOHOSPODÁRSKEHO VYUŽITIA ÚZEMIA

- hospodárenie v lesných porastoch a ťažbu je potrebné vykonávať prírode blízkym spôsobom;
- je potrebné zachovávať poloprírodné a prírodné porasty;
- druhové zloženie vysádzaných hospodárskych lesov orientovať na rôznoveké porasty so zmiešaným druhovým zložením z autochtónnych drevín;
- nepoužívať chemické prostriedky proti škodcom;

NÁVRHY OCHRANY PRÍRODNÝCH A KULTÚRNYCH HODNÔT

- z hľadiska ochrany prírody sa odporúča územne chrániť brehový porast vodného toku Marikovského potoka (vrátane priľahlých aluviálnych zamokrených lúk)
- dodržiavať legislatívne predpisy ochrany prírody a krajiny na územnú i druhovú ochranu,
- zachovať pestrú krajinnú mozaiku lúk, pasienkov, sádov a lesných porastov, mokradí a brehových porastov,
  - odporúča sa kosiť 1x ročne na konci vegetačnej sezóny (po vysemeňovaní ohrozených druhov),
  - je potrebné zabrániť zmene vodného režimu,
  - je potrebné zabrániť reguláciám tokov, ktorých brehové porasty fungujú ako vsakovací systém,
  - chrániť a nezasahovať do brehových porastov miestnych tokov,
  - zabrániť znečisťovaniu, eutrofizácii a vytváraniu skládok odpadu na brehoch tokov,
- plochy využívané ako lúky a pasienky kosiť s odstraňovaním biomasy, pričom je potrebné vypásanie a kosenie striedať, čím sa z porastov eliminujú druhy konkurenčne schopnejšie (nitrofilné druhy, druhy ktoré nie sú spásané - napr. *Cirsium arvense* a pod.), ktoré sa môžu takýmto spôsobom šíriť do okolia a výrazne znižovať biodiverzitu.
- odstraňovať nálety drevín, ponechávať významné solitéry v krajine
- zachovať remízky a nelesnú drevinovú vegetáciu v blízkosti poľnohospodárskych pozemkov, v rekreačnej oblasti príliš rozsiahle porasty citlivo redukovať
- prípadný výskyt invázných druhov rastlín evidovať a odstraňovať biologickou cestou (kosenie, vykopávanie),
- zachovať prírodné lesné porasty,
- zabrániť akémukoľvek vypalovaniu trávnych porastov,
- inštalovať účinné zábrany proti sadaniu dravcov na elektrické stĺpy,

Návrhy opatrení na zlepšenie kvality životného prostredia a ochranu zdravia obyvateľstva a elimináciu stresových javov

- zabrániť vytváraniu tzv. „divokých skládok odpadu“,
- zabrániť znečisťovaniu prostredia a používaniu chemikálií rôzneho druhu,
- dobudovanie infraštruktúry - časť kanalizácie, intenzifikácia ČOV, sanácia a revitalizácia skládky odpadov

POŽIADAVKY NA OCHRANU PRÍRODNÝCH ZDROJOV**OCHRANA VODNÝCH ZDROJOV**

Katastrálnym územím obce Udiča preteká vodohospodársky významný vodný tok Marikovský potok (spravovaný SVP, š.p.) s dvomi ľavostrannými prítokmi, ďalej dva bezmenné prítoky vodnej nádrže Nosice a okrajovo na južnej hranici k.ú. zasahuje časť vodnej plochy VS Nosice. Taktiež sa v k.ú. nachádzajú vodné toky, ktoré sú v správe organizácie Lesy SR, š.p. Banská Bystrica.

Chránená vodohospodárska oblasť (CHVO) Beskydy a Javorníky je územie, ktoré svojimi prírodnými podmienkami tvorí významnú prirodzenú akumuláciu vôd. Z tohto dôvodu je možné plánovať a vykonávať činnosti v tomto území, len ak sa zabezpečí všestranná ochrana povrchových a podzemných vôd.

Pre zásobovanie obyvateľov pitnou vodou slúžia vodné zdroje:

Názov OP vodárenského zdroja	Typ ochranného pásma	Stanovenie OP vod. zdroja
Vodný zdroj „Udiča - Studňa“	I. stupňa II. stupňa vnútorná časť III. stupňa vonkajšia časť	OÚ ŽP-792/1992-405 zo dňa 03.8.1993
Vodný zdroj „Udiča - Klapy“	I. stupňa II. stupňa vnútorná časť	OÚ ŽP 1213/95-405 zo dňa 26.7.1995

POVRCHOVÉ VODY

Územie obce Udiča spadá do povodia rieky Váh, ktorá odvádza všetky povrchové vody z riešeného územia. Jej najväčším - v smere toku pravostranným prítokom - je vodohospodársky významný vodný tok Marikovský potok. Má dva ľavostranné prítoky, ďalej dva bezmenné prítoky vodnej nádrže Nosice. Južný okraj územia obce sa nachádza v dotyku s veľkou vodnou plochou vodnej nádrže Nosice. V katastrálnych územiach obce sa nachádzajú vodné toky v správe Lesy SR, š.p. Banská Bystrica.

PODZEMNÉ VODY

Územie obce po hydrogeologickej stránke charakterizuje rajón Q 040 - Paleogén a mezozoikum bradlového pásma Javorníkov a SV časti Bielych Karpát. Pozostáva z dielčieho rajónu pohoria budovaného flyšovými horninami vonkajšieho flyšového pásma a dielčieho rajónu vonkajšieho bradlového pásma ktoré je geologicky zaradené do myjavsko-žilinského úseku v ktorom vápence vytvárajú morfológicky vystupujúce bradlá z obalových flyšových hornín. Vodárenská hodnota týchto

rajónov je veľmi malá, bradlá majú malú rozlohu a tým aj malú infiltračnú oblasť. Oblasť Javorníkov je chudobná na podzemné vody.

MINERÁLNE PRAMENE

V Udiči sa nachádza Kyselka na pasienku prameň PB-20 Veľká Udiča a Kyselka v lese I. prameň.

L) NÁVRH VEREJNÉHO DOPRAVNÉHO A TECHNICKÉHO VYBAVENIA

ŠIRŠIE DOPRAVNÉ VZŤAHY

DIAĽNICA D1

Diaľnica je súčasťou multimodálneho dopravného koridoru, vetva č.Va (Viedeň) - Bratislava - Trenčín - Považská Bystrica - Žilina - Košice - Užhorod.

Z hľadiska širších cestných dopravných vzťahov má obec Udiča výhodnú polohu s dobrou dostupnosťou napojenia na diaľnicu D1:

- v okresnom Považskej Bystrici vzdialenej 7,9 km s dostupnosťou 10 minút
- v Púchove vzdialenému 10,9 km s dostupnosťou 12 minút

ŽELEZNICE ŽSR

Územím obce železničná trať neprechádza. Najbližší prístup k železnici (trasa č.120) je v obci Nimnica, pre nástup na rýchlikové spojenia sú určené stanice v okresných mestách Považská Bystrica a Púchov.

LETISKO ŽILINA

Územie obce Udiča čiastočne z východu zasahuje ochranné pásmo vzletového a približovacieho priestoru letiska Žilina, ktoré vplýva na umiestnenie stavieb v časti Klapy a Záklapie.

K obci najbližšie medzinárodné letisko sa nachádza v Bratislave. Regionálne letisko s civilnou a vojenskou prevádzkou sa nachádza v Trenčíne a najbližšie civilné letisko je letisko Žilina v Dolnom Hričove.

Východná časť katastrálnych území Udiča a Prosné sa nachádza v ochranných pásmach Letiska Žilina, určených rozhodnutím Dopravného úradu č. 2452/2017/ROP-120-OP/9575 zo dňa 29.03.2017, z ktorých vyplývajú nasledovné obmedzenia:

Výškové obmedzenie stavieb, zariadení, stavebných mechanizmov, porastov a pod. je stanovené:

- ochranným pásmom vzletového a približovacieho priestoru (sklon 2 % - 1:50) s výškovým obmedzením 588 - 609,5 m n.m.Bpv.

Nad túto výšku je zakázané umiestňovať akékoľvek stavby a zariadenia bez predchádzajúceho súhlasu Dopravného úradu. Terén v časti katastrálneho územia už presahuje výšky stanovené ochrannými pásmami Letiska Žilina tzn. tvorí leteckú prekážku.

Ďalšie obmedzenia sú stanovené:

- kritickým ochranným pásmom proti laserovému žiareniu. V tomto ochrannom pásme sa zakazuje najmä umiestňovať, prevádzkovať a používať laserové zariadenie, ktorého úroveň vyžarovania je vyššia ako 50 $\mu\text{W}/\text{cm}^2$, ak by takéto zariadenie mohlo spôsobiť doznievanie zrkového vnemu alebo oslepenie prudkým jasom pilota a mohla byť ohrozená bezpečnosť leteckej prevádzky.

Výškové obmedzenie stavieb, zariadení stavebných mechanizmov, porastov a pod. je stanovené:

V zmysle ust. § 28 ods. 3 a ust. § 30 zákona č. 143/1998 Z. z. o civilnom letectve (letecký zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov je Dopravný úrad dotknutým orgánom štátnej správy v povoloacom procese stavieb a zariadení nestavebnej povahy v ochranných pásmach letísk a leteckých pozemných zariadení ako aj pri ďalších stavbách, ktoré by mohli ohroziť bezpečnosť leteckej prevádzky, na základe čoho je potrebné požiadať Dopravný úrad o súhlas pri stavbách a zariadeniach:

- stavby a zariadenia vysoké 100 m a viac nad terénom (§ 30 ods.1, písmeno a) leteckého zákona),

- stavby a zariadenia vysoké 30m a viac umiestnené na prírodných alebo umelých vyvýšeninách, ktoré vyčnievajú 100 m a viac nad okolitú krajinu (§ 30 ods.1, písmeno b) leteckého zákona),
- zariadenia, ktoré môžu rušiť funkciu leteckých palubných prístrojov a leteckých pozemných zariadení, najmä zariadenia priemyselných podnikov, vedenia VVN 110 kV a viac, energetické zariadenia a vysielacie stanice (§ 30 ods.1, písmeno o) leteckého zákona),
- zariadenia, ktoré môžu ohroziť let lietadla, najmä zariadenia na generovanie alebo zosilňovanie elektromagnetického žiarenia, klamlivé svetlá a silné svetelné zdroje (§ 30 ods.1, písmeno d) leteckého zákona).

VÁŽSKA VODNÁ CESTA

Cez Váh a Nosickú priehradu je výhľadovo plánovaná VÁŽSKA VODNÁ CESTA Va.

Vláda SR svojim uznesením č. 469/2000 schválila „Konceptiu rozvoja vodnej dopravy Slovenskej republiky“. Jej rozpracovanie, ktorého predmetom bola realizácia Vážskej vodnej cesty a prepojenie vodných ciest Váh - Odra, bolo schválené uznesením Vlády SR č 463/2002.

Efektívnosť prepojenia Vážskej vodnej cesty s Odrou je podmienená centrálnym severo-južným európskym tranzitom Severné more/ Baltické more - Čierne more, teda náhradou za niekoľko násobne dlhšiu pobrežnú morskú vodnú cestu okolo Európy.

Vážska vodná cesta je dielo s veľkým medzinárodným dosahom. Plán dobudovania Vážskej vodnej cesty a idea prepojenia na rieku Odra je členený na 4 etapy: • etapa, Komárno - Sereď, bola uvedená do prevádzky v júni 1998 • etapa, Sereď - Púchov • etapa, Púchov - Žilina • etapa, Žilina - Časový harmonogram jednotlivých etáp výstavby Vážskej vodnej cesty nie je záväzne určený.

Požiadavky na výstavbu Vážskej vodnej cesty triedy Va. vodných ciest si vyžadujú úpravu existujúcich vodných kanálov a úpravy stupňov existujúcich vodných elektrární. Nosický kanál bude potrebné rozšíriť z 18,0 na 34,0 m v smere do inundácie.

Podľa ÚPN VÚC Trenčiansky kraj

HROMADNÁ DOPRAVA

Hromadnú autobusovú dopravu formou PHM (prímestskej hromadnej dopravy) zabezpečuje Slovenská autobusová doprava - SAD Trenčín a.s.. Spoje odchádzajú približne každú hodinu. Niektoré zachádzajú aj do miestnych častí Upohlav - celkom 3 spoje a Uhry - celkom 5 spojov, čo súvisí s odchádzkou do zamestnania do okolitých miest.

Autobusové zastávky sa navrhujú revitalizovať, vybaviť prvkami drobnej architektúry, zelene a informačnými panelmi. So zaujímavou iniciatívou prišlo občianske združenie Spektrum SZ, ktoré postupne umiestňovalo na autobusových zastávkach tabule s dobovými obrazmi a povestami.

VEREJNÉ DOPRAVNÉ VYBAVENIE

CESTNÁ DOPRAVA V OBCI

V obci Udiča sa nachádzajú cesty II. a III. triedy, sú v majetku a správe Trenčianskeho samosprávneho kraja.

Územím obce prechádza cesta II/507 v úseku Považská Bystrica - Púchov, ktorá lemuje zastavané územie obce z južnej strany.

Hlavnou dopravnou tepnou centrálnemu územia Udiče a Prosného je prietah cesty III/1976, ktorá začína križovatkou s cestou II/507 v Udiči a pokračuje cez Prosné - Hatné - Dolnú Marikovú - Hornú Marikovú a končí po cca 20km v Hornej Marikovej v časti Ráztoka. Na ňu nadväzujú miestne obslužné, prístupové a pešie komunikácie.

Miestna časť Uhry je dopravne napojená cestou III/1981, ktorá začína na križovatke s cestou II/507 a končí v centre miestnej časti v dĺžke 1,093 km.

Do miestnej časti Upohlav vedie cesta III/1975 začínajúca križovatkou s cestou II/507, končí v centre miestnej časti v dĺžke 1,094 km.

Chodníky sú vybudované jednostranne pozdĺž cesty III/1976 (Považská Bystrica - Horná Mariková). V obci vznikla nová individuálna bytová výstavba, s chýbajúcou dopravnou infraštruktúrou.

Cesty II. a III. triedy Ich sieť funkčne pokrýva nadregionálne, regionálne a lokálne dopravné vzťahy. Funkčná úroveň uvedených ciest korešponduje s pripojením ciest na komunikácie vyššieho rádu a s priamou dopravnou obsluhou v rámci zastavaného územia obcí.

Homogenizácia parametrov ciest (rekonštrukcia) je reakciou predovšetkým na nevyhovujúci stavebno-technický stav ciest. Vzhľadom na rozsah prác a finančnú náročnosť realizácie je homogenizácia ciest vnímaná ako dlhodobá úloha.

Koncepcné princípy:

- vytvoriť územné predpoklady pre vybudovanie parkoviska v centrálnej časti obce (Jednota, obecný úrad),
- rozšíriť plochy pre parkovanie pri pohrebiskách v jednotlivých miestnych častiach obce
- vypracovať návrh statickej dopravy v zmysle STN 73 6110,
- navrhnuť, aby každý objekt mal zabezpečený dostatočný počet odstavných a parkovacích stojísk v zmysle STN 73 6110/Z2, ktoré budú umiestnené v rámci vlastného pozemku.

CHODNÍKY PRE PEŠÍCH

V obci sú vybudované neucelené krátke úseky peších chodníkov. Z hľadiska bezpečnosti chodcov je nutné navrhnuť trasy a parametre chodníkov pre peších a určiť spôsob využívania verejných priestranstiev tak, aby sa zvýšila dostupnosť verejných priestorov a bola podporená bezpečnosť chodcov.

V poslednom období obec vybuďovala chodníky v miestnej časti Prosné. Chodníky sú jednosmerné v obci vybudované v dĺžke 500 m a to v smere k autobusovým zástavkám. Cieľom je vybudovať pešie trasy tak, ak boli obyvatelia chránení pred dopravou, najmä pri cestách III. triedy.

Navrhuje sa vybudovať chodník od predajne COOP v Prosnom po nové pohrebisko v Prosnom.

STATICKÁ DOPRAVA

Odstavovanie aj parkovanie motorových vozidiel prebieha v rámci obytných území, na pozemkoch rodinných domov aj bytových domov, vo vstavaných aj individuálne stojacich garážach, ojedinele na okrajoch vozoviek (ale aj na plochách zelene). V poslednom období obec vybuďovala samostatné parkovacie plochy pri jednotlivých zariadeniach občianskej vybavenosti.

Majitelia obslužných prevádzok a výrobných podnikov si riešia parkovanie v rámci vlastných areálov. Verejné plochy statickej dopravy sa nachádzajú :

Miesto	Počet parkovacích miest	Stavebno-technický stav
Obecný úrad	8	Asfaltový koberec
Predajňa COOP Jednota	8	
Pri cintoríne	10	Neuspokojivý
Materská škola	4	Asfaltový koberec
Pálenica	5	Asfaltový koberec

Odstavovanie vozidiel v rámci rodinných domov je zabezpečené na vlastných pozemkoch a v garážach.

CYKLISTICKÁ DOPRAVA A TURISTIKA

Katastrálnymi územiami obce prechádzajú evidované cyklotrasy :

002 - Vážska cyklomagistrála

2307 - EXPERT - Udiča - Podvážie modrá 45 km expert, regionálne cykloturistická trasa spája hrebeň Javorníkov s 002

5312 - REKREA - Jasenica - Udiča miestna zelená trasa, v sedle medzi k.ú. Udiča a Jasenica je možnosť napojiť sa na 8313

8313 - SPORT - 7,6 km asfalt, spevnená cesta

V zastavanom území obce sa pre cyklistickú dopravu využíva hlavne cesta III. triedy a miestne komunikácie, čo platí aj pre peší pohyb. V návrhovom období sa počíta s dobudovaním cykloturistickej infraštruktúry.

TURISTICKÉ TRASY

Turistické trasy často navštevované turistami sú:

- 8581 - Považské Podhradie - Púchov je turistická trasa so zastávkami : Považský hrad - Uhry - Záklapie - Klapy - Udiča - Upohlav - Salaše Nimnica - Biela skala - Púchov
- Náučný chodník KLAPY - NCH KLAPY,
- Vyhliadka Klapy
- Považská Bystrica - Malý Javorník
- Náučný chodník hradisko Zlatý kôň
- Náučný chodník obetisko

Nachádzajú sa v krásnej prírode. Turistický potenciál územia sa navrhuje podporiť výstavbou turistickej rozhľadne v k.ú. Prosné, časť Žeravica.

Turistické chodníky tvoria pomerne hustú sieť s výhľadmi na vodnú plochu priehrady Nosice, okolité kopce, ale aj vzdialenejší horizont.

VEREJNÉ TECHNICKÉ VYBAVENIE

VODNÉ HOSPODÁRSTVO

ZÁSOBOVANIE PITNOU VODOU

Zásobovanie časti obce Udiča pitnou vodou zabezpečuje verejný vodovod v správe Považskej vodárenskej spoločnosti, a.s. Považská Bystrica. Pokrytie vodovodnou infraštruktúrou je 46,8%.

V obci sa nachádzajú dva vodné zdroje a dva pramene. Dva pramene sa vyskytujú v lese pod Klapmi.

Štruktúra domov podľa vodovodnej prípojky

Územná jednotka	Spolu	V dome – z verejnej siete		V dome - vlastná		Mimo domu – z verejnej siete		Mimo domu - vlastná	
		Abs.	%	Abs.	%	Abs.	%	Abs.	%
Udiča	941	385	40,91	377	40,06	38	4,04	42	4,46

Zdroj: www.scitanie.sk

Zásobovanie pitnou vodou z verejnej siete využíva 385 (40,91 %) domov. Bez prípojky bolo 89 domov, čo predstavuje 9,46 % z celkového počtu domov. Ostatné rodinné domy sú zásobované pitnou vodou z vlastných studní.

Vodný zdroj Udiča o výdatnosti 10,0 l/s-1. Predpokladaný rozvoj verejných vodovodov Udiča - navrhnutá na zásobovanie na báze miestnych zdrojov, pričom perspektívne je možné uvažovať s prepojením celej Marikovskej doliny na SKV Považská Bystrica.

Udiča má 2173 obyvateľov, vodou z verejného vodovodu je zásobovaných 959 obyvateľov, čo predstavuje 44,1 %.

Vodný zdroj :

Studňa Udiča - 10,0 l/s-1 - (kapacita vodného zdroja v l/s-1)

Klapy - 1,2 l/s-1

V súčasnom období sú obyvatelia miestnej časti **Upohlav** zásobovaní vodou z vlastných studní. Kapacita vody v studniach je nedostatočná pre zásobovanie domácností. Obec Udiča hľadala nové vodné zdroje. Niekoľko rokov bola sledovaná výdatnosť dvoch prameňov, ktoré sa nachádzajú mimo

zastavaného územia miestnej časti Upohlav, v podhorí „ Pod Dieľcom“ severne cca 5 km nad obcou.

Vodu z dvoch zachytených prameňov sa navrhuje priviesť v dĺžke 2 000 m výtlačným potrubím do navrhovaného vodojemu, ktorý sa bude nachádzať 3 km za obcou. Vodojem bude o kapacite 26 m³ (2 x 13 m³). Z vodojemu sa navrhuje zásobovať v miestnej časti Upohlav jestvujúce rodinné domy ako aj navrhované rodinné domy riešené v predchádzajúcej územnoplánovacej dokumentácii obce Udiča.

Vodný zdroj **Udiča** v centrálnej časti obce s vymedzeným ochranným pásmom I. stupňa (vnútorná časť) a II. stupňa vonkajšia časť. Ochranné pásmo bolo vyhlásené Rozhodnutím OÚ ŽP-792/1992-405 zo dňa 03.08.1993.

Vodný zdroj „Udiča - Klapy“ s vymedzením ochranného pásma I. a II. stupňa bolo vyhlásené Rozhodnutím OÚ ŽP 1213/95-405 zo dňa 26.7.1995.

Pre zásobovanie miestnej časti **Prosné** pitnou vodou sa navrhuje vybudovať verejný vodovod s využitím prameňa nachádzajúceho sa v Záskalčí. Voda bude vedená do navrhovaného vodojemu .

V súčasnosti sú obyvatelia zásobovaní zväčša z vlastných studní, alebo skupinových vodovodov.

Objekty v miestnej časti **Uhry** sú zásobované pitnou vodou zo súkromných skupinových vodovodov a z vlastných studní.

ODVÁDZANIE A ČISTENIE ODPADOVÝCH VÔD

V roku 2011 mal okres Považská Bystrica 28 obcí, z toho verejnú kanalizáciu malo len 5 obcí. Počet komunálnych ČOV bol 7.

Kompletné riešenie odkanalizovania obcí celej Marikovskej doliny s čistením vôd na novej ČOV situovanej pod obcou Udiča verejnoprospešnou stavbou uvedenou v záväznej časti UPN VUC Trenčiansky kraj . Výstavba je v štádiu finančnej prípravy.

Obec Udiča je odkanalizovaná len čiastočne, v dolnej časti obce. Na kanalizáciu je pripojených malá časť domácností. V obci Udiča sa nachádzajú tri ČOV. 561 domov odpadové vody zhromažďuje v žumpách, alebo septikoch. Domácu čističku má 33 domov a prípojku na kanalizačnú sieť 159 domov.

Štruktúra domov podľa typu kanalizačného systému

Územná jednotka	Spolu	Septik, žumpa		Prípojka na kanalizačnú sieť		Domáca čistička odpadových vôd		Bez kanalizácie	
		Abs.	%	Abs.	%	Abs.	%	Abs.	%
Udiča	941	561	59,62	159	16,9	33	3,51	184	19,55

Zdroj : www.scitanie.sk

Vybudované kanalizácie a ČOV :

ČOV Udiča II - Veľká Udiča (Okрут) - preťažená, v r. 2018 bola rekonštruovaná na vyšší výkon, odvtedy vyhovuje,

ČOV Udiča I - Malá Udiča - vyhovuje

Prehľad existujúcich ČOV v obci Udiča

ČOV	Verejná kanalizácia	Vlastník kanalizácie	Prevádzkuje	Počet napojených obyvateľov	Dĺžka kanalizačnej siete	Voda čistená (tis.m ³)	Projekt. Kapacita ČOV-EO	recipient
ČOV Malá Udiča	Udiča I. Malá Udiča	PVS, a.s.	PVS, a.s.	208	0,6	4,0	200	Nosice Váh
ČOV Veľká Udiča	Udiča II. Veľká Udiča	PVS, a.s.	PVS, a.s.	154	0,7	3,6	50	Marikovský potok
ČOV Udiča	Udiča	obec	EKOSPOL a.s.	300	1,2	16,5	600	Marikovský potok

Zdroj: UPN VUC Trenčiansky kraj (údaje z roku 2013), tab. č.262

Miestne časti Prosné, Upohlav, Uhry a Malá Udiča nemajú vybudovanú kanalizáciu.

Z miestnych častí sú splaškové vody kumulované do nepriepustných žump.

Koncepčné princípy:

- navrhuje sa vybudovanie kanalizačných stôk vo všetkých urbanizovaných častiach obcei,
- pre vodovodné a kanalizačné potrubia platia ustanovenia zák. č. 442/2002 Z. z. v aktuálnom znení, ako i STN 73 6005 o priestorovej úprave vedení technického vybavenia,
- pre verejné vodovody a kanalizácie do priemeru 500 mm sa vymedzujú ochranné pásma 1,5 m od vonkajšieho okraja na každú stranu,
- odvádzanie a čistenie odpadových vôd z rozvojových lokalít sa rieši podľa požiadaviek na čistenie vôd v zmysle Zákona o vodách č. 364/2004 Z. z. a NV SR č.269/2010 Z.z., ktorým sa ustanovujú požiadavky na dosiahnutie dobrého stavu vôd,
- v miestnej časti Upohlav sa alternatívne uvažuje s vybudovaním koreňovej ČOV;
- navrhuje sa umiestnenie novej ČOV v telese priehrady Nosice ako VPS vyplývajúca z UPN VUC Trenčiansky kraj.

HOSPODÁRENIE SO ZRÁŽKOVÝMI VODAMI

Dažďové vody sú odvádzané do potokov cestnými rigolmi a menšie odvodňovacie zariadenia. Súvislejšie zariadenia na odvádzanie dažďovej vody sú spravidla súčasťou telesa príslušnej komunikácie.

Koncepčné princípy:

- odvádzanie dažďových vôd sa rieši v zmysle „Stratégie adaptácie SR na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy - aktualizácia; (MŽP SR, 2018)“,
- v rámci odvádzania dažďových vôd a vôd z povrchového odtoku je potrebné realizovať opatrenia na zadržanie pridaného odtoku v území tak, aby odtok z daného územia nebol zvýšený voči stavu pred realizáciou navrhovanej zástavby a aby nebola zhoršená kvalita vody v recipiente (retencia dažďovej vody a jej využitie, infiltrácia dažďových vôd a pod.).

KONCEPCIA ZÁSOBOVANIA ELEKTRICKOU ENERGIU

Obec je kompletne elektrifikovaná. Obec Udiča s miestnymi časťami je v súčasnej dobe zásobovaná el. energiou zo vzdušného vedenia VN 22 kV, ktorá spája rozvody a transformátory 110/22 kV Považská Bystrica - Púchov. Z odbočky sú prípojkami napájané jednotlivé transformátory obce Udiča. Obec je zásobovaná elektrickou energiou z existujúcej nízko napätovej siete, ktorá je v obci vedená po stĺpových podperách od jednotlivých trafostaníc. Počet trafostaníc 22/0,4 kV v obci v súčasnom období je 9, ide o murované aj stĺpové trafostanice. Pre zásobovanie nových odberov do roku 2040 na nových lokalitách bude potrebné vybudovať pre bytovú výstavbu a výrobu nové trafostanice - prednostne kioskové a nové distribučné podzemné NN vedenia.

Ako nevyhovujúce, navrhnuté na prestavbu sú trafostanice:

- 2441 pred COOP Jednota v k.ú. Prosné
- Č. 5758 Uhry centrum
- Upohlav - pri cintoríne

Koncepčné princípy:

- rešpektujú sa existujúce elektrické vedenia a zariadenia,
- sú navrhnuté existujúce nevyhovujúce trafostanice na prestavbu,
- navrhuje sa zásobovanie elektrickou energiou v lokalitách určených pre výstavbu,

VEREJNÉ OSVETLENIE

bolo zrekonštruované a nahradené menej nákladným osvetlením v roku 2016. Boli vymenené staré svietidlá na jestvujúcich podperných bodoch distribučnej siete za nové a došlo k doplneniu osvetľovacích stožiarov.

V návrhovom období budú rozšírené trasy verejného osvetlenia popri miestnych komunikáciách. Pri výstavbe sa budú využívať najmodernejšie dostupné energeticky úsporné technológie pri zabezpečení svetelných štandardov.

ZÁSOBOVANIE TEPLOM

Vzhľadom k tomu, že obec nie je plynofikovaná sú jednotlivé objekty rodinných a bytových domov domy alebo občianska vybavenosť zásobované teplom z vlastných tepelných zdrojov, ktorých palivová základňa je elektrická energia alebo pevné palivo; občania využívajú aj alternatívne zdroje tepla.

V zmysle výsledkov SODB 2021 (k 1.1.2021) sa uvádza:

V obci je celkom 962 bytov.

V rodinných domoch využíva ako hlavný zdroj tepla elektrickú energiu 51 bytov, kvapalné palivo 2 byty, pevné palivo 782 bytov. Iný zdroj uviedlo 6 a žiadny 24 obyvateľov bytov.

V bytových domoch 1 byt využíva elektrickú energiu a 20 bytov pevné palivo.

TELEKOMUNIKAČNÁ SIETĚ, KAMEROVÝ SYSTÉM

Telekomunikačný systém obce je pripojený na primárnu oblasť Považská Bystrica a na sekundárne centrum Žilina. Tento systém sa pripája na medzinárodnú telefónnu ústredňu Banská Bystrica.

Obec je pokrytá signálom telefónnych mobilných sietí a internetu. Pokrytie signálom mobilných operátorov Orange, T-Mobile, O2 je vyhovujúce.

Miestny rozhlas je vedený na samostatných stĺpoch z oceľových trubiek a čiastočne aj na elektrických stĺpoch. Rozhlasová ústredňa je umiestnená v budove obecného úradu.

1. Obecný rozhlas Udiča
2. Obecný rozhlas Prosné, Upohlav a Uhry

V návrhovom období pokračovať s rozšírením miestneho rozhlasu pre navrhované rozvojové lokality, využívať nové technológie a nové trasy viest' zemou, prestavať existujúce na vedenie zemou.

Kamerový systém vybudovaný v rámci projektu „Kamerový systém obce Udiča ako forma prevencie“ pozostáva zo siete 5 kamier umiestnených v obci, na miestach s najvyššou koncentráciou osôb, ako sú:

Základná škola s materskou školou,

Kostol sv. Matúša evanjelistu

stred dediny - kde je monitorovaná hlavná cesta na Marikovú a smer na Jasenicu.

M) KONCEPCIA STAROSTLIVOSTI O ŽIVOTNÉ PROSTREDIE (PRÍPADNE HODNOTENIE Z HĽADISKA PREDPOKLADANÝCH VPLYVOV NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

ZLOŽKY ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA

VODA - OCHRANA ČISTOTY PODZEMNÝCH A POVRCHOVÝCH VÔD

V súlade s požiadavkami RSV sa od roku 2007 sa monitorovanie kvality podzemných vôd vykonáva na základe ohraničenia útvarov podzemných vôd pre každé povodie.

Ďalším negatívnym faktorom v environmentálnej oblasti je stav Maríkovského potoka, ktorý je znečistený rôznymi druhmi odpadu. Maríkovský potok je regulovaný, obcou preteká v koryte so spevnenými brehmi. Z hľadiska funkcie potoka ako biokoridoru pre migráciu vodnej fauny je nepriaznivým javom jeho prehradenie, čo tvorí výraznú bariéru. Negatívnym javom je aj zanesenie potoka nánosom a znečistenie potoka, výruby brehových porastov a výskyt invázných druhov rastlín v alúviu potoka.

OVZDUŠIE - OCHRANA ČISTOTY OVZDUŠIA

Znečistenie ovzdušia

Hodnotenie kvality ovzdušia vykonáva SHMU. Najväčší problém kvality ovzdušia na Slovensku predstavuje v súčasnosti znečistenie ovzdušia časticami PM₁₀. Kvalita ovzdušia je považovaná za dobrú, ak úroveň znečistenia neprekračuje limitné hodnoty. Územie celého okresu Považská Bystrica je považované za oblasť so strednou úrovňou zaťaženie ovzdušia. V riešenom území sa nenachádzajú monitorovacie stanice, pre vyhodnotenie kvality ovzdušia boli použité údaje najbližšej stanice (Trenčín).

Veľké zdroje znečistenia sa v území nenachádzajú. Znečistenie z lokálnych kúrenísk je pomerne výrazné hlavne v zimnom období, pretože sa ako palivová základňa používa prevažne drevo a uhlie. Lokálne je kvalita ovzdušia ovplyvňovaná existujúcimi malými a strednými zdrojmi znečistenia nachádzajúcimi sa priamo v zastavanom území obce a v jeho širšom okolí. Znečistenie ovzdušia emisiami z automobilovej dopravy (mobilné zdroje znečistenia), vzhľadom na intenzitu cestnej dopravy sú minimálne. Lokálne znečistenie ovzdušiev obci nie sú kontinuálne monitorované žiadnou meracou stanicou SHMÚ.

Z hľadiska zlepšenia kvality ovzdušia je potrebné uplatňovať zásady :

- rešpektovať ustanovenia zákona 137/2010 Z. z. o ovzduší a súvisiacej legislatívy,
- Uvažovať so zmenou palivovej základne z pevného paliva na alternatívne zdroje energií
- systematicky znižovať emisie základných znečisťujúcich látok s dôrazom na SO₂, Co₂, NO_x, skleníkové plyny, tuhé emisie, prchavé organické zlúčeniny, perzistentné organické látky, ťažké kovy a iné látky poškodzujúce ozónovú vrstvu
- neumiestňovať do existujúcich výrobných území zariadenia a prevádzky so stredným alebo veľkým zdrojom znečistenia ovzdušia,
- zabezpečiť výsadbu ako aj následnú starostlivosť o ochrannú a izolačnú zeleň v blízkosti frekventovaných komunikácií,

PÔDA - OCHRANA PÔDNEHO FONDU

Degradácia pôdy

Medzi hlavné prejavy fyzikálnej degradácie poľnohospodárskych pôd patrí pôdna erózia. Plošná vodná erózia ohrozuje orné pôdy na svahoch, výmoľová erózia ohrozuje lesné aj poľnohospodárske pôdy a spolupôsobí pri vzniku alebo aktivizácii zosuvov. Intenzívny rozvoj erózie podmieňuje geologická stavba (flyš), energia reliéfu a človek svojou činnosťou (porušením alebo odstránením vegetačného krytu, pasením dobytká, výrubom lesov, ťažkou kolesovou technikou a pod.).

Veľkoplošné orné pôdy na nive Váhu v rovinnatom teréne, nie sú ohrozované eróziou. V riešenom území sú potenciálnou eróziou ohrozené poľnohospodárske pôdy na svahoch so sklonmi nad 3°. Reálna erózia je zmiernená súčasným využívaním svahovitých pozemkov, ktoré sú porastené trvalými trávnyimi porastmi, prípadne krovinnou vegetáciou. Bočná erózia tokov sa uplatňuje na horných úsekoch tokov, vzhľadom na ich bystrinný charakter, kde hlavne počas vysokých prietokov je narušaná stabilita brehov.

Podľa mapy Kontaminácia pôd sa v riešenom území vyskytujú pôdy zaradené do kategórie nekontaminované pôdy, a to relatívne čisté pôdy resp. mierne kontaminované pôdy, kde geogénne podmienený obsah niektorých rizikových prvkov dosahuje limitné hodnoty A, A₁, teda pôdy nekontaminované.

Medzi lokálne zdroje kontaminácie pôd patria najmä nelegálne skládky odpadov a znečistenia podzemných vôd odpadovými látkami zo žump.

Pôdna erózia

Patrí medzi hlavné prejavy fyzikálnej degradácie poľnohospodárskych pôd. Plošná vodná erózia ohrozuje orné pôdy na svahoch, výmoľová erózia ohrozuje lesné aj poľnohospodárske pôdy

a spolupôsobí pri vzniku alebo aktivizácii zosuvov. Intenzívny rozvoj erózie podmieňuje geologická stavba (flyš), energia reliéfu a človek svojou činnosťou (porušením alebo odstránením vegetačného krytu, pasením dobytka, výrubom lesov, ťažkou kolesovou technikou a pod.).

V riešenom území sú potenciálnou eróziou ohrozené poľnohospodárske pôdy na svahoch so sklonmi nad 3°. Reálna erózia je zmiernená súčasným využívaním svahovitých pozemkov, ktoré sú porastené trvalými trávnyimi porastmi, prípadne krovinovou vegetáciou. Bočná erózia tokov sa uplatňuje na horných úsekoch tokov, vzhľadom na ich bystrinný charakter, kde hlavne počas vysokých prietokov je narúšaná stabilita brehov.

Kontaminácia pôdy

Podľa mapy Kontaminácia pôd sa v riešenom území vyskytujú pôdy zaradené do kategórie nekontaminované pôdy, a to relatívne čisté pôdy resp. mierne kontaminované pôdy, kde geogénne podmienený obsah niektorých rizikových prvkov dosahuje limitné hodnoty A, A₁, teda pôdy nekontaminované.

Medzi lokálne zdroje kontaminácie pôd patria najmä nelegálne skládky odpadov, a znečistenia podzemných vôd odpadovými látkami zo žump.

Z hľadiska racionálneho využívania pôdneho fondu uplatňovať zásady:

- záber najkvalitnejších pôd na nepoľnohospodárske aktivity umožňovať len na základe opodstatneného, spoločensky zdôvodneného záujmu,
- kvantifikovať reálnu úroveň kontaminácie pôdy,
- obmedziť pestovanie plodín na priamy konzum na kontaminovaných pôdach,
- znížiť zaťaženie pôdy cudzorodými látkami,
- chrániť poľnohospodársku pôdu
- na PPF ohrozenom eróziou zabezpečiť zmenu využitia na trvalé kultúry, účelovú zeleň, prípadne realizovať maloblokové využitie PPF s realizáciou protierózných opatrení

FAKTORY NEGATÍVNE OVPLYVŇUJÚCE ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

HLUK, ZÁPACH A VIBRÁCIE

Hluk z automobilovej dopravy predstavuje environmentálnu záťaž postihujúcu takmer každé sídlo a krajinu pozdĺž ciest zaťažených intenzívnou dopravou. Obytné územia sú dostatočne vzdialené od líniových zdrojov hluku, preto zaťaženie v riešenom území nie je výrazné.

Obytné územia sú dostatočne vzdialené od líniových zdrojov hluku, zápachu a vibrácií, preto zaťaženie v riešenom území nie je výrazné.

V riešenom území sa okrem areálu poľnohospodárskej výroby-salaš nenachádzajú objekty, ktoré by mohli výrazne ovplyvniť úroveň zápachu.

SEIZMICKÉ JAVY

Z hľadiska seizmicity (Atlas krajiny SR, 2002) patrí severná časť katastra podľa STN 73 0036 do 7° makroseizmickej intenzity (v ° MSK - 64). Uvedenému stupňu v území odpovedá špičkové zrýchlenie na skalnatom podloží 1,0 - 1,29 m.s⁻², čo znamená možnosť vzniku veľmi silného zemetrasenia s následnými škodami, ktoré nie je možné z dôvodu nedostatku vhodnej metodiky explicitne vyhodnotiť.

Zdroj: Informácie pre verejnosť, Ministerstvo vnútra SR - Verejná správa (minv.sk)

HMLY, POĽADOVICE

V okolí nádrže vodného diela VD Nosická priehrada sa často vyskytuje hustá hmla, ktorá pri poklese teploty vytvára námrazu a poľadovicu, čo zapríčiňuje zvýšenú nehodovosť.

FAKTORY POZITÍVNE OVPLYVŇUJÚCE ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO - NAKLADANIE S ODPADMI

Odpadové hospodárstvo je činnosť zameraná na predchádzanie a obmedzovanie vzniku odpadov, znižovanie ich nebezpečnosti pre životné prostredie a nakladanie s odpadmi v súlade so zákonom o odpadoch.

Účelom odpadového hospodárstva je predchádzať vzniku odpadov a obmedzovať ich tvorbu, zhodnocovať odpady recykláciou, opätovným použitím alebo inými procesmi umožňujúcimi získavanie druhotných surovín, využívať odpady ako zdroj energie (ak nie je možný alebo účelný postup podľa uvedeného) a zneškodňovať odpady spôsobom neohrozujúcim zdravie ľudí a nepoškodzujúcim životné prostredie nad mieru ustanovenú zákonom.

*Odpadové hospodárstvo obce Udiča sa riadi **Všeobecne záväzným nariadením o nakladaní s komunálnymi odpadmi a drobnými stavebnými odpadmi na území obce Udiča.***

(podľa www.obecudica.sk)

Obec Udiča vybudovala zberný dvor v areály bývalého poľnohospodárskeho družstva, kde môžu obyvatelia odovzdať tuhý, nadrozmerný a separovaný odpad (okrem nebezpečných odpadov). Zabezpečuje separovaný zber v zmysle Programu odpadového hospodárstva, vo vybraných komoditách ako aj klasický zber TKO. Triedia sa plasty, sklo, papier, železo, textil, tetrapacky a elektronika. Likvidáciu odpadu v obci zabezpečuje súkromná spoločnosť. Z obce sa komunálny odpad odváža jedenkrát za dva týždne. Plasty sa odkladajú do odpadových nádob, ktoré občanom poskytuje obec a odvážajú sa z obce jedenkrát za mesiac. Sklo sa odváža asi každých 10 týždňov. Dvakrát do roka obec zabezpečuje aj odvoz elektronického odpadu. Plnenie zákona o likvidácii kuchynského odpadu rieši zakúpením kompostérov do každej domácnosti.

Prehľad priebehu ukazovateľov povinne zverejňovaných na stránke obce

Rok	2018	2019	2020	2021
Komunálny odpad celkom (kg)	914 579	853 776	798 766	833 196
Vytriedené zložky odpadu celkom (kg)	289 830	219 086	168 046	266 416
Úroveň vytriedenia odpadu %	31,69 %	25,66 %	21,04%	31,98 %

Zdroj: www.obecudica.sk

N) VYMEDZENIE A VYZNAČENIE PRIESKUMNÝCH ÚZEMÍ, CHRÁNENÝCH LOŽISKOVÝCH ÚZEMÍ A DOBÝVACÍCH PRIESTOROV

Obvodný banský úrad v Prievidzi v obci Udiča neevviduje žiadne výhradné ložisko nerastných surovín s určeným chráneným ložiskovým územím alebo dobývacím priestorom, ani žiadne ložisko nevyhradeného nerastu.

O) VYMEDZENIE PLÔCH VYŽADUJÚCICH ZVÝŠENÚ OCHRANU, NAPR. ZÁPLAVOVÉ ÚZEMIE, ÚZEMIE ZNEHODNOTENÉ ŤAŽBOU...

ENVIRONMENTÁLNE ZÁŤAŽE

Environmentálna záťaž (EZ) je v zmysle geologického zákona zadefinovaná ako znečistenie územia spôsobené činnosťou človeka, ktoré predstavuje závažné riziko pre ľudské zdravie alebo horninové prostredie, podzemnú vodu a pôdu.

Na základe výpisu z Informačného systému environmentálnych zátiaží sú evidované environmentálne zátiaže:

- PU (006) / Udiča - skládka, registrovaná ako: C sanovaná/rekultivovaná lokalita,
- PB (010)/Udiča - bývalá riadená skládka Pod Beláčnicou, registrovaná ako: A pravdepodobná environmentálna zátiaž, ktorá môže negatívne ovplyvniť možnosti ďalšieho využitia územia.

ZÁPLAVOVÉ ÚZEMIE

Na základe Smernice Európskeho parlamentu a rady 2007/60/ES z 23. októbra 2007 o hodnotení a manažmente povodňových rizík, Slovenský vodohospodársky podnik, š.p., Banská Štiavnica vypracoval Mapy povodňového ohrozenia a mapy povodňového rizika vodných tokov Slovenska.

Mapy povodňového ohrozenia, zobrazujú rozsah záplav územia povodňami s priemernou dobou opakovania raz za 5, 10, 50, 100 (Q_{100}) a 1000 rokov.

Mapy povodňového rizika, znázorňujú pravdepodobné následky povodní zobrazených na mapách povodňového ohrozenia na obyvateľstvo, hospodárske aktivity, kultúrne dedičstvo a životné prostredie. Sú tu uvedené údaje o odhadovanom počte povodňou potenciálne ohrozených obyvateľov.

Cez obec Udiča zo severu na juh preteká Marikovský potok, ktorý v južnej časti obce vteká do Váhu vo vodnej nádrži Nosice.

Povodňou ohrozeným územím je spravidla:

- a) Územie pri vodnom toku na úseku, v ktorom sa očakáva alebo už nastalo výrazné zvýšenie vodnej hladiny v dôsledku intenzívneho povrchového odtoku z povodia a vytvorenia povodňovej vlny na vodnom toku.
- b) Vznikania prekážok, ktoré obmedzujú plynulý odtok vôd.

V roku 2021 mali byť mapy povodňového ohrozenia a povodňového rizika prehodnotené a aktualizované. Obec Udiča, čo sa týka jej územia o tom nemá informácie.

Pre oblasti, v ktorých bolo identifikované existujúce alebo potenciálne významné povodňové riziko, na základe vyhodnotenia informácií získaných z predbežného hodnotenia povodňového rizika, máp povodňového ohrozenia a máp povodňového rizika sú v koncepte stanovené koncepčné opatrenia. Konkrétne opatrenia na zníženie nepriaznivých dôsledkov povodní zoradené podľa poradia naliehavosti ich realizácie budú uvedené v návrhu územného plánu.

SVAHOVÉ DEFORMÁCIE - ZOSUVY

V riešenom území obce Udiča je zaregistrované pomerne veľké množstvo existujúcich svahových deformácií s rôznym stupňom aktivity. Zaregistrované sú svahové deformácie typu zosúvania. Podľa § 20 ods. 3 geologického zákona sú vymedzené ako riziká stavebného využitia územia. Zosuvy sú situované na úpätiach príľahlých svahov a v blízkosti vodných tokov, pričom v niektorých prípadoch zasahujú priamo aj do zastavaného územia obce. Celkovo je v k.ú. zaregistrovaných až 41 svahových deformácií (4 aktívne, 17 potenciálnych, 20 stabilizovaných), ktoré obmedzujú ďalšie využitie územia.

Existujúce svahové deformácie sú zaradené do rajónu nestabilných území s vysokým a stredným stupňom náchylnosti územia k aktivizácií, resp. vzniku nových svahových deformácií vplyvom prírodných podmienok. Na súčasný stav existujúcich zosuvov negatívne vplyvajú najmä klimatické faktory. Vo viacerých zosuvných svahoch sú zaznamenané aj zamokrené územia a pramene, ktoré môžu spolu so vztlakovými účinkami podzemných vôd negatívne vplyvať na aktuálnu stabilitu svahu. Územie je veľmi citlivé na negatívne antropogénne zásahy. V území bezprostredného okolia zaregistrovaných svahových deformácií existuje možnosť rozšírenia súčasných zosuvov.

Orgány územného plánovania sú podľa § 20 ods. 1 geologického zákona povinné v textovej a grafickej časti územnoplánovacej dokumentácie zohľadniť výsledky geologických prác, v konkrétnom prípade výsledky inžinierskegeologického prieskumu spracované v záverečnej správe:

Atlas máp stability svahov SR v M 1:50 000 (Šimeková, Martinčeková et.al., 2006), list 25-44 Považská Bystrica, ktorý je prístupný na mapovom serveri Štátneho geologického ústavu Dionýza Štúra Bratislava. Na webových stránkach sú dostupné aj informácie o zmapovaných a zaregistrovaných svahových deformáciách;

http://www.geology.sk/new/sk/sub/Geoisnomenu/geof/atlas_st_sv,
<http://mapserver.geology.sk/zosuvy/>

RADÓNOVÉ RIZIKO, PRIRODZENÁ RÁDIOAKTIVITA

Stupeň radónového rizika vyjadruje riziko prenikania radónu z geologického podložia do stavebných objektov. Stredný a vysoký stupeň radónového rizika je podnetom na uskutočnenie protiradónových opatrení pred výstavbou (vyhláška MZ SR č. 406/1992 Z. z. o požiadavkách na obmedzenie ožiarovania radónom a ďalšími prírodnými rádionuklidmi). Podľa §2, písm. f, územie s nízkym radónovým rizikom je územie, kde objemová aktivita radónu v pôdnom vzduchu je menšia než 30kBq.m-3 . Podľa §3, ods. 2, stavby stavané na území s vyššou objemovou aktivitou radónu v pôdnom vzduchu, je potrebné zabezpečiť proti prenikaniu radónu z podložia.

Na základe zatriedenia územia podľa radónového rizika (Atlas krajiny SR, 2002) patrí riešené územie do oblasti nízkeho až stredného stupňa radónového rizika. Vhodnosť a podmienky stavebného využitia územia s výskytom stredného radónového rizika je potrebné posúdiť podľa zákona č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a vyhlášky MZ SR č. 528/2007 Z. z.,

Podľa § 132 ods. 1 zák. č. 87/2018 Z.z. každý, kto projektuje alebo stavia bytovú budovu určenú na predaj alebo prenájom alebo nebytovú budovu určenú na poskytovanie služieb [§ 130 ods. 1 písm. b) a c)], je povinný vykonať také preventívne opatrenia, aby objemová aktivita radónu vo vnútornom ovzduší budovy počas pobytu osôb v priemere za kalendárny rok neprekračovala referenčnú úroveň 300 Bq.m-3 za kalendárny rok.

Ak preváži záujem o výstavbu v oblasti stredného radónového rizika, stavby budovať bez pivničných priestorov, nebudovať stavby s rekuperačnou technológiou a zároveň stavebnými úpravami zamedziť prenikanie radónu do obydla.

P) VYHODNOTENIE MOŽNÉHO POUŽITIA POĽNOHOSPODÁRSKEJ PÔDY A LESNÝCH POZEMKOV NA NEPOĽNOHOSPODÁRSKE A INÉ ÚČELY

Všetky zábery poľnohospodárskej pôdy sú vypracované v zmysle požiadaviek dotýkajúcich sa ochrany PP ustanovených v zákone o ochrane a využívaní PP zákon č. 220/2004 Zz. a novelizácie vyhlášky 57/2013, ktorou sa dopĺňa zákon č. 220/2004 Z.z.

Predpokladaná výmera dôsledkov stavebných zámerov a iných návrhov na poľnohospodárskej pôde v obci Udiča podľa funkčného využitia pre Koncept predstavuje:

Variant A - 87,68 ha, z toho v zastavanom území obce na výmere 7,86 ha

a mimo hranicu zastavaného územia vo výmere 79,82 ha.

Variant B - 113,93 ha, z toho v zastavanom území obce na výmere 7,86 ha

a mimo hranicu zastavaného územia vo výmere 106,17 ha.

Katastrálne územie Udiča

Funkčné využitie	Variant A			Variant B		
	v zastavanom území	mimo zastavaného územia	Spolu	v zastavanom území	mimo zastavaného územia	Spolu
Bývanie	4,14	33,98	38,12	4,21	44,48	48,69
Občianska vybavenosť	0,71	-	0,71	0,72	-	0,72
Šport a rekreácia	-	7,43	7,43	-	8,71	8,71
Agroturistika	-	3,50	3,50	-	10,99	10,99
Pohrebisko	-	0,52	0,52	-	0,52	0,52
Sady	-	1,2	1,2	-	1,2	1,2
IBV + Rekreácia	1,14	6,9	8,04	0,63	10,62	11,25
SPOLU			59,52			80,88

Katastrálne územie Prosné

Funkčné využitie	Variant A			Variant B		
	v zastavanom území	mimo zastavaného územia	Spolu	v zastavanom území	mimo zastavaného územia	Spolu
Bývanie	1,87	16,37	18,24	1,87	19,04	20,91
Občianska vybavenosť	-	0,64	0,64	0,33	1,02	1,35
Šport a rekreácia	-	9,10	9,10	-	9,41	9,41
Pohrebisko	-	0,18	0,18	-	0,18	0,18
Sady	-	1,20	1,20	-	1,20	1,20
SPOLU			28,16			33,05

Najväčšie plochy poľnohospodárskej pôdy navrhutej na nepoľnohospodárske využitie zaberajú plochy pre umiestnenie funkcie bývania formou rodinných domov. Mimo zastavaného územia sa navrhujú v priamej nadväznosti na existujúcu zástavbu. Druhý najväčší záber predstavujú plochy pre rozvoj športu a rekreácie.

Obec Udiča spoločne k.ú. Udiča a K.ú. Prosné

Funkčné využitie	Variant A			Variant B		
	v zastavanom území	mimo zastavaného územia	Spolu	v zastavanom území	mimo zastavaného územia	Spolu
Bývanie	6,01	50,35	56,36	6,08	63,52	69,60
Občianska vybavenosť	0,71	0,64	1,35	1,05	1,02	2,07
Šport a rekreácia	-	16,53	16,53	-	18,12	18,12
Agroturistika	-	3,50	3,50	-	10,99	10,99
Pohrebisko	-	0,7	0,7	-	0,7	0,7
Sady	-	1,2	1,2	-	1,2	1,2
IBV + Rekreácia	1,14	6,9	8,04	0,63	10,62	11,25
SPOLU	7,86	79,82	87,68	7,76	106,17	113,93

R) HODNOTENIE NAVRHOVANÉHO RIEŠENIA NAJMÄ Z HĽADISKA ENVIRONMENTÁLNYCH, EKONOMICKÝCH, SOCIÁLNYCH A ÚZEMNO-TECHNICKÝCH DÔSLEDKOV

ENVIRONMENTÁLNE DÔSLEDKY NAVRHOVANÉHO RIEŠENIA

Územný plán obce v plnej miere rešpektuje zásady a ochrany prírody a tvorby krajiny. V území sa požaduje rešpektovať obmedzenia stavebnej činnosti vyplývajúce z rešpektovania zosuvných území, povodňového rizika, stredného radónového rizika a ochranných pásiem technickej infraštruktúry a národných kultúrnych pamiatok. Ochranné pásma sú stanovené najmä na ochranu zdravia a majetku obyvateľov.

EKONOMICKÉ A SOCIÁLNE DÔSLEDKY NAVRHOVANÉHO RIEŠENIA

Územný rozvoj navrhnutý v územnom pláne obce zahŕňa všetky požiadavky a zámery rozvoja obce. ÚPN-O vytvára územné podmienky na výstavbu rodinných a bytových domov pre kvalitné bývanie a prispieva tak k stabilizácii mladého obyvateľstva v obci. Umožňuje rozvoj priemyselných prevádzok a poľnohospodárskej výroby. Vytvára podmienky pre vznik nových pracovných miest priamo v obci, najmä v oblasti služieb. Rozvoj bývania navrhuje vo variante:

A - výstavbu 469 rodinných domov pre 1 276 obyvateľov

B - výstavbu 629 rodinných domov pre 1 711 obyvateľov.

Miestne samostatne urbanizované územia koncept rozvíja rovnomerne, podľa využívania územia, prírodných a morfológických podmienok.

ÚZEMNO - TECHNICKÉ DÔSLEDKY NAVRHOVANÉHO RIEŠENIA

Realizácia novej výstavby obytných území si vyžiada okrem intenzifikácie v zastavanom území aj plošné nároky poľnohospodárskych pôd v nadväznosti na zastavané územie. Výstavba si vyžiada investičné náklady najmä na zabezpečenie dopravnej a technickej vybavenosti obce.

SÚHRNNÉ HODNOTENIE NAVRHOVANÉHO RIEŠENIA

Koncept riešenia územného plánu obce Udiča bol v procese tvorby permanentne konfrontovaný s podnetmi od rôznych subjektov podieľajúcich sa na využívaní územia.

Základnými východiskami boli Zadanie pre vypracovanie ÚPN-O, vyhodnotenia pripomienkového konania k Zadaniu pre vypracovanie ÚPN- O, výstupy z ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja v znení jeho 3 zmien a doplnkov, KEP, strategické koncepcie na úrovni obce a regiónu a iné.

Koncept riešenia kládol dôraz najmä na vyváženosť rozvoja jednotlivých funkcií v obci. Posilnil väzby medzi jednotlivými miestnymi časťami. Nedegraduje toto prostredie nevhodnými formami bývania a zachováva vidiecky charakter a posilňuje aj význam miestnej časti Uhry z pohľadu rozvoja rekreácie vo väzbe na krajinu.

V návrhu neboli navrhnuté riešenia, ktoré by potenciálne mohli ohroziť zdravotný stav obyvateľstva, zhoršovali stav životného prostredia, narušovali kvalitu a pohodu života, alebo mali negatívne sociálno-ekonomické dopady. Naopak, koncept riešenie ÚPN O predkladá viaceré návrhy smerujúce k zlepšovaniu životného prostredia a zlepšovaniu sociálnoekonomických podmienok života ľudí. Sú to predovšetkým návrhy v oblasti dopravy, technickej infraštruktúry, environmentálnej

infraštruktúry, vytvorenia podmienok pre oddych a rekreáciu a celý súbor opatrení a návrhov na revitalizáciu urbanizovaného a krajinného prostredia. Negatívne dopady niektorých nevyhnutných činností eliminuje navrhnutými opatreniami, čo vytvára podmienky pre trvalo udržateľný rozvoj.

Bola vyvinutá maximálna snaha, aby bol vplyv riešenia územného plánu na obec, jej záujmové územie, ale aj na susediace obce pozitívny, resp. aby sa jeho uplatňovaním odstránili alebo aspoň minimalizovali existujúce negatíva, resp. aby sa súčasný stav v niektorých problémoch nezhoršil. Nepredpokladajú sa osobitne závažné dopady vyplývajúce z navrhovaného funkčného a priestorového usporiadania na využívanie územia.